

خاتوونی خاوهنمال

کورته پۆمان

فیۆدۆر داستایۆفسکی

وه‌رگیزانی محهمەد ئەدیبی

پېناسەى كتيب

خاتونى خاوهنمال

فيودور داستايوفسكى

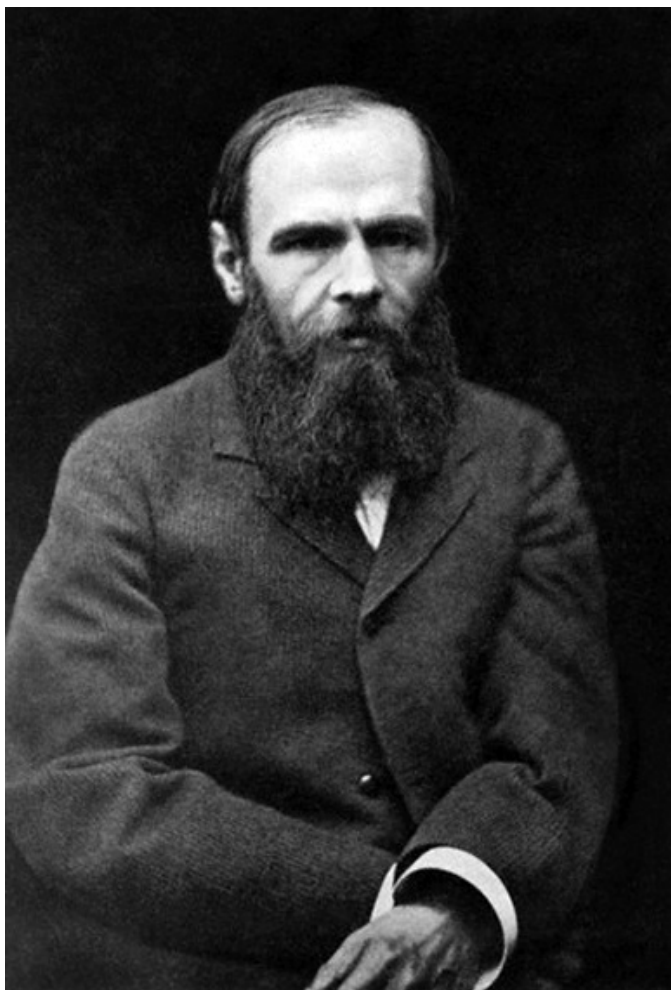
وهرگيت: محەمەد ئەديبى

پيتچن: م. شاسەنەم

پووبەرگ:

ئەژمار:

چاپ: يەكەم

فيودور داستايوڤسكى

پۇرژمىرى ژيان و بەرھەمى فيۇدۇر دۇستۇيۇڭسكى

لە 30 ئۆكتۇبرى ۱۸۲۱دا فيۇدۇر ميخائىلوۋىچ دۇستۇيۇڭسكى لە مۇسكۇ لە دايك بوۋە. باۋكى ئاندروۋىۋىچ، پزىشكى ئەرتەش بوۋ. 1833-1838: دۇستۇيۇڭسكى لە قوتابخانەى شەۋانەپۇژى تىكەلاۋ دەست دەكا بە خويندن.

1837: مانگى مەى فيۇدۇر دۇستۇيۇڭسكى و براگەرەكەى ميخائىل دەچنە سەنپترزبۇرگ. ھەر لە پايزى ئەو سالەدا دۇستۇيۇڭسكى لە يانەى ئامادەيى قوتابخانەى شەۋانەپۇژى بۇ كاپيتانى كۇستۇماروۋ ۋەردەگىرى.

1838: مانگى ئووت. دۇستۇيۇڭسكى خويندنى كۈلجى ئەفسەران تەۋاۋ دەكات و دەبىتە كادىرى ئەندازيارى ئەرتەش.

1844: كىتېبى «ئۆزنى گراندە»ى بالزاك ۋەردەگىرپىتەۋە.

1845: مانگى مەى دۇستۇيۇڭسكى رۇمانى (لىقەۋماۋان) تەۋاۋ دەكا. لە لايەن نىكراسوۋ و بلىسنىكىيەۋە دەناسرى. پايزى ئەو سالە دۇستۇيۇڭسكى بۇ كۆرى بلىسنىكى رېگاي دەكرىتەۋە.

1846: ژانوبىيە لە پىتربورگسكى ئىسبورنىك (جونگ پىترزبورگ)دا وتارىكى نىكراسوۋ سەبارەت بە تايىبەتمەندىيەكانى رۇمانى (لىقەۋماۋان) بلاۋ دەبىتەۋە.

فىورىيەى ئەو سالە كورتە چىرۋكى «مروۋقى دوو پوو» بلاۋ دەكاتەۋە.

ئۆكتۇبرى ئەو سالە كورتە چىرۋكى «كاكى پۇرخارچىن» بلاۋ دەكاتەۋە.

1847: له سهرهتای سالدا. دۆستویۆفسکی له کۆری بلیسینکی دیته دهری و لهوان دووره پهریز دهبی. ئاوریل و جولای ئه و ساله چوار چیرۆکی دۆستویۆفسکی له گۆڤاری «پیتربورگ کرونیکل» بهشی ههوالهکانی پیتربورگدا چاپ دهکړن.

بههاری ئه و ساله له گهل کومه لهی پیتراشفسکی (میخائیل پیتراشفسکی که یهکی له شۆشگێرانی سووسیال دیموکراتی ږووسی سهدی نۆزده بوو) کهین و بهینی پهیدا کرد.

له ماوهی نیوان ئۆکتۆبر تا نوامبردا ږومانی «ژنی خاوهنمالی» بلاو کردهوه.

1848: مانگی دیسامبر، کتیبی «شهوه سپیهکان» ی بلاو کردهوه.

1849: «نیتوچۆ کانزاوانوا» چاپ دهکا.

23ی ئاوریل، دۆستویۆفسکی وهک ئه ندامی گوروپی پیتراشفسکی قۆلبهست دهکړی. له 29ی ئاوریل ههتا 16ی نوامبر- دادگایی کردنی پیتراشفسکی و دارودهسته کهی دريژهی دهبی. تاوانبارانی سهرکی که دۆستویۆفسکی یهکی لهوان بوو، به ئیعدام مه حکوم دهکړن.

22ی دیسامبری ئه و ساله حوکمه کهیان له گۆږه پانی سمینووسکی دهخویندریته وه و هه موو شتیک ئاماده دهکړی بۆ گولله باران کردنیان. هه ر بویه ته نیا فه رمانیکي ئه رتهش دهیتوانی ژیا نیان بیتته کوتایی. به لام له دوا یین ساتدا تاوانباران پله یهک له حوکمه کهیان بۆ دادهشکی و گولله باران ناکړن.

24ی دیسامبر «نیوه شهو» تاوانباران که دۆستویۆفسکی له گهل ئه وان دهبی، به زنجیر و سنده وه دیان بهن بۆ بهندیخانه ی سیبیریا.

23ى ژانوييه ۱۸۵۰ دۆستويۇڭسكى رادەگويزن بۇ بەنديخانەى
«ئەمسەك».

1845—1850 مانگى فيورييه دواى تەواو كردنى ماوهى
حوكمەمەى وەك سەربازى سيفر لە گوردانى حەوتەمى پيادە نيزام
لە «سمى پالاتينسك» دەستبەسەر دەكرى.

1859 هەتا 1854: خەرىكى خزمەتى سەربازى دەبى.
1856: مانگى مارس داواى لايىبوردنى لى دەكرى. مانگى ئۆكتوبر
پلەى ملازمى لە ئەرتەشدا پىدەدرى.

1857: مانگى فيوريه لەگەل ماريئا ديميتريو نائيسايووا، كە
بيوژنيكى شوخ و كۆنەژنى كارمەنديكى گومرك بوو زەماوهند دەكا.
زەماوهندەكەيان لە شارى كوزنتسك بەريوہ دەچى.

1859: مانگى مارس. دۆستويۇڭسكى واز لە ريزەكانى ئەرتەش
دېنى. دېتە دەرى. ھەر لەو مانگەدا چىروڭكى «خەونى مامەگيان» بلأو
دەكاتەوہ. مانگى نوامبر و ديسامبر، «گوندى ئىيتانچىكو و
دانىشتوانى» بلأو دەكاتەوہ. مانگى جولاي ئەو سالە دۆستويۇڭسكى
دەچى بۇ «توور» كە پايز و زستان لەوى تىپەر بكا. نيوہى
دووہەمى ديسامبر دەچى بۇ سين پيترزبورگ.

1860: مانگى سېتامبر لە پوژنامەى روسكى مير (دنياى رۈوسيا)
بەشى يەكەمى «مالى مردووەكان» چاپ و بلأو دەكاتەوہ.
1860: يەكەم كۆمەلە بەرھەمى دۆستويۇڭسكى لە دوو بەرگدا لە
شارى مۇسكو چاپ دەكرى.

1861: مانگى ژانوييه. يەكەم ژمارەى «وهرىما» (زەمەن) بە
ھاوکارى «ميخائيل»ى براى بە چاپ دەگەيىنى. ھەر لەو گۇفاردە
بەشى يەكەمى چىروڭكى «رەنجاوہكان» بلأو دەكاتەوہ.

1962-1861: گۇڭقارى زەمەن مالى مردوۋەكان چاپ دەكا. مانگى مەى نامىلكەى سىياسىى زايكىنۆسكى بە ناۋى «پووسىاي جوان» بلاۋ دەكاتەۋە. لە پىۋەندى لەگەل ئەۋ بەرھەمەدا دۆستۆيۇڭسكى دەچىتە سەردانى چىپىنىشىۋسكى.

مانگى ژوئەن: دۆستۆيۇڭسكى دەچى بۆ ھەندەران و لەگەل ھەرزىن و باكونىن ئاشنا دەبى.

1863: مانگى فىورىيە مارس يادداشتەكانى زستانى سەبارەت بە بىر و باۋەرى ھاۋىنى بە چاپ گەياند. مانگى مەى گۇڭقارى «زەمەن» دادەخرى. مانگى ئووت - ئۆكتوبر دۆستۆيۇڭسكى ئەۋ چەند مانگە لە ھەندەران تىپەر دەكات.

1864: مانگى ژانويە مىخائىل دۆستۆيۇڭسكى ئىجازەنامەى چاپى گۇڭقارى «ئەپووك» (دەوران) ۋەردەگرى. ھەتا بتوانى زىانى ئابۋونەى گۇڭقارى (زەمەن) قەرەبوۋ بكاتەۋە. مانگى مارس. يەكەم ژومارەى گۇڭقارى «ئەپووك» كە بەشى يەكەمى «يادداشتە نەھىنىيەكانى» تىدا بوۋ بلاۋ كرايەۋە. مانگى ئاورىل ماريادىمىتريۇنا دۆستۆيۇڭسكى كۆچى دوايى دەكات. مانگى جولاي ئەۋ سالە مىخائىلى براشى دەمرى.

1865: «تىمساح» و «پووداۋى نائاسايى» بلاۋ دەكاتەۋە. مانگى ژوئەن گۇڭقارى ئەپووكىش دادەخرى. جولاي و ئۆكتوبرى ئەۋ سالە دۆستۆيۇڭسكى بۆ جارى دوۋەم بەرەۋ ھەندەران ۋەپرى دەكەۋى.

1866: پۇمانى «جىنايات و مكافات» بلاۋ دەكرىتەۋە. ئۆكتوبرى ئەۋ سالە دۆستۆيۇڭسكى بەرھەمىكى تازە بە ناۋى «قومارباز» بە كچە خىرانووس (ئاننا گريگوريۇنا ئىسنىتكىنا دەنۋوسىتەۋە. فىورىيەى ئەۋ مانگە لەگەل ئاننا گريگوريۇنا ئىسنىتكىنا زەماۋەند دەكا.

- 1867: ئاورىل ھەتا ژوئەن سەردانى شارى دىرسىدن و بادن بادن و بازل و ژنىو و ميلان و فلۇرانس دەكات.
- 1868: پۇمانى «گەمژە» چاپ دەكات.
- 1870: كورته چىرۆكى «مىردى ئەبەدى» بىلاۋ دەكاتەۋە.
- 1871: مانكى جوۋلاى. دۆستۆيۇڭسكى دەگەپىتەۋە بۇ شارى سىنپتەربورگ. دەست دەكا بە نووسىنى «بەسوخرە گىراۋەكان» و ئەۋ پۇمانە لە سالى 1872 دا تەۋاۋ دەكا.
- 1872: ھاۋىنەكەى لە «ئىستار يارووسا» تىپەر دەكا. پاشان ھەر ئەۋى دەپىتە شوپىنى ھاۋىنە بۇى.
- 1873: دەپىتە سەرنووسەرى ھەۋتەنامەى «گراز ھىدانىن» (شارۋمەند).
- كۆمەلە وتارەكانى لە ژىر ناۋى (بىرەۋەرىيەكانى نووسەرىك) لەۋدا چاپ دەكا.
- 1874: مانكى مارس دۆستۆيۇڭسكى ۋاز لە سەرنووسەرى گۇڭقارى شارۋمەند دىنى.
- 1875: مانكى ژانۋىە پۇمانى (لاۋى ناكام) دەنووسى.
- 1876: «بىرەۋەرىيەكانى نووسەرىك» دەگاتە چاپى دوۋەم. بەلام ئەمجارە بە شىۋەى گۇڭقارىكى سەربەخۆ ھەر بەۋ ناۋەۋە. لە ژمارەى مانكى سىپتامبردا لە گۇڭقارى ناۋبراۋدا كورته چىرۆكى «خاكەراۋ لەخۇبردوۋ» چاپ دەكا.
- 1877: مانكى دىسامبر بۇ ئەندامىتى ئەكادىمىيى زانست (لە بەشى زمان و ئەدەبىياتى پووس) ھەلدەبژىردى.
- 1880 - 1879: برايانى كارامازوف چاپ و بىلاۋ دەكاتەۋە.

1880: مانگی مهی - ژوئن له پیورپهسمی پهرده هه لگرتن له سهه کۆته لی پووشکین له مۆسکۆ به شداری دهکا و وتاریکی گرینگ و میژوویی دهخوینیته وه. هه ره له و پیورپهسمه دا دۆستۆیۆفسکی دوو جار شیعره به ناوبانگه که ی پووشکین «مزگینی دهر» دهخوینیته وه. 8ی ژوئن له ئه و ساله دۆستۆیۆفسکی له دووهه مین کۆبوونه وه ی ئه نجومه نه ی ئه ده بیی رووسیادا سه باره ت به پووشکین مژولیايش دهکا.

1881: له سه ره تای مانگی ژانویه دا دۆستۆیۆفسکی لی کۆلینه وه له سه ره یه که م ژوماره ی (بیره وه رییه کانی نووسه ریگ) که داگری راڤه و شیکاری ئه و له و ساله دا بوو کاری کرد. 28ی ژانویه (9ی فیوریه) فیودۆر میخائیلوویچ دۆستۆیۆفسکی کۆچی دوا یی دهکات.

پیشه کی

دوو وه رگیڤری فه رانسه وی که له وه رگیڤدرانی ئه م به ره مه مه دا هاوکاری یه کتریان کردووه، وه رگیڤدرا و لی هه لگرتنه وه که ی خۆیان نیو ناوه (L' Esprit Soutevrein).

ئه م دوو وه رگیڤره به ناوه کانی ئی. هالپیرین و ئیچ مۆریس کتیه به که ی خۆیان له سالی 1886 له پاریس چاپ کردووه. ئه وان گو توویانه که کاره که یان وه رگیڤدراویکی تاییه تی نییه به لکوو لی هه لگرتنه وه و که لک ته نیا، وه رگرتنیکه له سه رچاوه سه ره کییه که. ده خوازین که ته نیا قسه یه کی وشک و خالی نه بی. ئه م به ره مه

فارسییهش له پرووی کاری ئهوانهوه هاتوته ئهنجام. ههلبهت لهوړوکهدا ئهوه ئاکامیکه که به سهر بهرهمی نووسهرانی پرووسدا دی، که زور جار له زمانهکانی دیکهوه وهردهگیردرینهوه. ئهه قسهیهش پاساودانیکي باش نییه بو کار و وهرگیری ئهه بهرهمه فارسییه یانی سهه بریا له پرووی سههراچاوه سهههکییهکهوه وهربگیردرایهت.

دوای تهواو بوونی کارهکه، بهرهمهکهه لهگهل سههراچاوهی ئینگلیزییهکه بهراورد کرد که نیوی Land lady بو. وهرگیره ئینگلیزییهکه جاری یهکهه 1913 چاپی کردوه، ئاگاداری کاری دوو کهسه فهرانسهوییهکه بووه و کهلکی لی وهرگرتوون. ههر بویه به بروای من هیچ جیاوازییهک له نیوان وهرگیردراوی ئینگلیزی و وهرگیردراوه فهرانسهوییهکهدا نییه یان ئهوهی که دوو کهسه فهرانسیهکه قسهیهکی بایهخاریان کردووه که گوايه کارهکهیان تهنیا لی هه لگرتنهوه و کهلک لی وهرگرتن بووه. دیسانهوه من جهخت دهکهمه که وتهی ئهه دوو وهرگیره فهرانسهوییه، قسهیهکی پتهو و جیگای سههرنج نییه. بهلام باشترین کار ئهوه بوو که وهرگیردراوهکهه لهگهل سههراچاوه سهههکییهکهی که به زمانی پرووسییه بهراورد بکردایهت که به داخهوه بوم جییهجی نهبوو کهسیکی واشم گیر نهکهوت که یاریدهه بدات.

ئیستا دهتوانین بلین که بهراوردکراوی بهرهمه فهرانسییهکه و وهرگیردراوه ئینگلیزییهکه ههتا کوتایی بهشی یهکهمی فهرانسهوییهکه

و هه‌موو وەرگیردراوه ئینگلیزییه‌که له به‌رده‌ستدایه. له به‌شی یه‌که‌می به‌ره‌مه فه‌رانسه‌ویییه‌که‌دا نیۆکی داخوازی «کاتیا»یان بۆ داناوه که له وەرگیردراوه ئینگلیزییه‌که‌دا نییه. هه‌روه‌ها له به‌شی دووه‌می کتێبه فه‌رانسیه‌یه‌که‌دا نیۆی «لیزا»یان بۆ داناوه که له به‌ره‌مه ئینگلیزییه‌که‌دا به‌و نیۆه نییه و ئه‌و کۆ به‌ره‌مه تاییه‌تیه‌ی که له به‌رده‌ستی مندایه به‌ نیۆی Letters from the underworld، له پ‌واله‌تدا وا دیاره که ئه‌و دوو وەرگیره فه‌رانسه‌ویییه که جی‌گۆرکێیان به‌ دوو چیرۆکی سه‌ربه‌خۆ و جیاواز کردووه و له دوايه‌دا تیکيان هه‌لکێشاوه که نیۆیان ناوه لی‌هه‌لگرتنه‌وه و که‌لک لی‌وه‌رگرتن. واتا پێ زیاد کردنی چهند لاپه‌ره‌یه‌ک له نیوان هه‌ر دوو چیرۆکه‌که‌دا بۆ ئه‌وه‌ی پیکه‌وه پێوه‌ندیان هه‌بێ. له به‌ره‌مه ئینگلیزییه‌که‌دا له چیرۆکی «نامه نه‌ینییه‌کان» نیۆی نووسه‌ری نامه‌کانی تیدا نییه، به‌لام له به‌ره‌مه فه‌رانسیه‌یه‌که‌دا نووسه‌ری نامه‌کان هه‌ر Ordinov ه که له‌م کتێبه‌دا خوینه‌ر به‌ باشی له‌گه‌ل ئه‌ندیشه و هه‌ست و بیرى ئه‌و ئاشنا ده‌بێ. وەرگیره‌که‌ وای لی‌ حالى بووه: ئه‌ردینه‌ۆف نووسه‌ری «نامه نه‌ینییه‌کان» نییه که ده‌بیته خولقینه‌ری ریئالیسمی پ‌ووسی، به‌و جو‌رده‌ی که داستایۆفسکی ئافران‌دوو‌یه‌تی. به‌لام له تیگه‌یشتنی دوو وەرگیره فه‌رانسه‌ویییه‌که‌دا وا ده‌رده‌که‌وێ که کتیبی «نامه نه‌ینییه‌کان» به‌شی دووه‌م و ته‌واوکه‌ری چیرۆکه‌که‌یه که له‌م دوايه‌نه‌دا له لایه‌ن ئاغای په‌حمه‌ت‌ول‌لاهییه‌وه وەرگیردراوه‌ته‌وه.

بەم شروۆڤه و لیکدانەوانە نیوی ئەم کتیبە بە پیتی هەلسەنگاندنی وەرگێرە ئینگلیزییەکەش، نیوی «خاتوونی خاوهنمال» ی بۆ دانراوه. بەو هیوایە ی که باری ئەمانەت و پێسپاردن و خولقاندن و هەستی خەیاڵ و ئەندیشه هاوسەنگ و هاوتەریب بن.

لەم بەرھەمەدا لەگەڵ پیاویک ئاشنا دەبین که نه ساخ و نه ته‌واو دیوانەیه، له دنیا و له جیهان بێ‌بەرییه، به‌ته‌مايه هه‌موو و ئەو تالی و سوپریانە ی که چه‌شتوویەتی به سەر که‌سیکی بێ‌چاره و چاره‌پەشدا هەڵبێژێ، له‌و به‌ینه‌دا گیرۆدە ی عەشقیک دەبێ که پیتی وایه ئەو ژنه بێ‌چاره‌یه گیرۆدە ی دەکات. ئەو ژنه مێهرەبانەش به شوین ون‌بوویکە‌وه‌یه که پۆژگار لێی بزر کردووه. بوون و نه‌بوونی خۆی له‌ رێگای ئەو پیاوهدا دادەنێ و پیاو‌ه‌ش ه‌یچ بایه‌خ‌یکی پێ نادا و دل و هەستی دەشکێنێ، له‌و کێش‌مه‌کێش‌مه‌شدا دلی پیاو‌ه‌کە‌ش تێک‌ده‌شکێ. ئەمه‌ چیرۆکی مۆرین و کاترینه. ئەردینۆف وه‌ک کاره‌بای شه‌وی ئە‌نگوسته‌چاو وایه. دەر‌ده‌وشیت تاکو‌و خوینه‌ر له‌ به‌ر چرای هەستی ئە‌ودا، لاپه‌ره‌ی ئە‌زموون و ترسینه‌ری ژیا‌نی مۆرین و کاترین به‌ باشی ببینیت. داستایۆفسکی مامۆستای ئە‌ده‌ب و ئە‌خلاق نه‌بوو وه‌ک تۆلستوی شوولگیکی درێژی به‌ ده‌سته‌وه نه‌ده‌گرت تاکو‌و ئە‌و چاکه‌ و خراپه‌یه‌ی که کێش‌ابوو‌یه‌وه پيشانی بینه‌ران و خوینه‌رانی خۆی بدات. هەر بۆیه‌ له‌م کتیبه‌دا خوینه‌ر له‌ روانگە ی داستایۆفسکیه‌وه نه‌ حوکمی‌ک بۆ مۆرین و کاترین ده‌ب‌رێته‌وه و نه‌ ریزیشیان ده‌گریت. ئە‌و دووانه‌ رێگایه‌کیان له‌ ژياندا هە‌لب‌ژاردووه که باش یان خراپ، با‌یخی

خاتوونی خاوهنمال 13

ژیان و ڤیگه‌برینی هه‌بوو. داستایوۆسکی ده‌لی: «خوینهر خۆی
ده‌زانی و تیده‌گا.»

فیوودور داستایوۆسکی له 30 ئۆکتوبری سالی 1821 له مۆسکو
له دایک بووه. شه‌ش سال له ئەمه‌هک زیندانی بووه و له 28ی
ژانویه‌ی 1881 دا کۆچی دوا‌یی کردووه.

په‌رویز داریووش

ئەردىنۇڭ ئاخىرەكەي تەمىي گىرت ژوورەكەي بگۇرپىت.
 خاوهنمالەكەي بىيۈەننىكى ھەژارى كارمەندى دەۋلەت بوو، بە ھۆي
 پووداۋە چاۋەروان نەكراۋەكان مەجبۇر بو سەن پىترىزبۇرگ
 بەجى بىلى و تەننەت پىش ۋەرگرتنى كرىي مانگانەكانى بپواتەۋە
 بەرەۋ شارەكەي خۆي كە لەۋى لە دايك بىو بو لاي خزمەكانى.
 ئەردىنۇڭ دەيويست تا سەرى مانگ راۋەستى، پىشى ناخۇش بوو كە
 دەبى ئاۋا خىرا ئۇ ۋەتاغە تەنگ و چكۆلەيە بەجى بىلى. دۋاي ئۇۋە
 ئەردىنۇڭ پىاۋىكى ھەژار و دەستكورت و كرى خانوش زۇر گران
 بوو! ھەر بۆيە رۇژىك پىش ئۇۋەي خاوهنمالەكەي بە يەكجارى
 بپوات، كالاۋەكەي ھەلگرت و لە كۆلانەكانى پىتەختدا كەۋتە گەپان بە
 شوين مالى كرىدا. نووسراۋەي پىشت پەنجەرەكانى دەخويندەۋە كە
 گوتبويان ۋەتاغى بەكرىيان ھەيە. ئۇ مالانەي ھەلدەبژارد كە خراپتر
 و خىزاندارتر بوون و شك بۆي دەچوو كە خاوهنمالەكە ۋەك خۆي
 فەقىر بى.

دەمىك بوو بە شوين خانودا دەگەرا. بىرۆكەيەكى لە زەيندا
 بوو، بەلام وردە ۋەردە ھەستىكى غەرىب لە **دەروونىداسەرى ھەلدا.**
 سەرەتا ھەر لە خۆۋە و دۋايە لىي خورد دەبۆۋە و ئاخىرەكەي بە
 سەرنج و تىببىيەكى زۆرەۋە كەۋتە پىشكىن و گەپان بە دەۋرۋەرى

خویدا. جه‌ماوهر، ژییانی دهره‌موه، غه‌لبه‌غه‌لب و دهنگ و هه‌را، هه‌ول و ته‌قه‌لا، زۆر بوونی شویننه دیدهنیه‌کان، جو‌راو‌جو‌ر بوونی شت‌ومه‌که‌کانی سه‌ر شه‌قام، ته‌واوی کار و ئیشه‌کانی پوژانه که پیاوانی کاره‌که‌ری سه‌ن پترزبۆرگی ماندوو ده‌کرد. هه‌روه‌ها بژیوی پوژانه که ده‌بوو له‌ ریگی کار کردن یان به‌ شیوه‌یه‌کی دیکه په‌یدای بکه‌ی و ئه‌و هه‌موو قسه‌ و باسه‌ ئاساییانه و ئه‌م هه‌موو خه‌م و مه‌ینه‌تییانه یه‌ک به‌ یه‌کیان له‌ ناو دلی ئه‌ردینو‌قدا که‌میک که‌یف و شادییان دروست کردبوو. کو‌لمه‌ کز و په‌نگ‌په‌ریو‌کانی خوینی تیزابوو و که‌می سوورایی تیدا بزوتبوو. چاوه‌کانیشی له‌ پرێکدا گه‌رای تیشکی هومی‌دیان تیدا دهره‌وشایه‌وه. زۆر به‌ ئیشتیا و تاسه‌وه هه‌وا‌ی تازه و ساردی هه‌ل‌ده‌مژی و زۆر سه‌یر چوست و چالاک ببوو.

په‌به‌ن بوو و ژییانیکی ئاسایی هه‌بوو. سی‌ سال له‌مه‌وبه‌ر ئه‌و گاته‌ی خویندنی زانکو ته‌واو ده‌کا و نیمچه سه‌ربه‌خو‌ییه‌ک وه‌ده‌ست دینی، ده‌چینه‌ لای پیره‌پیاویک که‌ ته‌نیا به‌ نیو ده‌یناسی و هه‌چی دیکه، خزمه‌تکاره‌کان که‌ لیبا‌سیکی تایبه‌تیان له‌ به‌ردا بوو، زۆریان مه‌حتهل کرد هه‌تا بو‌ جاری دوه‌م هاتنی ئه‌و راگه‌ییتن. ئاخه‌که‌ی چوه‌ ناو ته‌لاریکی گه‌وره‌ و تاریک و چۆل. له‌و ته‌لارانه‌ی که‌ ئیستاش له‌و کاخه‌ کۆنانه‌دا هه‌ر هه‌ن. له‌و ته‌لاره‌دا پیاویکی دیت که‌ سینگ‌ ته‌واو که‌وتبووه ژیر ئه‌و پۆله‌ میدالیایانه‌وه که‌ سه‌ری له‌ ژیر قژیکی ماش و برنجیدا خو‌ی هه‌شار دا‌بوو. ئه‌م پیاوه‌ دو‌ست و هاو‌پۆلی باوکی

ئەردینۆڤ و سەرپەرشتی ئەو بوو. پیرەپیاو کەمێ پارەى پێدا کە لە
 فرۆشتنى ئەو میراتیانە بۆى بەجى ماو. ئەردینۆڤ برە پارەکەى بە
 نابەدلییهو وەرگرت و مائاواىى لە سەرپەرشتەکەى خۆى کرد و
 رویشت. ئەم پووداوه لە شەویکی دلتەنگی پایزدا بوو. ئەردینۆڤ
 کەوتە مالى فکەرەو. دەیدیت کە دلى کەیلی خەمیکی نادیارە و
 چاوهکانى بە دەم تەب و سەرئیشەو دەنالن و بە هوى ساردی و
 گەرمی لەشى و تەب و یاوهو دەلەرزیت. حیسابى کرد بەو پارەیه
 دەتوانى دوو سى سال بەرپى بچى و ئەگەریش سەقیلى بکا و
 برسیتییهکی زۆرتر بکیشى دەتوانى چوار سالىک پیوهى رابویرى.
 کات هەروا تێپەر دەبوو و بارانیش دەبارى. یەكەمین ژووریکی کە
 هاتە سەر پى، بە کرى گرت و دواى کاتژمیرىک تێیدا نیشتهجى
 بوو. ئەم کارە بۆ ئەو جورىک ژيانى کلیسایى بوو: چونکە ئەو لەویدا
 تەواو تەنیا بوو. تەنانهت کاتى دوو سال لەو ژيانەش تێپەریبوو ئەو
 هیشتا هەر لە کىوى دەچوو.

شاخى بوو و خوشى نەیدەزانى، قەت بە خەيالىشیدا نەدەهات
 ژيانىکی دیکەش هەبى کە پر بى لە هەراوهوريا و جوولە و تیکۆشان
 و دايم بگۆردریت. یەكبین مەوۆ هان بدا و ئاخەرەکەشى درەنگ یان
 زوو بەربینگت بگرى. هەلبەتە ئەردینۆڤ نەدەکرا فکر لە ژيانىکی دیکە
 نەکاتەو. بەلام لەو بارەیهو هەچ شتىکی نەدەزانى و خەمیشى بۆ
 نەدەخوارد. ئەردینۆڤ کاتى مندالیش لە دەرووندا جورىک تەنیا بوو.
 بەلام تەنیا بوونى ئىستای شتىکی دیکە بوو، چونکە لەگەل زانست

هاوتا بوو. زانستیک که بهرینترین و قوولترین خواسته‌کانه و هه‌موو تواناییه‌کانی ژیان تیکده‌شکیننی و بهر به که‌سانیکی وه‌ک ئه‌ردینۆف ده‌گری و ناهیلایت بکه‌ونه دوا‌ی کرده‌وه ناشایسته‌کان، زانست هاو‌پێیه‌که لی‌ک‌تر‌ازانی تیدا نییه و پۆژ به پۆژ بنچ و بناوانه‌ی هاو‌پێیه‌تییه قایم‌تر ده‌کات. زانست وه‌کوو مه‌ستیکی نادیار ئه‌وی له ئامیر گرتبوو. خه‌و و خۆراک‌یشی لی تیک‌دابوو و خوار‌دنی باش و خا‌وینی نه‌ده‌خوارد و ته‌نانه‌ت نه‌یده‌ه‌یش‌ت هه‌وا‌یه‌کی پاک و ساف هه‌لمژئ و ئه‌ردینۆف له‌و مه‌ستی و بی‌خه‌به‌رییه‌دا نه‌یده‌ویست له‌ حا‌لی خۆی ئا‌گادار بی. هه‌رچه‌نده تازه هه‌وه‌لی ده‌می بوو، له‌و کاته‌دا ته‌نیا خه‌ون و خه‌یا‌لی ئه‌و را‌زی کردنی خواستی د‌لی بوو و ئه‌و خواسته‌ش شتیک بوو که ئه‌و جو‌ره ژیا‌نه وه‌ک مندالیکی لی کردبوو و ری‌گای نه‌ده‌دا مه‌یل و خۆشه‌ویستی خه‌لکی به‌ره‌و لای خۆی را‌ک‌یشی و سه‌ریک بی له‌ نیو سه‌راندا. چونکه زانست له‌ لای مرو‌فانی لی‌هاتوو و تی‌گه‌یش‌توو‌دا وه‌ک خه‌ش‌لی‌گی به‌ نرخ وایه. به‌لام ئا‌وات و خواستی ئه‌ردینۆف چه‌ک‌یک بوو که دژی خۆی که‌لکی لی وه‌رده‌گرت. جیا له‌وه ئه‌م خواسته‌ی ئه‌ردینۆف به‌ جیی ئه‌وه‌ی پ‌لانیکی ئا‌قلانه بی بو‌ فی‌ر بوون و ده‌سته‌به‌ر کردنی زانست، جو‌ریک گه‌رم‌و‌گو‌رییه‌کی کاتی بوو که له‌ مندالیه‌وه له‌گه‌لیدا بوو. ئه‌ردینۆف به‌وه ده‌ناسرا که جا‌رجاره‌ کاری سه‌یر و سه‌مه‌ره‌ی ده‌کرد. با‌وکی و دایکی خۆی نه‌ده‌ناسی و ره‌فتاره سه‌یر و گو‌شه‌گیرانه‌که‌ی ببوو ه‌وی ئه‌وه‌ی هاو‌ری‌کانی به‌ نه‌رمی له‌ گه‌لی نه‌ جو‌ولینه‌وه و

وردەوردە بە ھۆی تەنیاىی و دوورەپەرێزییەو لەگەڵ خەمدا ئاویتە بوو و زۆرتر تەنیا و گۆشەگیر دەبوو. بەو پێیە ئیدی ببوو ئەسیری خواستی دەروونی خۆی و جیا لە ھەر چەشنە رێک و پێکیەک بە تەنایی تیکە لاوی خەون و خەیاڵ و ئارەزووی خۆی بوو. تا ئەو کاتە ئەو یەکەم نیشانە و یەکەم تەب و نۆبەتی ھونەر مەندیک دەھاتە ئەژمار.

به لّام له و کاته‌دا له ناخی ئه‌ردینۆڤدا شتیکی تازه سه‌ری هه‌لدا، هه‌رچه‌ند وه‌ک فکریک هه‌یشتا گردو کووی نه‌کردبوو، به‌لّام به‌حه‌ز و خولیاییکه‌وه‌ لیی ده‌روانی و مانای تازه‌ی لی په‌یدا ده‌کرد که‌ گه‌وره‌ و پوون و ئاشکرا ده‌بوو، **وا دیار بوو ئه‌و خه‌ونه‌ی ناخی ئه‌ردینۆفی** **هه‌ژانده‌بوو وه‌دی ده‌هات**، به‌لّام ئه‌و خوی به‌ زه‌حمه‌ت له‌ **بیروکه‌که‌ی** خوی تی‌ده‌گه‌یشته‌ و راستی و دروستییه‌که‌ی باش لی‌ک نه‌ده‌داوه‌. ئا لی‌ره‌دا توانایی خوڵقاندن ئاشکرا ده‌بوو که‌ ته‌سک و کورت بوو و هه‌یشتا زۆری مابوو بگاته‌ خوڵقان و ئافراندن یان ره‌نگه‌ قه‌ت کاتی ئه‌وه‌ نه‌گات! ...

هه‌روا كه كۆلانه‌كانى ده‌پيوا وهك ون‌بوويهك يان وه‌كوو
چله‌كيشيك كه گۆشه‌ى ته‌نيا و بيدهنگى خوى جى هيشتبيت و
چووبيته شاريكى قه‌ره‌بالغ و پر له هه‌را و هوريا. له به‌رچاوى ئه‌و
هه‌موو شتيك تازه و سه‌ير و سه‌مه‌ره بوو. ئه‌وه‌نده له‌گه‌ل خه‌لك و
هه‌را و هوريا و هات‌وچۆياندا بيگانه بوو، ته‌نانه‌ت نه‌يده‌توانى سه‌ير
و سه‌مه‌ره‌بوونى خووشى لا سه‌ير بى، ته‌نانه‌ت ئاگاي له شاغى بوونى

خۆشی نهبوو به لكوو زۆریش شاد و به كهیف بوو. شادییه كهی وهكوو پۆژوو هوانیک وا بوو كه پۆژیکێ درێژی لی گوزه رابی و به ربانگ بكاته وه، گوپینی مال شتیکی زۆر سهیر نییه، به لام بو کابرایه کی سهن پترزبۆرگی كه ئهردینوۆف بی، زۆر زهممهته، داخوا ئه و زۆر سهیر و جیگای سهرنج نییه؟ - پاسته ئه و قهت دهرفه تی ئه وهی نهبووه كه بو ئه نجام دانی کاریک ده بی له مال بچیته دهره وه هه ر بۆیه له و شته تازانه ی كه ده هاته نه میشکیه وه زۆر خۆش حال بوو. هه روا كه زۆری پیز بو خواستی پۆحی خۆی داده نا، نووسراوه ی سه ر تابلۆکانی ده خوینده وه كه وه ک نووسراوه ی کتیییک خۆیان به پرووی ئه ودا ئاشکرا ده کرد. هه موو شتیکی سه رنجی ئه ویان بو لای خۆیان راده کیشا. هه یج شتیکی له به رچاو ون نه ده بوو، له ده روونیدا پوخساری ئه و خه لکه ی تاوتوئی ده کرد، پواله تی ئه و شتومه کانه ی به وریاییه وه هه لده سه نگاند، كه وتبووه یادی تیفکرینه کانی شه وانی ته نیای خۆی و دنیای پرووی ئیستای به رچاوی. گوپی له قسه ی خه لکی راده گرت. جارجاره قسه و باسیکی ساده ی عه یب و عارانه ی ریبوارانیکی سه رنجی ئه وی راده کیشا و له زهینی ئه ودا مانایه کی تازه ی لی ده که و ته وه.

ئه وه یه که م جار بوو ئهردینوۆف له خه لکی داده بری و ده خریته گو شه ی ژووریکه وه، خۆی سه رکونه ده کات. هه موو شتیکی دنیای دهره وه و ده روونی ئهردینوۆف له جووله و هات وچۆیه کی توندوتیژانه دایه. دلی زۆر توند لیی ده دا، پۆحی ئه و له ژیر گوشاری

تهنیا ییدا بووه و تا کوو ئیستا زۆر هیور و له سه ره خو بوو. به لام ئیستا ده یویست بچیه دنیا هکی که باشی نه ده ناسی یان با شتره بلیم ئه و دنیا یه ته نیا به چاوی هونه رمه ندیکه وه دهیناسی. دلای ئه و له ژیر گوشاری ترسیکی ئاویته ی هه ز و میهره بانی دنیا ی دهره وه و بی و چان لای ده دا. خواستی ئه و خه لکه ی که به خیراییه وه به لایدا تیده په رین به وردینییه وه هه لیده سه نگاند. به لام له پریکدا تیگه یشت که هیندی له و ریوارانه ماتن و له مالی فکردان! به و تیگه یشتن و ئاگادارییه هه م و دهردی خوی له بیر ده چۆوه و ئه و شتومه کانه ی ده و روبه ری ئه و جوړه ی هه ن دهیدیتن و یان جار جاره تووړه یان ده کرد، ژیا نی پتر لا خو شه ویست ده بوو، ورده ورده زور شت ماندوویان ده کرد وه کوو نه خو شیکی که تازه هه ستابیته وه و له پریکدا بکه وئ. له روژشنا یی روژ وهره ز بوو و ئه و هه مووه هه لسووران و تیکوژشانه ی خه لک ماندوویان ده کرد، ئه و هه موو ده نگ و هه رایه و جوړا و جوړی جه ماوه ری که له ده و روبه ری ئه و دا هه لده سووران بی تاقه تیان کرد بوو. له پریکدا خه میکی قورس دلای داگرت. له ژیان و داها تووی خوی که و ته شک و گومانه وه. ئه و هه ش فکرکی تایبه تی بوو که ئازاری ده دا؛ یانی هه موو پا بردووی ته نیایی و دوور له خو شه ویستی و دلۆقانی خوی ده هی نایه به رچاو ... چه ند که سیک له و ریوارانه ی ده یویست قسه یان له گه ل بکات به تووړه ییه کی سه یر رووی خو یان وهرگیژا. پییان وا بوو شیته، یان لانیکه م کابرایه کی له خو رازییه. رهنگه هه له شیان نه کرد بی، ئه ردینو ف

هاتهوه یادی که ههتا بووه خه لکی هه روا له گه لیدا بی باوه پ بوون. له سه رده می مندالیشیدا هه موو خویان لی لاده دا، ئه ویش له بهر ئه ندیشه و ریگا رۆیشتنه بیرمه ندانه که یه وه بوو، ده هاته وه یادی که وه لامی میهره بانیه کانی به شیت زانین بوو، ئه ویش به ده مامکیکی پیکه نینه وه و قهت هاو ده ردیکی ئه خلاق بی گرییان له گه لدا نه ده کرد، ئه وه یه کێ له گه وره ترین ئازاره کانی سه رده می مندالی بوون که هیچ وهک منداله کانی هاوته مه نی خوی نه ده چوو و به دایم گرفتاری ده ردی بی ده رمانی ته نیایی بوو.

به ده م فکر و ئه ندیشه وه به ره و زۆر شوینی سه یر و نائاسایی نزیک بووه وه، دوا ی ئه وه ی له چیشته خانه یه کی مام ناوه ندی نانی خوارد، گه ریانی خوی ده ست پی کرده وه. دیسانه وه گه ران به نیو کۆلانه کان و ماله کاند. دوا یه به په نای دیواره به رز و رهنگ خۆله می شینه کاند که وته ری. ئیره مالی ده وله مه نده کان بووه، جیاوازی نیوان کۆخته چکۆله و کۆنه کان و خانووبه ره گه وره و کارخانه زه به لاحه کان به دیواره ره شه کانیانه وه و قۆله کووره بلینده کانیانه وه ده بیندرا. له ریگادا هیچ کهس دیار نه بوو و هه موو شتیک کپ و بیده نگ و بیزار که ره وه بوو.

ورده ورده تاریکایی بالی به سه ر ولاتدا کیشا، دوا ی تیپه راندنی کۆلانه درێژه کان، ئه ردینۆف گه یشته گۆره پانی ک که کلیسایه کی بلیندی لی دامه زرابوو. بی ئه وه ی خوی بزانی که چی ده کا، چوو ه ژووره وه. نووسینگه ی کلیسا تازه داخرابوو، کلیساش خالی و

که سیکي وای لی نه بوو. له لای میحرابه که وه دوو ژن **له سهر چوک** دانیشتبوون. مجیوره که، که پیاویکی خرپالانه بوو، مؤمه کانی ده کوژانده وه، تیشکی خوړی دهم که له که لینی شووشه و جامی تاقه که وه ده هاتنه ژووره وه و ریژیک کورسیان خستبوه دهریای پرشنګی خوړان. ورده ورده شه وقی تیشکی خوړ کوچی ده کرد و حوکه تی تاریکایی شه و داده سپا، به تاییه تی ئه و تاریکایی خوی له ژیر تاقه کانداه لاس دابوو، وینه زیرینه کان له ژیر پوښنایی چرا و مؤمه کانداه ددرهوشانه وه! ئه ردینوڅ **به دهم ترس و له رزه وه**، له کوژبنیکي تاریکدا پالی دا به دیواره که وه و که و ته فکروه، دهنگی پیی دوو که س که ده هاتنه ژووره وه دایانچله کاند. چاویکی لی کردن و به سهرنجیکي وردبینانه وه لیی روانین. پیاوه پیره که بالابه رزیکی ریچ و راست، به لام کزه لۆکه و رهنګ په ریو وه که نه خوښ ده چوو. وه که ګهړوکی که له گوندیکي دووره دهسته وه هاتیته شاری، عه بایه کی رهش و دریژ و ئه ستووری له به ردا بوو، دوگمه کانی نه به ستبوو، ژیر کراسه ته نگه پووسییه که ی لیوه دیار بوو. ده سمالیکي سووری له دهوړی ملی هالاندبوو، کلاویکی ګه ورهشی به دهسته وه بوو، ریشه ماش و برینجیه که ی تاکوو سهر سنگی هاتبوو و له ژیر مژوله دریژ و پره کانی، چاوه ماته کانی به و نیگا قوول و رهمزاویانه دا ده بیندرا. ئافره ته که بیست سالیکی ته مهن بوو. سهر جوان بوو! لیاسیکی شینی ئاسمانی **به نرخی** له به ردا بوو و پووسه رییه کی سپی ته نکیشی له سهر کردبوو به ژیر چه ناګه یه وه گریی دابوو که ده پوښت چاوی

ب‌پ‌پ‌ووه عه‌رزى. له پ‌وخسارى مندا‌لانه و دل‌رف‌ينى سه‌نگ‌ينيه‌كى
تيكه‌ل خه‌موكى لى ده‌بارى. له به‌ين ئه‌و دوودانه‌دا هه‌ست به‌ شتيكى
سه‌ير و په‌مزاوى د‌كرا.

پ‌ياوه پ‌يره‌كه له نيوه‌پاستى كليسادا پاوه‌ستا. هه‌رچه‌نده كه‌سى
لى نه‌مابوو، به‌لام به‌ چوار ده‌ورى خوي‌دا له سه‌ر س‌ينگى خاچى
كيشا، ئافره‌ته‌كه‌ش وه‌ك ئه‌و خاچى كيشا. دوايه پ‌يره‌پ‌ياوه‌كه ده‌ستى
كه‌چه جوانه‌كه‌ى گرت و به‌ره‌و لاي وي‌نه‌ى م‌ريه‌مى عه‌زرا بردى،
كليساكه‌ش هه‌ر به‌و نيوه‌ بوو. ئه‌م وي‌نه‌يه‌ى په‌ناى مي‌ح‌رابه‌كه كه به
زي‌ر و زي‌و پا‌زان‌درا‌بووه و زور سه‌ير ده‌ده‌وشاوه. مجي‌وره‌كه زور
به‌ ر‌يزه‌وه س‌لاوى له كا‌براى نام‌و كرد و ئه‌ويش به‌ سه‌ر جوا‌بى
داوه. ئافره‌ته‌كه له به‌رام‌به‌ر وي‌نه‌كه‌دا چو‌كى دادا و پ‌ياوه پ‌يره‌كه
پا‌رچه‌ى مي‌ح‌رابه‌كه‌ى به‌ سه‌ري‌دا كيشا. ده‌نگى هه‌نيسك و گريان
ده‌بيسترا.

ئه‌رد‌ين‌و‌ف كه ئه‌و پ‌ووداوه هه‌ژاند‌بووى، زور تامه‌زروى ب‌بينى
كو‌تاييه‌كه‌ى بوو. دواى دوو خوله‌ك ئافره‌ته‌كه سه‌رپ‌وشه‌كه‌ى لادا و
پ‌وخسارى جوا‌نى له ژي‌ر شه‌وقى چراكه‌دا ده‌ده‌وشاوه. ئه‌رد‌ين‌و‌ف
ته‌زوويه‌كى پ‌يدا هات و دوو هه‌نگاو چووه پ‌يشه‌وه. ئافره‌ته‌كه ده‌ستى
پ‌ياوه پ‌يره‌كه‌ى گرته‌وه و هه‌ردوو به‌ره‌و درگاي ده‌ره‌وه ر‌ويشتن.
فرمي‌سك چاوه‌گه‌ش و ش‌ينه‌كانى ده‌توزاند‌وه، مژو‌له در‌يژه‌كاني به
سه‌ر پ‌وخسارى س‌پى وه‌ك چو‌رى ش‌يريا نووشتا‌بووه. فرمي‌سك به
له‌ز به‌ پ‌وخسارى ره‌نگ په‌ريوه‌كه‌يدا ده‌هاته خوارى. لي‌وى كه‌مى به

بزه گه شابوووه، به لām له روخساریدا ترسیکی نهینی و مندالانه
 خوی حه شار دابوو، ئەوهندهی دلّه کوتی بوو، دهله رزی به لām به پروا
 به خۆ بوونیکی ته واوه خوی دابوو به سه ر قۆلی پیاوه پیره که دا.
 ئەردینۆف که ههستیکی نامۆ و سه رسوور هینه ر داگر تبوو،
 به په له که وته شوینیان و له به رده رگای کلیسادا وه پیشیان که وت.
 پیاوه پیره که به رقه وه چاوی لی کرد، ئافره ته که ش چاویکی لی کرد.
 به لām ئەردینۆف ئەوهنده چووبوووه مالی فکروه زۆری گۆی نه دانی.
 ئەردینۆف بی ئەوهی له رهفتاری خوی تیفکری، دوور به دوور له
 ژیر سیبه ری بن دیوار و تاریکی تهنگی ئیواره دا که وتبووه شوینیان.
 پیاوه پیره و ئافره ته جحیله که له کۆلانیکی پیسی نیو شار که وته پێ
 که پر بوو له دوو کانه کانی ئارده رووشی و قاوه خانه. له وی تیپه پین و
 چوونه کۆلانیکی باریک و درێژ. له ئاخری کۆلانه که دا دیواریکی
 بلیندی خانوویه کی چوار قاتی لینوه دیار بوو که گوشه ی کۆلانیکی
 بن به ست و ئەو خانووه بلینده بوو ده بیندرا. هه رسیکیان دوور و
 نزیک له و خانووه نزیک بوونه وه. پیاوه پیره که به توور په ییه وه ئاوپی
 داوه و چاویکی له ئەردینۆف کرد. ئەردینۆف له جیگای خوی وشک
 بوو. خۆشی ئەم وه شوین که وته ی پی باش نه بوو. پیاوه پیره که
 جاریکی دیکه ش ئاوپی داوه تاکوو بزانی ئەو مۆرپی دوايه کار ساز
 بووه یان نا، دوايه له گه ل ئافره ته که چوونه حه وشه ی ماله که وه.
 ئەردینۆفیش به رهو ماله که ی خوی که وته پێ.

زۆر تونده ته بیعهت بوو، خووی سه رکۆنه ده کرد به هووی ئه و
گه رانه ی که ماندووی کردبوو. هه ر له خوڤا خولا بووه و ئاخه که شی
کاریکی مندالانه ی کردبوو که بو دلخۆش کردنی خووی ناوی نابوو
پووداویکی باش.

پقی له خووی و په فتاری خووی هه ستابوو، هه ر شتیکی که
ده هاته به ر دیده و به ر هه ستی وه ک پیشه ی خووی لیتی بیزار بوو.
خه میکی زۆری رابردوو دلی داگرت و که وته فکه وه. که وته یادی
قوژبه کۆنه که ی جارانی که له کاتی ئاوه پووداویکا په نای بو ده برد
و له کرده ی خووی په شیمان ده بووه. دوايه که وته یادی مال
گوسته نه وه و ده ردی سه رییه کانی، فکر کردنه وه له و جوړه کارانه
ترسیکی له دلیدا جیگیر کردبوو. زۆر به داخیش بوو که بوچی فکر و
هیژی خووی سه رقالی ئه و جوړه کارانه کردوو. ئاخه که ی ماندوو و
شه که ت بوو که ناتوانی فکر له دوو کاری جیاواز بکاته وه، کاتی
سه ری هه لینا، دیتی که له درگای مالی خووی دوور که تۆته وه. گه راوه
و به شه که تییه وه له پلیکانه کان وه سه ر که وت و چووه ژووری
نووستنه که ی. مۆمیکی پیوی هه لکرد. به لام خیرا پوخساری گریاوی
ژنه جوانه که ی هاته به رچاو. ئه م خه یاله هینده پوون و به هیژ و
زیندوو بوو که به یادی ئه و پوخساره ترس تیزاو و گریاناییه که
په شیمانیه کی پاکی مندالانه تیدا به دی ده کرد، دل که وته یه کی وه ها
داگرت که په گیکی ئیش و ژان چاوه کانیان داگرت و ده تگوت
شاره که کانی ئاوریان تیگه راوه. ورده ورده دواي قه ده ری ک

روخساره‌که‌ی له پیش چاو لاچوو. دوايه نۆبه‌ی فکر لى کردنه‌وه و دواى ئه‌ویش توورپه و تۆسنی بوو. ئه‌ردینۆڤ بى ئه‌وه‌ی لیباسه‌کانی داکه‌نى، مه‌لافه‌که‌ی له ده‌وری خۆی هالاند و وه‌رکه‌وت.

به‌یانیان زۆر دره‌نگ و به‌خه‌والوویی و به‌داهینزراویه‌وه له‌خه‌وه‌لده‌ستا. به‌په‌له‌ده‌موچاوی خۆی شوورد و ورده‌خه‌یالێکی له‌شه‌وی رابردوو کرده‌وه و رینگای به‌رامبه‌ری دوینیشه‌وی گرت به‌ر. ئاخه‌که‌ی بۆ کۆتایی هینان به‌م هه‌مووه‌ گرفتارییه‌ و چه‌رمه‌سه‌رییه‌ وه‌تاغێکی پیاویکی فه‌قیری ئالمانی به‌ نیوی ئیشپیس به‌کری گرت، که‌له‌گه‌ل که‌چه‌که‌ی ده‌ژیا به‌ نیوی ئیشپیس. ئیشپیس دواى ئه‌وه‌ی پیش‌کریکه‌ی لى وه‌رگرت، تابلۆی به‌ کری‌دانى ژووره‌که‌ی له‌سه‌رده‌رگاکه‌ لا‌برد و پیرۆزبایی له‌ ئه‌ردینۆڤ کرد که‌ زۆر به‌ شوین‌زانسته‌وه‌یه. به‌لینیشی دا بۆخۆی خزمه‌ت کردنی ئه‌ردینۆڤ بگريته‌ئسته‌ۆ. ئه‌ردینۆڤ وتی ئه‌مشه‌و **ماله‌که‌ی ده‌گوزینه‌وه**، دوايه به‌ره‌و ژووره‌که‌ی جارانی که‌وته‌وه‌ پى. به‌لام له‌ رینگادا که‌وته‌ فکروه‌وه و به‌ره‌و شوینێکی دیکه‌ که‌وته‌ پى. روخساری کراوه‌تر بوو و بزیه‌که‌ هاته‌ سه‌ر لى‌وى. ئه‌ردینۆڤ هینده‌ به‌په‌له‌ بوو، هه‌ر نه‌ده‌گه‌یشه‌ شوینی مه‌به‌ست، ئاخه‌که‌ی گه‌یشه‌ کلیسای شار، خه‌ریکی دۆعا و تاعه‌ت بوون. شوینێکی باشی دیته‌وه‌ که‌ بتوانی هه‌موو ئه‌و که‌سانه‌ی خه‌ریکی دۆعا و پارانه‌وه‌ بوون ببینی. به‌لام ئه‌وانه‌ که‌ ده‌یویست بیانبینی هه‌ر نه‌یدیتنه‌وه‌. دواى چاوه‌روانییه‌کی زۆر به‌ خه‌جاله‌تیه‌وه‌ هاته‌ ده‌ری. بۆ ئه‌وه‌ی بتوانی له‌ فکری خۆی بباته‌وه‌ بیرى خۆی به‌

شتی دیکه‌وه سه‌رقال کرد. هینده بیرى له ناخوشییه‌کانی ژيانی کرده‌وه دیتی که کاتی فراوینه. زۆری برسی بوو. هر چووه ئەو پستوورانه‌ی که شه‌وی پیشوو له‌وی بوو. دوايه وه‌بیری هاته‌وه که‌ی و چوناوچون له‌وی پوشتوته ده‌ری. قه‌ده‌ریک له‌ کۆلانه‌کاندا ده‌خولاه. به‌ کۆلانه‌ قه‌ره‌بالغ و گۆره‌پانه چۆله‌کاندا تیپه‌ری و ئاخیه‌که‌ی گه‌یشته شوینیک که هیچ که‌سیکی لی نه‌بوو و ئەو ده‌شت و مه‌زرایانه‌ی لی‌وه دیار بوو که زه‌رد هه‌لگه‌پابوون. بیده‌نگی تاقت‌پروو‌کینی ئەو شوینه هه‌ستی نوستووی ئەردینو‌فی هه‌ژاند و داچله‌کی و وه‌خو هاته‌وه. مانگی ئوکتۆبر بوو که‌ش و هه‌واش سه‌رمایه‌کی ویشک. له‌ دووره‌وه له‌ تهنیشت دوو قۆری¹ گژوگیای ویشک ژووریکی چکۆله ده‌بیندرا. له‌ په‌نای ئەپابه‌یه‌کی چکۆله‌دا راوه‌ستابوو. ده‌تگوت له‌ فک‌ردایه. سه‌گیک به‌ مه‌مه‌ر له‌ په‌نای تگه‌ریکی شکاودا ئیسقانی **ده‌کو‌رو و ساند‌ه‌وه**. مندالکی سی سالانه که به‌ تویی کراسیکه‌وه هاتبووه ده‌ری، به‌ دم کایه کردنه‌وه سه‌ره قژنه‌که‌ی ئالۆزکاندبوو، به‌ ترسیکه‌وه چاوی له‌ پیاوه شارییه گه‌پۆکه‌که ده‌کرد. له‌ پشت ماله‌که ده‌شت و مه‌زرا و سه‌وزی‌خانه‌کانی ده‌که‌وته به‌رچاو. له‌ قوولایی ئاسۆی مه‌يله‌و شینی خواروودا جه‌نگه‌له خامۆشه‌کان قیت و قنج راوه‌ستابوون. له‌وبه‌ریشه‌وه کۆی **هه‌وره زگ‌پره به‌فراوییه‌کان**، نزیک ده‌بوونه‌وه.

¹ قۆری: گیشه‌گیا، تابه

دەتگوت ئەو ھەورە بېدەنگانە شوپن كەوتوۋى بالئەندە كۆچەر يەكانن و يەك يەك و دوودوۋ لە پانتايى ئاسماندا كەوتوۋنەتە پى. ھەموو شتىك خامۆش و بېدەنگ بوو، ھەموو شتىك رەنگى خەم و ماتەمىنى پىئوھ ديار بوو. ھەموو شتىك لە پىدزەى ھاتنى شەوى ترس ھىنەر دەترسا.... ئەردىنۆڭ ھەروا بەردەوام دوور و دوورتر كەوتەوھ. بەلام ئاخىرەكەى لەو تەنيايىھە وەرەز بوو و گەراوھ بۆ نىو شار، لەپردا گوۋى لە دەنگى زەنگى كليسا بوو كە خەلكى بانگ دەكرد بۆ نوۋىژى شىۋان. كەوتە پەلە كردن. پىك چوۋە نىو ئەو كليسا يەى كە ئىدى زۆر باشى دەناسى.

ئافرەتە نەناسياوھەكە لەوۋى بوو.

ژنە جوانەكە لە نىك درگاكە لە نىو كۆمەللىك خەلكدا چۆكى دادابوو خەرىكى دۇعا و پارانەوھە بوو. ئەردىنۆڭ بە نىۋان ئەو كۆمەلە ھەژار و سۆال كەر و جل شىرۆلانەدا تىپەرى كە چاۋەپوانى ۋەرگرتنى خىر و سەدەقە بوون. پىگايەكى كىردەوھە و لە پەناى ژنە جوانەكەدا لە سەر چۆك دانىشت. ھىندە نىك بوون جەلەكانيان لە يەكتى دەكەوت. ئەردىنۆڭ ھەناسە بىركىي ژنە جوانەكەى دەبىست كە بە دەم دۇعا كىردنەوھە لە دەمى جوانى نىوھە كراۋەيدا دەھاتە دەرى. پوخسارى ئافرەتە جوانەكە ھەروەك شەوى رابردوۋ ترس و خۆفكى بىرپانەوھەى لى دەبارى. ھەروەك دۋىنىشەو فرمىسكى چاۋە جوانەكانى نەدەبىرايەوھە و دەتگوت تاۋانىكى نەبەخشاۋى دەم وچاۋى دەشۋاتەوھە. پۆشنايى ژوورەكە زۆر كەم و دەگمەن بوو.

تهنیا گری چرایهک دیار بوو که به دهم کزهی باوه جۆلانهی دهکرد
و جارجاره پوخساری ژنه جوانهکهی لیوه دیار دهبوو. بهلام خال به
خال و هیل به هیلی ئەو پوخساره له دیده و زهین و دلی ئەردینۆڤدا
داکو ترابوو. ئەردینۆڤ ئیدی بئیتاقت بوو گریان ئەوکی گرتبوو و
سهری گهرم و ئاور تیبهربووی کوتا به کۆلهکهی ساردی کلیسادا.
ههستی به شتیکی ئەوتۆ نهکرد، تهنیا دلّه کوتییهک سینگی دهکوتا و
گریانیکی خه ماوهی وهکوو بهرد سهردلی گرتبوو.

ئایا ئەوه ژیا نی تهنیایی بوو که دل ناسک ببوو و ههست و
دهروونی بئیدهسهلات ببوون؟ ئایا تۆوی نارپهحتی و پهریشانی
ئەردینۆڤ له شهوانی درێژ و تاریکی تهنیاییدا چيندرا بوو؟ ئایا هه موو
ئەو بهربهست و ههستیار بوونهی بۆ ئەوه بوو که ئاخهرهکهی
پۆچنیک له دلیدا بکریتهوه و وهجووله بکهوئ؟ یان پهنگه ئەوه کاتی
مه بهست بئ و هه موو شتیک دهبی ئاوا له پریکدا بگاته ئه نجام.
وهکوو ئەو پۆژه گهرم و تاقهت پرووکتانهی له پریکدا ئاسمان پهش
داده گهری و دوايه بارانیکی گهرم داده بیاری و وهکوو مرواری به
سهر گه لای دارهکاندا شوپ بپهتهوه و گیاوگژی دهشت و مهزراکان
وشک هه لده گهری و گوله ناسکهکانیش دهژاکین و مل به لارهوه
دهنین. بهلام به پشکووتنی یه کهم گزنگی تیشکی پۆژ هه موو شتیک
وهک خۆی لی دپتهوه و هه موو بهرهو تیشک و پووناکایی سهر
بهرز دهکهینهوه و سهر له بهرزایی ئاسمان دهسوون. بۆ ئەوهی که
ئهم ژیا نهوه و بهخته وهرییه و خوشی و شادییه بکه نه چیژن.

ئەردىنۆڭ ئاڭاي لە خۆى نەبوو، دەتگوت ھەر لەوئىش نىيە، ئاڭاي لە كۆتايى كارى كليساخ نەبوو، ھەستا و كەوتە شوئىن ژنە جوانەكە، بە نىو جەماوەرەكەدا تىپەپرى كە دەيانويست بچنە دەرەوہ. چەند جاريك نيڭاي تىكەلاوى نيڭاي چاوانى ترس تىزاوى ئافرەتە جوانەكە بوو. بە ھۆى غەلەبەى خەلكەوہ ژنە جوانەكە مەجبور بوو چەند جاريك راوہستى و چاو لە ئەردىنۆڭ بكات. ترسيكى گران لە روخساريدا بەدى دەكرا و گۆناكانىشى خىرا سوور ھەلدگەران. لەو كاتەدا پياوہ پىرەكە پەيدا بوو. دەستى ژنە جوانەكەى گرت. ديسانەوہ پياوہ پىرەكە بە توورپەيىوہ مۆرپەيەكى لە ئەردىنۆڭ كرد. خىرا ھەردووكان لە پىش چاو ئەردىنۆڭ ون بوون، ئەردىنۆڭ بەپەلە لە نىو خەلك و كليسادا ھاتە دەرئ.

ھەواى دەرئ بووژاندىوہ. ئەردىنۆڭ كەوتبووہ ھەناسەبركى و خەرىك بوو بخنكىت. دلى زۆر سەير لى دەدا و بەتەما بوو لە سىنگىيەوہ دەرپەپرى. ئەردىنۆڭ ھەولئىكى زۆرى دا تاكوو بيانينىتەوہ. بەلام بىسوود بوو، نە لەو كۆلانەدا بوون و نە لە كۆلانەكانى دىكەشدا. بەلام كۆلى نەدا و فكرىكى تازەى كردەوہ. پلانى سەير و سەمەرەى دادەپشت ھەرچەندە زۆر باش و ئاقلانە نەبوون، بەلام لە كاتى وادا بە كار دەبرىت. سبەينى ھەشتى بەيانى ئەو رۆژە ئەردىنۆڭ ھاتە سەر ئەو كۆلانەى مالى پىرەپياو و ژنە جوانەكەى لى بوو. چووہ نىو ھەسارىكى تەنگ و پىسى پر لەزىل و بەرماوى پىس و بۆگەن.

دۆرنیک که پیاویکی قولّه خره‌ی بیست و پینج سال و له ره‌گه‌زی تاتار بوو به دهم و چاویکی خولیرکاوی خواروخیچدا که له و هه‌ساره‌دا کاری ده‌کرد، ئه‌و پیاوه تاتارییه که ئه‌ردینۆفی دیت ده‌ستی له کار هه‌لگرت و چاناگه‌ی خسته سه‌ر ده‌سکی پیمه‌ره‌که و سه‌رتاپیی هه‌له‌سه‌نگاند و لیی پرسی چی ده‌وی.

ئه‌ردینۆف به‌په‌له‌ گوتی: «له‌ مالی کری ده‌گه‌ریم.»

پیاوه **تاتارییه‌که به‌زه‌یه‌که‌وه** گوتی: «ژووریکی چۆنت ده‌وی؟»

ئه‌ردینۆف گوتی: «وه‌تاغیکی کۆنه‌م ده‌وی.»

پیاوه تاتارییه‌که به‌ نابه‌دلییه‌وه‌ چاویکی له‌ هه‌ساری جیرانه‌که‌یان

کرد و گوتی: «له‌و هه‌سار وه‌تاغی وای لی نییه‌.»

«ئه‌ی ئیره‌ چی؟»

«ئیره‌ش لی نییه‌»

«به‌لام ره‌نگه‌ لی بی.» ئه‌ردینۆف دراویکی بیست کۆپکی خسته

ده‌ستیه‌وه‌. پیاوه تاتارییه‌که‌ چاویکی له‌ ئه‌ردینۆف کرد، پاره‌که‌ی

وه‌رگرت و ده‌ستی کرده‌وه‌ به‌ کار کردن و دوا‌ی که‌می بیده‌نگی

گوتی: «نا، ئیره‌ ژووری خالی لی نییه‌.»

به‌لام ئه‌ردینۆف ئیدی گوئی نه‌دايه‌. به‌ سه‌ر ئه‌و داره‌ پواوانه‌ی

به‌ سه‌ر ئاوه‌که‌یاندا دابوو که‌وته‌ ری و به‌ره‌و تاقه‌ درگای چوونه‌

ژووره‌وه‌ی مال‌که‌ ره‌ویشته‌ که‌ ئه‌م هه‌ساره‌ پیس و قوراوییه‌ی

هه‌بوو. له‌ قاتی یه‌که‌مدا پیره‌پیاویک ده‌ژیا، کاری دروست کردنی

تابووت بوو. ئه‌ردینۆف له‌ ته‌نیشته‌ کارگه‌ی «به‌نده‌ی ره‌وچه‌کان» وه‌

تیه‌پری و له پلیکانه پیچه‌لاوپیوچ و لینچقک و خلیسکاوییه‌کانه‌وه
 سه‌رکه‌وت و گه‌یشته قاتی سه‌ری. هه‌روا که به سه‌ر په‌نجه‌ی لاقی
 ده‌رۆیی، گه‌یشته به درگایه‌کی داری شکاوی خیرخواچ و پر له
 گری. درگاکه‌ی کرده‌وه. به‌لی هه‌له‌ی نه‌کردبوو. پیره‌پیاویک له
 به‌رده‌میدا راوه‌ستابوو و به سه‌یریکه‌وه لی ده‌روانی.

پیره‌پیاوه‌که به ده‌نگیکی گر و تووره‌وه پرسی: «چیت ده‌وی؟»
 ئه‌ردینۆف وا په‌شۆکابوو خۆشی نه‌یده‌زانی ده‌لی چی، به غه‌له‌
 غه‌ل‌دیکه‌وه گوتی: «وه‌تاغی چۆلتان هه‌یه؟» له سه‌ر شانی
 پیاوه‌پیره‌که‌وه ژنه جوانه‌که‌یلی دیار بوو.

پیاوه‌پیره‌که بی ئه‌وه‌ی ولام بداته‌وه، پالیکی له ئه‌ردینۆفه‌وه نا
 هه‌تا **بیکاته ده‌ره‌وه و درگاکه پیوه‌دا**. به‌لام ده‌نگی بلاوینی ژنه
 جوانه‌که هاته گوی: «وه‌تاغیکمان هه‌یه.»

ئه‌ردینۆف به‌په‌له‌ گه‌راوه و به ژنه‌که‌ی گوت: «من جیگایه‌کی
 چکۆله‌ش بی هه‌ر ده‌مه‌ه‌وی.»

ئه‌ردینۆف مات و بیده‌نگ چاوی بریپوه خاوه‌نماله‌که‌ی
 داهاتووی، نیگای چاوه‌کانی رازی بیده‌نگی ده‌شکاند. پیاوه‌پیره‌که له
 داخانا وه‌ک مردوویه‌کی ره‌نگ‌په‌ریو خه‌ریک بوو تخیل بیته‌وه. به
 تووره‌یه‌یه‌وه چاویکی له ژنه‌ لاوه‌که کرد، ژنه‌ش سه‌ره‌تا ره‌نگی
 هه‌لبزرکا، به‌لام خیرا خۆی گرته‌وه و گوناکانی سوور هه‌لگه‌پان و
 چاوه‌کانی ده‌ره‌وشانه‌وه.

سەر لیوهکانی دهباری. هه‌رکه ئه‌ردینۆڤی بینیه‌وه دیسانه‌وه
نیوچاوانی تیڤنا. پیاوه پیره‌که به‌ توورپیه‌وه لی پرسی: «پاسپۆرتت
هه‌یه؟» ده‌نگی به‌رز و توورپه‌ بوو. ده‌رگا‌که‌ی ته‌واو کردبۆوه.
ئه‌ردینۆڤ به‌ ناره‌حه‌تییه‌وه گوتی: «به‌لی.»

«نیوت چیه‌؟»

«واسیلی ئه‌ردینۆڤ. خوینده‌وار و نه‌جیب به‌لام بی‌کار، هه‌لبه‌ته
له‌م‌لاو و ئه‌ولادا که‌می کار ده‌که‌م.»

ده‌نگی ئه‌ردینۆڤیش وه‌ک ده‌نگی پیاوه پیره‌که به‌رز و توورپه‌ بوو.
«منیش وه‌ک تو وام، نیوو ئیلیا مۆرینه. من که‌سیکی
ویش‌چانیم²، هه‌ر ئه‌وه‌نده، ئیدی برۆ.»

ئه‌ردینۆڤ دوا‌ی کاتژمێرێک که‌ خوشی پێی سه‌یر بوو و
هه‌لبه‌زیبۆوه. ئاغای ئیشپیس له‌گه‌ڵ که‌چه‌ جوان و دل‌رفینه‌که‌ی تینشین
پێیان وا بوو که‌ کرێنشینه‌که‌یان گه‌له‌ی پێ کردوون و نه‌هاتووه.
ئه‌ردینۆڤ نه‌یده‌زانی ئه‌م پوورداوانه‌ چۆن به‌ سه‌ری هاتووه، به‌لام
نه‌شیده‌ویست بزانی.

² شارنشین

دلّی وهها سهیر سینگى دهکوتا که چاوهکانى لیل کردبوو
وسهرى له گيژهوه دههات. وردهورده خهريکى دامهزrandنى
شتومهکهکانى بوو، گري و پهتهکانى دهکردهوه، **دوايه کتيببه**
بهستراوهکانى کردهوه و دهويست که ريکوپيکيان بکات. بهلام خيرا
ليى بى تاقهت بوو، ئەو ئافرهته له بهرچاوى لا نه دهچوو، ئاراو قاراي
لى هه لگرتبوو. ئەم بهخته وهرييه ژيانى بى پرهنگى يه کسه ر گوريبوو.
تارمايه که به سه ر ئەنديشهيدا کيشرابوو، دهتگوت له محهکى ئوميد و
هيوابر اويدياه.

به بيانوى ديتنى ئافرته جيلاهه که پاسپورته کهى برده لای
خاوهنماله که. مۆرين دواى قه دهريک درگاهه ی کردهوه و کاغهزه کهى
لى وهرگرت و گوتى: «باشه، دهستت خوڤ بى.» دوايه درگاهه ی
پيوه دا.

ئەردينوڤ عه به سرابوو. خوڤى نه يدهزانى بوچى وای لى
هاتووه. رهفتارى پياوه پيره که به و نيگا پر له قين و بوغزه يه وه
بارگرانييه کى گه و ره بوو. به لام ورده ورده هپور بووه. سى پوژى
ته و او ئەردينوڤ ببووه داشه هاره. ئيدى ته و او دژى ژيانىكى ئارام و
هيدى بوو. که مى بزۆز ببوو. به لام نه ههستى پى ده کرد و نه
دهشيوست بزاني. ورده ورده دهيدىت که ژيانى وهک جاران نه ماوه،

ئىستا تهنيا و تهنيا يهك ئاوات و تاسه‌ى هه‌بوو. هيچ شتيكى ديكه نه‌يده‌توانى هه‌ست و بيرى ئه‌و سه‌رقال بكات و كول‌وكوى دلى دامركينى.

گه‌راوه بو ژووره‌كه‌ى خو‌ى و له‌ په‌ناى سو‌به‌كه‌دا پيريژنيكى كوورپى ديت. پيريژنه‌كه‌ هينده چلكن و شروله‌ بوو كه‌ ئه‌ردينوڤ بيزى لى‌ى هه‌ستا. به‌ روا‌له‌ پيريژنه‌كه‌ زور خوي‌تتال بوو، جارجاره‌ لووت و دهم و چه‌ناگه‌ بى‌ددانه‌كانى ده‌بزواند و بوله‌بولىكى لينه‌ ده‌هات. ئه‌م ژنه‌ كل‌فه‌ت بوو. ئه‌ردينوڤ وي‌ستى قسه‌ى له‌گه‌ل بكات، به‌لام پيريژنه‌كه‌ وا ديار بوو له‌ به‌ر نابارى خو‌ى بي‌ده‌نگ ماوه. بو شيو، پيريژنه‌كه‌ كه‌له‌مى كول‌او و كه‌فه‌ى گوشتى له‌ سو‌به‌كه‌ ده‌ره‌ينا و بردى بو‌ پياوه‌ پيره‌ و ژنه‌ لاهه‌كه‌ و دوايه‌ هينديكىشى بو ئه‌ردينوڤ هينا. دواى خواردنى شيو، بي‌ده‌نگيه‌كى سه‌ير بالى به‌ سه‌ر ئه‌و ماله‌دا كيشابوو.

ئه‌ردينوڤ كتيبيكى هه‌لگرت و ده‌ستى كرد به‌ هه‌لدانه‌وه‌ى لاپه‌ره‌كانى. ده‌يويست فكرى كو‌ بكات‌ه‌وه‌، به‌لام زورى خويند و كه‌م تيگه‌يش‌ت. به‌ وه‌ره‌زييه‌وه‌ كتيبه‌كه‌ى فريدا ئه‌و لاهه‌. له‌ سه‌ره‌راوه‌ وي‌ستى ژووره‌كه‌ى گردوكو و ري‌كوپي‌ك بكات، ئاخه‌ره‌كه‌شى كلاوى له‌ سه‌ر كرد و بالته‌ى له‌ به‌ر كرد و رو‌يشته‌ ده‌ره‌وه‌. سه‌رى پيوه‌نابوو بى‌ئوه‌ى بزاني بو كو‌ى ده‌چى. هه‌ول‌ى ده‌دا هيچ نه‌بى كه‌مى بير و فكرى خو‌ى هيو‌ر كاته‌وه‌ و له‌وه‌ زياتر شه‌ژاو نه‌بى و كه‌مى خو‌ى هه‌لسه‌نگينى. به‌لام ئه‌م هه‌وله‌ ئه‌وه‌نده‌ى ديكه‌ ماندووى

کرد و ئازاری دا. جارجاره سه‌رمای بوو و جارجاره‌ش گه‌رما.
هینده‌ی دل‌ه‌کوئی هه‌بوو که زۆر جار مه‌جبوور بوو پال به‌ دیواره‌وه
بدا. له‌به‌رخۆیه‌وه ئاواي بیر ده‌کرده‌وه: «نا، مردن چاکتره، مردن
چاکتره.» ئه‌و رسته‌یه‌ی دووپات ده‌کرده‌وه. دوايه زانی که هه‌تا
مۆخی یئسقانیش خوساوه و زانی که بارانیکی به‌خوڤهم ده‌باری.
گه‌راوه بۆ مائی. که له‌ مائی نزیک بۆوه، پیاوه تاتارییه‌که‌ی دیت، پیتی
وابوو که ده‌یه‌ه‌وی بیینی به‌لام پیاوه تاتارییه‌که‌ه‌ر که هه‌ستی به
ئه‌ردینۆف کرد که‌می دوور که‌وته‌وه.

ئه‌ردینۆف پیتی گه‌یشت و گوتی: «سلاو، نیوت چیه‌؟»
تاتاره‌که به‌ پیکه‌نینه‌وه وه‌لامی داوه: «به‌ من ده‌لین دۆرنیک.»
«له‌ میژه‌ ئه‌م کاره‌ت هه‌یه‌!»
«زۆر له‌ میژه‌.»
«خاوه‌نماله‌که‌م ماقوول و فامیده‌یه‌؟»
«ئه‌گه‌ر وایان پی گوتی، هه‌تمه‌ن وایه‌.»
«ئیش و کاری چیه‌؟»
«نه‌خۆشه، ژیان ده‌باته‌ سه‌ری و شوکری خودا ده‌کا.»
«ئه‌وه‌ ژنیه‌تی؟»
«کامه‌ ژن؟»
«ئه‌وه‌ی که له‌گه‌لی ده‌ژی.»
«ئه‌گه‌ر وای گوتوو هه‌نگه‌ وایی. خودا‌حافیزت بی ئه‌رباب.»

پياوه تاتارهكه دهستىكى بۆ كلاوهكهى برد و پۆيشتهوه
ژوورهكهى خۆى.

ئەردىنۆڭ چووه ديوهكهى خۆى. پىريژنهكه تەنيا و بە بۆلهبۆل
درگاكهى كردهوه و دوايه پىوهى دا و **كې** كرد و لە پەناى كوورهكه
دانىشت. **تاريكان داهاتبوو** ئەردىنۆڭ لە چرايهك دهگەرا، بەلام درگاى
خاوهنمالهكه قوفل كرابوو.

پىريژنهكهى بانگ كرد كه ئانىشكى دادابوو و زۆر سەيرى لى
دەروانى و دەتگوت پىنى ناخۆشه كه ئەردىنۆڭ لەو درگايە نزىك
بۆتەوه. پىريژنهكه بىئەوهى قسەيهك بكات بەستەيهكى شەمچە بۆ
فرى دا و ئەردىنۆڭ قىش ھەلگىرت و پۆيشتهوه ديوهكهى خۆى. ئەوه
سەدەمىن جار بوو كه كىتەبەكانى رىكوپىك دەكرد. بەلام زۆر زوو
بىئەوهى بە خۆى بزانى، شەكەت و ماندوو لە سەر چوارپايە
درىژەكه وەرکەوت.

جارى وا بوو كه بىر و خەيال بەرى دەدا، تىدەگەيشت كه
خەوهكهى ئەو خەوه نىيە. بەلكوو وەرەزى و بىھۆشىيە. دەنگى
كرانەوهى درگاكهى گوى لى بوو و زانى كه خاوهنمالەكان لە نوێژى
شىوان ھاتونەتەوه. ھاتەوه يادى كه دەبى داواى شىتيكان لى بكات
و ھەستا. پىنى وابوو كه دەروات، بەلام لاقى ھەلخلىسكا و كەوت بە
سەر ئەو پۆلە دارەى كه پىريژنەكه لە ديوەكەدا داینابوو. ھەر لەویدا
شەكەت و بىھىز درىژ بوو. كاتى كه چاوى ھەلئىنا لەو ناپەرحەت
بوو كه بۆچى بە لىباسەوه لە سەر چوارپايەكه راکشاوه. ئاگای كرد

که پوخساریکی کهیلی جوانی و دلرفینی ئافرهتیک که له فرمیسک گهشتر و له دایکیکیش میهرهباتره، به سهریدا شور بوتوه. زانی کهسیک بالنج دهنیته ژیر سهری، به شتیکیش گهرم دایدهپوشی و دهستیکی سارد و فینککهروه هه نیه ی ئاگرینی دهلاوینی. دهیویست بللی زور سپاس، دهیویست ئه و دهستانه بگری و بینیته سهر لیوه ویشک و تینووهکانی و ماچبارانیان بکات، به دریژیی ته مه نیک ماچیان کات، به فرمیسکهکانی بیانشواته وه، دهیویست زور شتی پی بللی، به لام نهیده زانی چی بللی. له هه مووان سهیرتر له و کاته دا دهیویست بمری. دهستهکانی وهک بهرده زووره قورساییان دهکرد و نهیده توانی بیانجولینی، جووله ی لی برابوو و ته نیا دهنگی کوته کوتی دهمارهکانی دهیویست که وهک دههولل شاره گهکانی دهکوتا. دهیزانی که کی هه نیه ی ته ر دهکا... ئاخهرکه ی بیهوش بوو...

ئهر دینووف کاتی له خه و ههستا، دیتی تیشکی زیپینی خور له په نجه ره ی ژووره که یه وه دینه ژووری. کاتژمیر نزیکی هه شتی به یانی بوو. ههستی به ئارامی و سلامه تی هه موو ئازای له شی کرد. دوايه زانی کهسیک له په نای دانیشتووه. به له رزه وه هه ولی دا بزانی ئه و که سایه تییه ئاسمانی و نوورانییه کییه، خه و ته و او به ری دابوو. هه ر ئه وهنده ی دهیویست که گراوه که ی له ئامیز بگری و بو یه که م جار له ته مه نیدا بللی: «سلاوت لی بی، خوشه ویسته که م!»

دهنگی نه رمی ئافرهتیک وتی: «چاک خه وتبووی!»

ئەردىنۆڭ سەرى وەرسووراند و پوخسارى جوانى ژنە
لاۋەكەى دىت كە ۋەك ھەتاۋ دەدرەوشاۋە بەرەو سەرى ئەو
نوشتاۋوۋە.

ژنە جىلەكە گوتى: «قەدەرىكە نەخۆشى! ئىدى بەسە پى
بگرەۋە! بۇ دەبى خۆت ئاۋا زىندانى بكەى؟ ئازادى لە نان پىۋىستىرە
و لە ھەتاۋىش جۈانتىر. كۆرى باش، ھەستە، ھەستە ئىدى.»
ئەردىنۆڭ دەستى ئافىرەتەكەى گرت و توند گوشى. ھىشتا پىيى
ۋابوۋ كە خەو دەبىنى.

ژنە جوانەكە گوتى: «پراۋەستە چايىت بۇ دروست دەكەم.
دەخۋىەۋە! ئەگەر كەمى چايى بخۋىەۋە باشتر دەبى. من باش
دەزانم، مەنىش نەخۆش و شەكەت بووم.»

ئەردىنۆڭ بە دەم ھەستەنەۋە بە ئارامى گوتى: «بەلى
دەخۋمەۋە.» ھىزى نەبوۋ. پىشتى لەرزى، ھەموۋ گىانى ژانى دەكرد،
بەلام شايى لە دلدا دەگەرا و پلەزىقانى بوو و ھەتاۋىش ۋەكۋو ئاگر
گەرمى دەكردەۋە. ژيانىكى نوپى پرتىن و سەرسامى بۇ ھاتبۋە
ئاراۋە. سەرى لە گىژۋە دەھات.

ژنە لاۋەكە گوتى: «نىۋت واسىلىيە، ۋا نىيە؟ يان من خراب ھالى
بووم. يان ئەۋە نىۋىكە كە دۋىنىكە خاۋەنمالەكە بۆى دانابوۋى.»
ئەردىنۆڭ گوتى: «بەلى، نىۋم واسىلىيە، ئەى نىۋى تۋ چىيە؟»
دەۋىۋىست لە ژنە لاۋەكە نىك بىتەۋە. بەلام زۆر بە زەحمەت
خۆى پراگرت و لاقى لەرزى. ژنە لاۋەكە، پىكەنى و دەستى گرت.

«نیوم کاترینه»

به نیگای چاوه پوون و شینهکانی ناخی چاوی ئهردینۆڤی دهکۆلی. بئێهوهی قسهیهک بکهن، توند دهستی یهکتریان گرتبوو. ئاخری ژنه لاهکه گوتی: «هیچت له من ناوی؟»

ئهردینۆڤ گوتی: «بهلێ، با... نازانم...» و چاوهکانی لیل بوون. «دیوته چی دهکهی؟ بهسه ئیدی کوپه! وهره بهر گهرمای ئه خۆرهتاوه. له پهنای ئه و میژه دانیشه ... کهمی پارهسته، مهیه به شوینمدا.» ئهردینۆڤ دهیویست نههیلێ بروت.

ئێستا دهگهڕیمهوه، چندهت پێ خۆش بێ دهتوانی بمینی. «دوای قهدهریک چایی هینا و له سههر میژهکهی دانا و پووبهپووی ئهردینۆڤ دانیشته. «ها، بیخۆهه! ئاوا! ئافهرین، سههرت ههروا دیشی؟»

«نا، ئێستا نا... نازانم. پهنگه سههرم ... بهلام ئیدی ناخۆمهوه. بهسمه. نازانمبۆ وام لێ هاتووه.» کهوتبووه ههناسهپرکی. دهستی کاترینی گرت و گوتی: «ههر لێره به. دوور مهکهوه، دهستهکانتهم بدهیه... چاوم له بهرت ههنایه. دهلیی تیشکی ههتاوی!» ئهوجار بێدهنگی بهرز کردبۆوه دهتگوت ئه و وشانه به زۆر له دلی دینه دهرهوه. گریانیک قورگی گرتبوو.

«کوپه! پهنگه کهم چووبیتیه نیو خهلهکهوه. تهناهی؟ وایه؟ دایک و باوکت نییه؟»

«نا، بىكەس و كارم. تەنيام ... گویت لی نه بى، هيچ نييه، ئیسته
باشترم ... حالم زور باشه.» خەریك بوو قسەكانى لی تیکەل دەبوو.
هەستى دەکرد که دیوہکە بە دەورى سەریدا دەخولیتەوہ.
کاترین دواى کەمیک بیدەنگى، گوتى: «منیش لەمیژە بە تەنيایی
دەژیم. بۆچى ئاوا تەماشام دەکەى! چیم دەگوت؟ دەلیى چاوهكانى من
دەتسووتینی. دەزانى چيیه، کاتى کەسیکت خووش دەوی... من هەر
یەكەم جار تووم دیت دلم پى سپاردى. ئەگەر نه خووش بى، وەك خووم
ئاگام لیت دەبى. بەلام نا، نابى نه خووش بى. ئەگەر چاک بوویتەوہ و
پیت خووش بى وەکوو برا و خوشک پیکەوہ دەژین. ئەگەر خودا
خوشكى پى نه داوى، سەختیشە تیبگەى و بزانی خوشک چ مانایەكى
هەیه.»

ئەردینۆف بە ئارامى گوتى: «تۆ کبى؟ لە کوپوہ هاتووى؟»
«من خەلکى ئیرە نیم، بەلام بە تۆچى؟ .. ئەم چیرۆکەت بیستووه:
سەردەمانیک لە جەنگەلدا دوازدە برا بوون. کچیكى جوان لەو پوہ
تیدەپەرئى. دەچیتە مالى ئەو برايانە و هەموو مالەكە ریک و پیک و
خاوين دەکاتەوہ. لە سەر هەر شتیک تۆزى دلۆقانى و خووشەویستى
خوى دادەنى. کاتیک براکان گەرانەوہ هەستیان بەوہ کرد که
خوشکیکیان بۆ هاتووه. بانگیان کرد، ئەویش چوو بۆ لایان.
هەموویان بە خوشكى خویان زانى و ئازادییەكەشیان بەرتەسک
نەکردەوہ و ئەویش بوو بە خوشکیان و وەك ئەوان بەرامبەر بوو...
ئەم چیرۆکەت بیستبوو، دەزانى؟»

«به‌لئ، ده‌زانم.»

«ژیان شتیکی باشه. تۆ ژیانته خوش دهوئ؟»

ئەردینۆف گۆراندی: «به‌لئ! به‌لئ! تەمەنئیکی دريژ! خۆزگه سه‌د سالی ته‌واو ژیا بام.»

کاترین وه‌ک بیرمه‌ندیگ گوتی: «زۆر باشه! من نازانم! من دهمه‌هوئ بمرم، به‌لام به‌گشتی وا باشه که مروّف ژیا نی خوش بوئ و خه‌لکی دلیر و ئازای خوش بوئ، به‌لئ ... چاو لیکه، تۆ خو وه‌کوو ئارد سپی هه‌لگه‌راوی!»

«به‌لئ سه‌رم له‌ گيژه‌وه‌ دئ...»

«پاوه‌سته، ئیستا دۆشه‌ک و بالنجیکی دیکه‌ت بۆ دینم. ئەوانه‌ت لیڤه‌ بۆ داده‌نیم، تۆ ده‌خه‌وی و خه‌و به‌ منه‌وه‌ ده‌بینی، عه‌له‌مت نامیتی... ئاخ‌ر کلفه‌تی په‌ریه‌کانیش نه‌خۆشه ...»

کاترین به‌ دهم قسه‌ کردنه‌وه‌ جیگا‌کەشی پاوه‌خست، جار‌جاره‌ش له‌ سه‌ر شانیه‌وه‌ چاویکی له‌ ئەردینۆف ده‌کرد و بزەیه‌کی ده‌هاتی.

کاترین جانتاکه‌ی هه‌لگرت و گوتی: «کتیبت چه‌نده‌ زۆره‌!» هاته‌ په‌نا‌ی ئەردینۆفه‌وه‌، ده‌ستی گرت و له‌ سه‌ر جیگا‌کەشی رایکیشا و مه‌لافه‌یه‌کی به‌ سه‌ردا دا.

کاترین وه‌ک شاره‌زایه‌ک سه‌ری ته‌کان دا و گوتی: «ده‌لئین خوینده‌وه‌ی کتیب، می‌شکی مروّف خراپ ده‌کا. تۆ پیت خوشه‌ کتیب بخوینی‌ه‌وه‌؟»

ئەردىنۆڭ بە شوخىيەۋە گوتى: «ئەرى.» بەلام نەيدەزانى
بەخەبەرە يان خەوتوۋە. بۇ ئەۋەدى نىشانى بدا كە بەخەبەرە، دەستى
كاترىنى كوشى.

«ئاغاگەلى منىش كىتى زۆرە. پىت خۇشە بيانىنى؟ بۆخۇ دەلى
ئەۋانە كىتبگەلى ئايىنىن و ھەمىشە بۆم دەخوئىتتەۋە. دوايە نىشانى
دەدەم و تۆ پىم دەلى ئەۋ چىم بۆ دەخوئىتتەۋە.»
ئەردىنۆڭ چۈر چاۋ لە كاترىنى دەرۋانى: «دىسان قسەى بگە
دەى!»

دواى كەمى بىدەنگى كاترىن گوتى: «پىت خۇشە دۇعا بگەى؟
ئاخر من ھەمىشە دەرسم. خۇف دەكەم ...»
ھىشتا رستەكەى تەۋاۋ نەكردبۇ دەتگوت خەۋىكى قورس
دايگرتوۋە. ئەردىنۆڭ دەستى كاترىنى نايە سەر لىۋى خۇى.

كاترىن سوور ھەلگەپا: «بۆچى دەستم ماچ دەكەى؟ زۆر باشە.
ھانى ماچى كە.» دوايە پىكەنى و ھەردوۋ دەستى دا بە ئەردىنۆڭ،
دوايى دەستىكى كىشاۋە و لە سەر ھەنيەى گەرمى ئەردىنۆڭى دانا و
بە پەنجە قزى بۆ شانە كرد. زۆر سەير سوور ھەلگەپابوۋ. لە پەناى
ئەردىنۆڭ و لەسەر ئەرزى دانىشت و دەمۋچاۋى لە پوخسارى
ئەردىنۆڭ ھىندە نىك كىرەۋە كە بە ھەناسەى گەرم و نەرمى،
دەمۋچاۋى دەلاۋاندەۋە. لەپىدا ئەردىنۆڭ ھەستى كرد تىۋىك تىۋىك
فرمىسكەكانى كاترىن دەكتىتە سەر دەمۋچاۋى كە ۋەك ئاسنى تۋاۋە
گەرم بوۋن. ئەردىنۆڭ لە ھەيەتە چاۋى زەق بۆۋە، بەلام سەير كز

ببوو، دهستهکانی ئیتر تهواو بی هیژ ببوون و لهو کاته دا دهنگی کرانه وه و پیوه دانی ده رگاکه هاته گوئیان. ئه ردینۆف دهیتوانی ههست به بوونی پیره پیاو بکات که له وه بهری دیواره تیغه ییه که وه بوو. کاترینیش باشی دیت که به ئارامی و بی په له پهل ههستا و له سه رهخۆ خاچیکی له سه ر سنگی ئه ردینۆف کیشا. خه ریک بوو چاوه کانی ببه سترئ که گه رمایی ماچیکی گه رم و دریزئی له سه ر لیوی خۆی ههست پی کرد. دهتگوت دره وشه ییکی تیژیان به دلدا کرد، له حه یبه تا نالاندی و دیسانه وه له سه ر خۆ چوو.

پاش ئه وه به زمه ژیا نیکی سه یری دهست پی کرد.

جاری وا بوو که وهخۆ ده که وته وه، دهیدیت که مه حکوومه به وهی له خه ویکی دریزخانه یندا ژیان به ریته سه ر. که له ودا کومه لیک خه وی ترسناکی پر له شه ر و شو ری بی ئاکامی تیدا بوو. به شله ژاوییه وه هه ولی دها له گه ل قه ده ردا بجه نگی، به لام له کاتیکی وشیا ری و بیزاری له شه ر هیزیکی نه دیار و نه ناس دهیخاته سه ر ئه رزی و ئه ردینۆف دیسانه وه تخیل ده بییت. دیسانه وه ده که ویته دوا ی ترسینه ری تاریکی و گیژاویکی بی بن. بی ئه وهی شتیکی له به رده مدا بی به ناله نالیکی نا هومی دانه وه ده که وییت. جار جاره به پیچه وانه شه وه دل خۆش و به که یف ته خت بو ی بکه وی. له و کاتانه دا ده که وته له رزین و پابردووی پوون و ئاشکرا ده بوو. به لام ئیستای پر بوو له خۆشی. ئه ردینۆفیش هه روا به خه به ره، خه وی به ئاوات گه یشتنیکی نه دیاری ده دیت. کتیه بزانی ئه و کاتانه چه نده شیرین!

دهلاوینی. شنهییکی فینک و نهرم پوخساری دهلاواندهوه و بوون و نهبوونی له ئاست ئەویندا دهله‌رزی. فرمیسیکی خوشه‌ویستی دهم‌وچاوی ده‌کزاندهوه. **ماچیکی گهرم و دلۆڤان لیوه‌کانی زیندوو ده‌کردهوه. ههر له‌و کاته‌دا وای هه‌ست ده‌کرد که مۆمی ته‌مه‌نی ده‌کوژیته‌وه و هه‌ستی ده‌کرد دنیا و ده‌وروبه‌ری ئەو کپ و بیده‌نگ راوه‌ستاون. پیی وا بوو که دنیا سه‌دان ساله‌ بیکاره و وسکووتی کردوو و توانیویه‌تی له‌ شه‌ویکی تاریک به‌ دریژیای هه‌زار سال به‌ سه‌ر جیهاندا زال بی.**

دوای چهند کاتژمێرێک ده‌که‌وته‌وه یادی مندالی خۆی، ئەو کاتانه‌ خه‌م و نا‌ره‌حه‌تییه‌ک نه‌بوو و له‌ خوشی و شادییه‌کانی چیژی وهر‌ده‌گرت. یه‌که‌م په‌ریشانی و سه‌رقالیی ژیا‌نی چی بوو؟ ئەوه‌ بوو **که ههر گولیکی که هه‌لیده‌قه‌ند، له سه‌ر چیمه‌نه سه‌رسه‌وزه‌کان پۆلیک فریشه‌ی چاکه‌ی لی ده‌هاته‌ ده‌ری که له‌گه‌لی ده‌وان.**

چه‌نده‌ خوش بوو! هه‌موو به‌ ده‌وری داره‌ ده‌رزیه‌ک که له‌ سه‌ر ئەودا بالنده‌یه‌ک هیلانه‌ی کردبوو، پۆریان ده‌به‌ست. له‌ گویی زه‌ریاچه‌ گه‌وره‌ و جوانه‌که‌دا داده‌نیشت و گویی له‌ موسیقای شه‌پۆلانی ئاو را‌ده‌گرت که له‌و به‌ر زه‌ریاچه‌که‌وه پۆحیا‌نه‌ته‌ خراپه‌کان بزه‌یا‌ن ده‌هاته‌ سه‌ر لیو. **ئەو کاتانه‌ی دایکی شه‌وانه‌ کاتی نووستن، ده‌هاته‌ په‌نایه‌وه و له‌ سه‌ر هه‌نیه‌ بچکۆلانه‌که‌ی خاچی ده‌کیشا و له‌ ئامیزی ده‌گرت و گۆرانی و لایه‌لایه‌ی بۆ ده‌گوت. ئەویش خه‌ویکی خوشی به‌ باله‌ په‌نگاو‌په‌نگه‌کانی فریشه‌که‌نه‌وه ده‌دیت، ئاسووده‌ و تیترتیر**

دهخهوت. چهنده خوښ بوون ئه و شهوانه! بهلام ليرهدا بوو كه
كهسايهتيهك سهرى كيشايه نيو ژيانيهوه كه لهگهل خویدا ترس و
خوفى هينا و بويهكهه جار تووى خههى له دليدا چاند. دهديدت كه
ئهه بوونهوهره ديارى دهستى تارمايى بوو. ئهه پياوه پيره داهاتووى
ژيانى تال كردبوو. بو ساتيكيش نهيدتوانى خو بپاريژى له نيگا
تيژهكانى ئهه، ئهه پياوه پيره مهلعوونه دايم و دهرههه به شوينيهوه
بوو. له ماليدا خووى دهكرده بووكهلهى مندالان و قاقا پندهكهنى و
ئازارى ددها و به دهست و پوخسارى خووى دهكرده ديو و درنج و
ئدها و ئهتوارى دهردههينا و ترسى دهرژانده دليهوه. له قوتابخانهش
ئهو هاوپوله بزوزه شهيتانانه پيرهپياوهكهيان دژ به ئهو هان ددها.
يان لهوهش خراپتر له سهر چوارپى دارهكه له پهناى دادهنيشت و
دهبووه پيتى گهورهى سهر كتيب و وانهكانى و شهوانهش دههاته
سهر ليوارى تهختى خهوهكهى و ئهو پوله فريشته چاكهكارانهى
دهتاراند كه به باله زيوينهكانيان به دهورى تهختى خهوى مندالهكهدها
ههلهدهسووران. تهنانهت دوور له چاوى مندالهكه دهكهوته شوين
دايكيشى و به دريژايى ئهو شهوه بىكوتاييانه چيروكى بىمانا و
ترسهينهرى بو دهگيرپاوه كه له ترسانا ئوقرهى نهدهگرت، پياوه
پيرهكه گويى له دوعا و نزا نهبوو، ئهوهنده دريژهى به كارهكهى
خوى ددها تاكوو ديلهكهى دهستى بكهويته داوى خهويكى
بىهوشيهوه... كاتى مندالهكه چاوى كردهوه، ببووه پياويكى كامل كه
له خهه راپهريبوو.

سالانیک تیپه‌ری. له پڕیکدا نه‌خۆشییه‌که ئاکار و ئامانجی خۆی خسته‌ پوو. دیتی که له‌و دنیا پان و به‌رینه‌دا ته‌نیا و نامۆیه، له‌ نیو خه‌لکدا بیکه‌سه و گالته و شوخی پێ ده‌که‌ن، ده‌یدیت که دوژمن و نه‌یاره‌کانی له‌ گۆشه‌یه‌کی تاریکی دیوه‌که‌یدا یه‌کگرتوو دانیشتوون و چه‌په‌چیه‌یه‌ و له‌گه‌ڵ ئه‌و پیریژنه‌ی په‌نای ئاوره‌که‌ که چوارمه‌شقی دانیشتوو هه‌ریک نیشانه‌گه‌لی سه‌یر و سه‌مه‌ره به‌ یه‌کتری نیشان ده‌ده‌ن. پیریژن به‌ ئاماژه، نه‌خۆشه‌که‌یان پیشان دده‌ا و دیسانه‌وه ده‌سته‌ کزه‌لۆکه‌کانی به‌ ئاوره‌که‌ گه‌رم ده‌کاته‌وه. ده‌یویست بزانی ئه‌م خه‌لکانه‌ کین و بوچی له‌وین. پێی وا بوو که ده‌بێ هه‌یژکی نه‌ناسراو بێ که ئه‌ویان برده‌وته‌وه کۆری به‌دکارانه‌وه و فرسه‌تیان پێ نه‌داوه که ئه‌رباب و که‌سایه‌تییه‌کانی ئه‌و کۆره هه‌لسه‌نگینی. کاتی که پیریژنه‌ که‌زیه‌ سپیه‌که‌ به‌ سه‌ری له‌رزوکییه‌وه له‌ په‌نای ئاوره‌ نیوه‌گیانه‌که‌دا به‌ چوارمه‌شقییه‌وه دانیشتبوو و به‌ ده‌نگی بێهه‌یز چیرۆکیکی درێژی ده‌گه‌یڕایه‌وه ئه‌وه‌نده‌ی دیکه‌ ترس له‌ دلی نه‌خۆشه‌که‌دا زیاد کردبوو. چیرۆکه‌که‌ ترسیکی زیاتری له‌ دلیدا دروست ده‌کرد، ترس وه‌ک دۆلپایه‌ک له‌ پێش چاوی خۆی نیشان ده‌دا. ئه‌و جووله‌ و قه‌یافانه‌ی که له‌ چیرۆکه‌که‌دا بوو، هه‌موویان ده‌هاتنه‌ پێش چاوی وه‌ک سه‌رده‌می مندالیی که ده‌هاتنه‌ خه‌وی. هه‌روه‌ها ئه‌و بیرۆکانه‌ی که هه‌یبوو و ئه‌و کارانه‌ی که کردبووی و ئه‌و شتانه‌ی که خویندبوویه‌وه هه‌موویان زیندوو ببوون و که‌وتبوونه‌ جووله‌، به‌ لاره‌له‌وێری و خواره‌وخه‌چیه‌وه به‌ ده‌وریدا هه‌لده‌خولان.

دهیدیت به بهرچاوی ئه وه وه، باخه سیحراوی و ئه فسانه بیه کان
 دروست دهبن و شاره گه وره کان پیکدین و خاپوور دهبن. گوپستانه
 گه وره کان سرووده زینده وه بووه کانیاں به ره و لای ئه و ده نیشن.
 نه ته وه جوراوجوره کان گه وره تر دهبن و دوايه له بهین دهچن.
 هه مووی ئه م پرووداوانه له ده ور ته ختی نه خوشه که پیکدهاتن. هه
 جوره خه ون و خه یالیک دههاتنه زهینییه وه رهنگی راستی به خووه
 دهگرت، به جوریکی که نه خوشه که ئیدی فکریکی ناسائایی نه بوو و
 هه بیر و مانایه کی که له زهینیدا دهنه خشا، به شیویه کی راستی و
 زیندوو له بهرچاویدا راده وه ستا. که فکری له خووی دهکرده وه،
 دهیدیت زیخیکی بچکولانه ی وردیله له م جیهانه بی سهروبنا که
 ئاواره و سه رگهردانه و پیی وا بوو که ژیاں به هه موو کیش و
 قورساییه که یه وه خووی داوه ته سه ر شانی ئه و، و بی راوهستان دایم و
 ده رهه م به شوینییه وه یه تی. دیسانه وه خووی دهیدیت که خه ریکه
 دهمریت و ده بیته خاک و خوّل و به بی ئه وه ی بتوانی تاکوو دنیا به
 دنیا به له نیو مردوو دهکاندا هه ستیته وه. به شوین ریگه ی هه لاتندا
 دهگه را بی ئه وه ی له م جیهانه به رینه دا شوینیکی بی قره ی گیر که وی.
 ئاخه رکه ی له م دلّه راوکیته وه ره ز بوو، هه موو هیژ و توانایی خووی
 کو کرده وه و یه ک به خووی گورانندی و خه به ری بووه...

کاتییک وه به خه ر هات، ئازای ئه ندای له ئاره قه یه کی سارد
 هه لکیشرا بوو. بی دهنگییه کی تۆقینه ر ئابلوقه یان دابوو. شه و تاریک و
 خاموش بوو، به لام پیی وا بوو که له شوینییه وه چیرۆکیکی

ناتهواوی دیته گوی، دهنگوت دهنگی خوشی گپړه وهیه کی ناشنای دیته گوی که درپژهی چپړوکیکه. نهو دهنکه له جهنگه له کپه کاند، له سهربازه دلیره کان و له هاوړپییانی خوش بیژ و مهله وانه کانی ولگا و ههروه ها دهنگی کچه جوانه کانی چومی ولگا بوو قسه یان دهکرد. ئایا قسه ی نه ده پړه واند؟ نه ری به راستی ده بیست؟ ته واو یه ک کاترمیر به خه وه که رویشکه و به بی جووله و به شیوهیه کی نه خه و نه بیهوشی گوی بو نهو دهنکه را داشت بوو. ئاخره که ی به سهرنجیکی زوره وه دانیشت و چپژ له و هیز و توانایه ی خوی وهرگرت که نهو نه خوشیه ش نه یتوانی بوو بیفه وتین. قسه هلیت و پلیته کانی ته واو ببوو. ورده ورده ئاسایی ده بووه وه. هاته وه یادی که نه م جلوبه رگه ی بهری هه ر نهو جلوبه رگانه یه که له گهل کاترین قسه ی دهکرد، له بهریدا بوو، هه ر بویه پیی وا بوو که له به یانییه وه که کاترین له لای نهو بوو تا کوو ئیستا زور تینه په ریوه. که کاترینی بیر که وته وه، گهرمایی که وته دلیه وه. دهستی به دیواره که وه گرت و که می پویششت. دیواره که ی پشکنی تا کوو گول میخیکی دیته وه که له سه رووی دیواره تیغه ییه که وه داکو ترابوو و کوته که ی پیوه هه لواسی بوو. به زه حمه تیکی زور هه ستا و راست بووه و ئاخره که ی درزیکی چکوله ی دیته وه که میک شه وقی ده دایه ژووره که ی. چاویکی نایه سه ر درزه که و هه ناسه ی پاگرت و ویستی نهو بهری دیواره که بینیت.

له گوشه یه کی دیوه که ی خاوهنماله که ته ختیکی لی بوو و له بهرام بهر ته خته که شدا میژیک دانرا بوو پارچه یه کی به سه ردا

كيشرابوو و له سهر پارچهكەش چەند كتيبيكى گەورە و قەدىمىي
دانرابوون و وهك كتيبي دوعا له پهناي يەك ريز كرابوون. له
 بهرامبەر وینهكە چرایەك دایيسا. مۆرىنى پیر، نەخۆش و رەنگپەریو،
 وهكوو **جاو** سپى هەلگەرابوو، له سهر جیگادا كهوتبوو و شتيكى به
 سهر خۆيدا كيشابوو. كتيبي یاری كردن له سهر ئەژنۆی بوو.
 كاترينيش له سهر چوارپایەكە له پهناي تەختەكە خۆی راكيشابوو.
 دەستیكى له سهر سنگى پیاوهپیرهكە دانابوو، سهریشى خستبوو
 سهر شانى. كاترين وهك مندال سەحتسووك و خوینشیرين به
 چاوى ئاوهلا و پەريشانەوه چاوى له پیاوه پیرهكە دەکرد و به
 سەرنجىكى زۆرهوه گویى راداشتبوو بۆ ئەو باسەى كه پیرهپیاوهكە
 بۆى باس دەکرد. جارجارە دەنگى گۆرانى بیژەكە بەرز دەبوو و
 كارتیکەرى ئەو به سهر روخسارى رەنگپەریوییەوه دیار بوو. برۆی
 تیکدەنا و له چاوهكانى ئاگر دەبارى و كاترينيش له ترسانا
 دەلهرزى. جارى وا بوو شتيك وهك بزه له روخسارى پیرهپیاوهكەدا
 خۆی نیشان دەدا و كاترينيش بزەیهكى شیرینی لى دەدا. جارى وا
 بوو فرمیسك له چاوهكانى كاتريندا دەدرهوشاوه. پیاوه پیرهكەش
 وهك مندالیک دەیلواندەوه و كاترينيش به دەست و مەچەكە پرووت
 و سپییهكانى، ئەوى زۆرتەر به خۆیهوه دەگوشى و ئاشقانه سەرى
 دەخسته سهر سینگى پیاوه پیرهكە.

ئەردینۆف له خۆی دەپرسى: رەنگە دیسانەكە خەو دەبینى.
 خەرىك بوو تەواو باوەر بكا خەوتوو. بەلام داچلەكى و دەمارەكانى

شەۋىكى تال و ناخۇش بو.

پۇژى دوايى ئەردىنۇڭ سەرەپاي ئەۋەدى تەبىئىكى زۆرى ھەبوو،
زۆر زوو لە مال چوۋە دەرى. لە ھەسارى درگاۋانەكەي دىت،
ئەۋجار پياۋە تاتارەكە زۆر لە دوورەۋە ھەركە ئەردىنۇڭ دىت
بىئەۋەدى وريايى و زيت بوونى خۇي بشارىتەۋە، كالاۋەكەي سەرى
ھەلگرت و دوايە ۋەك شتىك لە كارەكەي پەشيمان بوويىتەۋە، ھەروا
كە بە چاۋ ئەردىنۇڭ ھەلدەسەنگاند، پىمەرەكەي بە دەستەۋە گرت،
ئەردىنۇڭ ئارام پۇششەۋە پىشەۋە.

ئەردىنۇڭ گوتى: «دوينىشەۋ ھىچت نەبىست؟»

«با، بىستم.»

«ئەۋ پياۋە كىيە؟ چ كارەيە؟»

«تۇ بۇخۇت ئىرەت بە كرئ گرتوۋە. خۇت دەبى باش بزانى. من

كارم پىي نىيە. بە من چى.»

ئەردىنۇڭ بە ھۆي كزى نەخۇشىيەكەيەۋە توورە بوو و

گوراندى: «ئاخرەكەي قسە دەكەي يان نا؟»

«مەگەرمن چىم لى كر دوۋى؟ ... ئەۋەش خەتاي خۇتە. بۇچى

خاۋەنمالەكەت ترساند؟ ... دەزانى چىيە، ئەۋ تابووت سازەي كە لە

خوارىيە و گويىش كەپە، ھەموو شىتىكى بىستوو. **ژنە كەپە كەشى،**

گويى لە ھەموو شىتىك بوو، لەو ھەسارەدوورەش، ھەموو
بىستوويانە! من مەجبوورم بچم بۆ كەلانتەرى.

«من خۆم دەچم.» ئەردىنۆف بەرەو درگاگە كەوتە پى.

«ھا! زۆرباشە، چۆنت پى باشە وا بكە. بۆخۆت ئىرەت بە كرى

گرتوو ھە ... ئاغا ... ئاغا ... راوہستە!»

ئەردىنۆف گەراوہ. درگاوانەكە بە پىزىكەوہ دەستى برد بۆ
كلاوہكەى.

«چىيە؟»

«ئەگەر بچى، منىش دەچم بۆ لای خاوهنمالەكە.»

«لە بەر چى؟»

«وا باشە خۆت بچى.»

«بىئەقلى نەفام!» دووبارە ئەردىنۆف كەوتەوہ پى.

«ئاغا، ئاغا، راوہستە!»

درگاوانەكە دىسانەكە دەستىكى برەوہ بۆ كلاوہكەى و پىكەنى و
ددانەكانى دەرەكەوتن.

«گويى بگرە، ئاغا نارەحەت مەبە، بۆچى ئەم پىاوہ بىچارەيە

ئەزىيەت دەكەى؟ گوناحە، خوداش رازى نىيە، تىدەكەى؟»

«تو گويى بگرە، ھا! ئەو بگرە و بلى ئەم كابرايە چ كارەيە؟»

«ئەوہ دەلىيى؟»

«ئەرى.»

«خۇ بەبى پارەش ئەۋەم بى دەگۈتى.»

درگاۋانەكە پىمەپەكەى ھەلگرت و تەكاندى و دوايە بە سەرنج و
بە ھىۋىيەۋە چاۋىكى لە ئەردىنۇڭ كىرد.

«تۇ ئەربايىكى باشى، بەلام ئەگەر نەتوانى لەگەل مەۋقەكى
ئازاددا ھەلبەكى، وا چاكە سەرى خۇت داخەيت و بە رېگاي خۇتدا
بىرۇى، ئەمە راي مە.»

تاتارەكە باشترى لى پوانى و پىمەپەكەى لە سەراۋە بە
دەستەۋە گرت. ئاخىرەكەى بە شىۋەيەكى خۇرپىكخەرانە لە ئەردىنۇڭ
نەزىك بۇۋە و چەند جارىك بە رېزەۋە كالاۋەكەى لە سەر ھەلگرت.

«وايە ئىدى.»

«چى؟ چۇناۋچۇن؟»

«ئەۋ پياۋە ئەسپەك لە سەرى داۋە، شىۋاۋە.»

«چۇن؟»

«ئەقلى نەماۋە، بەلى ئەقلى نەماۋە» بە شىۋەيەكى رەمزاۋى
قەسەى دەكرد...

«نەخۇشە. لۇتکەيەكى گەۋرەى بوو. دانەيەك، دوۋانى دىكەشى
ھەبوو. لە سەر چۇمى وگا كارى دەكرد. (منىش خەلكى وگاۋم).
كۇمپانىيەكىشى ھەبوو. بەلام سوۋتا، ھەر ئەۋەندە، ئىدى سەرى كار

ناكا. ئەقلى كارناكا

«شىتە؟»

«نا، نا! ...» درگاوانه که به ئه‌دا و ئه‌تواره‌وه قسه‌ی ده‌کرد:
«شیت نییه، زۆریش به توانایه. هه‌موو شتیک ده‌زانی، زۆری شت
خویندۆته‌وه! شتی خویندۆته‌وه! هی دیکه‌شی خویندۆته‌وه! هه‌موو
شتیکی خویندۆته‌وه.... پیش‌بینی دکات، به‌لێ، که‌سیک ده‌هاته لای
رۆبلیک، دوو رۆبل، چل رۆبلی دها، دوايه ئه‌ویش چاوی له کتیب
ده‌کرد و په‌ره‌کانی هه‌لده‌داوه، هه‌ر شتیک ببوايه ده‌یگوت، به‌لام ده‌بی
پاره‌که له سه‌ر میزه‌که بی، بی پاره هیچ... قسه‌ی یه‌که‌م پاره‌یه.»
پیاوه تاتاره‌که وا دیار بوو کاره‌که‌ی مۆرینی پێ خوش بوو، هه‌ر
بۆیه قاقایه‌کی کیشا: «سێ‌حربازه؟ فال ده‌گریته‌وه؟»

درگاوانه‌که سه‌ری له‌قاند یانی وایه و گوتی: «ها، به‌لێ، به‌لێ
قسه‌کانی هه‌رچییه‌ک بوو، دۆعا و پارانه‌وه بوو، به‌لام له‌پریکدا
نه‌خوش که‌وت ...»

تاتاره‌که دیسانه‌وه به سه‌ر جه‌ختی له قسه‌که‌ی خۆی کرد، له‌و
وه‌خته‌دا له هه‌وشه‌ی جیرانه‌که‌وه که‌سیک بانگی کرد و خیرا
کابرایه‌کی خریلانه‌ی پشت‌کوور هات. بالته‌یه‌کی له به‌ردا بوو، به‌قژ
و کاکۆلی ماش و برینجییه‌وه. به دهم کۆخه‌وه هه‌لخلیس‌کانه‌وه
سه‌ری داخستبو له به‌ر خۆیه‌وه قسه‌ی ده‌کرد. وا دیار بوو هه‌ر له
مندالییه‌وه زه‌برخواردوو ببوو.

درگاوانه‌که سلاویکی له ئه‌ردینۆف کرد و گوپاندی: «ئاغا!
ئاغا!» کلاوه‌که‌ی هه‌لگرت و به‌ره‌و لای کابرا خریلانه‌که هه‌لات که
ئه‌ردینۆف پێی وا بوو ده‌یناسی. ئه‌ردینۆف پێی وا بوو هیچ نه‌بی تاقه

جاریکی دیوه. بهلام ئیستا له بهر ئه وهی شتیکی سه رنج پراکیش نه هاته
 بهر زهینی به جیی هیشت و پویشته دهروهه. ئه ردینوڤ پیی وا بوو
 ئه و درگاوانه که سیکي باش نییه، له بهرخویه وه بیرى لى ده کرده وه:
 «درۆزن، دهیههوى ههلمخه له تینی. خودا ده زانی چی لى
 شار دوومه ته وه.»

زۆر دوور که وتبووه. ورده ورده خه ریک بوو له قسه و فکری
 خوی په شیمان بیهته وه. پوژیکي سارد و تهماوی بوو و به فریش
 دهبارى. ئه ردینوڤ سه رمای بوو. پیی وا بوو عه رزه که ی ژیر پای
 ده له ریه ته وه. له پریکدا دهنگیکي ئاشنا و خوش سلاوی لى کرد.

ئه ردینوڤ گوتی: «پاروسلاو ئیلیچ!»

له بهرده میدا پیاویکی سی ساله ی قه له و راوه ستابوو. گونا سوور
 و خریلانه و رهنگی چاوه کانی مه یله و بووری بزه له سه ر لیو، تازه له
 نه خوشییه که ی هه ستابوو. جلوه به رگه کانی ریک و پیک ریک وهک
 یاروسلاو ئیلیچیک، به پرووخوشییه وه ته و قه ی له گه ل ئه ردینوڤ گرد.
 ئه و دووانه سالیک له مه وه بهر **یهکتییان ناسیبوو**. یاروسلاو ئیلیچ
 مه شره ف خوش و به حورمهت بوو. خوینده وار و خاوهن به هره یه کی
 باش بوو. یاروسلاو ئیلیچ دهنگیکي نه رم و شیرینی هه بوو. کاتیکی
 له گه ل که سیک قسه ی ده کرد ته نانهت له گه ل نزیکترین دۆسته کانیشی
 لى ماندوو نه ده بوون. چونکه له دهنگیدا رهگه یه کی له بوغوری تیدا
 بوو که دهکرا باشتر له عاده تیشی به له دبى.

یاروسلاو ئیلیچ له خوشیانا وهک گول گه شابه وه.

له خۆشحالیدا گوراندی: «چهندهم پێ خۆش بوو!»

« من مالم لیڤهیه!»

یاروسلاو ئیلیچ وردهورده زۆرتەر دهنگی بهرز دهکردهوه: له کهنگیوه؟ من خه بهرم نهبوو. دهی وا دیاره هاوسین. من له مانگی لهوه پێشهوه له **هکۆومهتی ریازانهوه** گهپامهوهتهوه و لهم گهپهکه مالم گرتوه. خۆشحالم، تۆ یهکێ له باشترین هاوڕێکانی منی!» دوایه پێکهنی. پاشان **به هاوڕێکهی گوت**: «سیرگییف، برۆ بۆ لای تاراسوف و چاوهپوانی من به. کاتژمێرێکی دیکه دیمه ئهوی. به ئوسوفیی درگانوانیش بلی خیرا بچێ بۆ نووسینگهکه ...»

دوای ئهوه فرمانانه که ههموویان توند و بهبرشت بوون، یاروسلاو ئیلیچ دهستی ئهردینوۆشی گرت و برد بۆ ریستورانیک. «دوای ئهوه ماوه زۆرهی یهکترمان نهدیوه، ئهگەر کهمیک پێکهوه بین زۆر باشه. دهی بلی بزانه کاروبارت چیه؟ به چیهوه سهرقالی؟»

دوایه به ئهقسهت تۆنی دهنگی تۆزێ نهرمتر کردهوه و گوتی: «ئێستاش ههر خهریکی زانستی؟»

ئهردینوۆش زۆر ئاسایی وهلامی داوه: «ههیشه.»

«دهی، دهی! زۆر چاکه! زۆر زۆر چاکه! (لهو کاتهدا توند دهستی ئهردینوۆشی کوشی.) تۆ سههرتۆپی کومهلگای. هیوادارم له ریگای تیکۆشانندا خودا سههرکهوتووت کا... خودایه چهنده به دیتنت خۆشحالم! نازانی چهنده له فکرتدا بووم! چهندهم به خۆم دهگوت:

ئەم ھەقالەى من واسىلى مىخائىلوۋىچ لە كۆيىھ كە ئەم ھەموو گەورە
و دىلئاوا و كارزان و لىزانە؟»

دىۋىكى تايىھەتتىيان گرت. ياروسلاو ئىلىچ قۇدكا و خواردەمەنى
كېرى و دوايە دەستى كىردەوھ بە تەماشىا كىردەوھى ئەردىنۆف.
ئەوجار بە شىۋەيەكى مانادارەوھ گوتى: «من زۆرم خويندۆتەوھ،
ھەموو بەرھەمەكانى پووشكىنم خويندۆتەوھ.»

ئەردىنۆف ھەروا ئاسايى چاۋى لى كىرد.
«كانگايەكى گەورەى ھەست و ھونەر بووھ! بەلام ئىزنم بدە لە
پىش ھەموو شتىكىدا سپاسى تۆ بىكەم. تۆ بەو ھەستە پاك و
مەردانەيەى خۆت، ھەمىشە بىرى راست و دروستت خستوتە سەر
رېم...»

«شوتىم وەبن ھەنگل مەدە.»
«نا، نا. من عدالەت و ئىنسانىم خۆش دەۋى و لانىكەم لەو بارەوھ
لە خۆم رازىم كە ئەو گەرايەم لە دەرووندا پراگرتوۋە.»
«ئەوھ چ قسەيەكە. تۆ ھەق بە خۆت نادەى، بەلام سەبارەت بە
من، وەللا....»

ياروسلاو ئىلىچ بە سىنگىراۋانىيەوھ گوتى: «نا، ئەمە راستىيەكى
خاشا ھەلنەگرە. من لە بەرامبەر تۆدا لە ئاستىكى زۆر لە
خوارەوھەدام.»

«ئوھ! ئوھ!»

«بەلى، ھەر ئەوھ كە گوتىم.»

که میک بیدهنگی.

«ئامۆزگارییهکانی تۆ پښوینم بوون. تا کوو ئیدی پښوهندیم له گهل
ئهو خه لکه خراپه دا نه مینی. رهفتاری خۆم زۆر چاک کردووه، ئه گه
بیکار بم له مائی ده مینمه وه. شهوانه هه تمه ن کتیییک ده خوینمه وه.
واسیلی میخائیلۆفیچ تا قه ئاواتیکم ماوه، ئه ویش ئه وهیه که قازانجیکم
هه بی بو ولاته که م...»

«یاروسلاو ئیلیچ لای من تو هه میشه پیاویکی گه وره و سه نگین
بووی.»

«تۆ چه ند دلۆفانی! کاکه گیان!»

یاروسلاو ئیلیچ توندتر دهستی ئه ردینۆفی کوشی. دوا ی ئه وه که
قسه و باس و بیرو باوه ره کان گۆرانه وه، چاویکی له ئه ردینۆف کرد و
گوئی: «قۆدکا ناخو یته وه؟»

«بۆم ناخوری، نه خۆشم!»

«نه خۆش؟ به راستته؟ له که یه وه؟ با بته به مه لای پزیشکی که
زۆر زوو چاکت کاته وه؟ من بۆخۆم به ته مام بچم بۆ لای ئه و...
پیاویکی زۆر باشه. ..» یاروسلاو ئیلیچ کلاره که ی له سه ری
هه لگرتبوو.

«زۆر سپاس. من قه ره بالغی و هه راوه وریام پی خۆش نییه و
باوه ریشم به پزیشک نییه.»

«ئه وه چ قسه یه که ده یکه ی. دیسانه که پیت ده لیم ئه و مرۆفکی
زۆر چاکه. واسیلی میخائیلۆفیچ گو ی بگره شتیکت بۆ بگێر مه وه:

وهستایه کی قوفل ساز چووبووه لای ئه و دوکتوره و دهیگوت
 که رهسه ی کاره کهم زور پیس دهستمی بریندار کرد و چووم بو لای
 تاکوو چاکی کاته وه. سیمون پافنوتیچ که دهستی وهستا که قه تماغه ی
 به سستبوو و رهش هه لگه رابوو، وهستا دهستی لی شوشتبوو و
 دهیگوت ده بی بردرینه وه. دهیگوت له پیش چاوی من نه شته رگه ری
 کرد، ئه ونده جوانی چاک کرده وه، به راستی پیم سهیر بوو و ئه گه ر
 دل و پوحمی مرقی نه بوایه، ده مگوت برینی ئه ونده جوانم
 نه دیتوو... له وه گه ری تو له که یه وه نه خوشی!»

«له و پوژده وه که ماله کهم گویزاوه ته وه، تازده له سه ر
 نه خوشیه کهم هه ستاومه ته وه.»

«به لام له رهنگ و پواله تت وا دیاره هیشتا زور نه خوشی،
 نه ده بوو له ماله وه بهاتاییه ده ری. ئیستا ئیدی له ماله کونه که دا
 نه ماوی، بوچی؟»

«خاوهنماله کهم له سه ن پترزبورگ پویشته.»

«خاتوو ساویشنا! به راسته؟! پیریژنیکی ماقوول بوو! بروات
 هه بی وه کوو دایکی خووم خوشم ده ویست. ژیا نی ئه م ژنه که
 ورده ورده به ره و کۆتایی ده رویشته خالیکی زور به نرخ و قه دیمی
 تیدا بوو. وا دیاره پوژگاری خوش و ون بووی ئیمه له ناخی ئه ودا
 خو دهنوینی. یانی وهک شتیک ... بو ساتیک هه سستیکی شاعیرانه ی
 هه بوو و چیژ و خوشیه کی تایبه تییه وا!»

یاروسلاو ئیلیچ له خه جاله تیدا گوچکه کانی سوور هه لگه ران.

«بەلى، ئىككى زۆر ئازا بو.»

«ئىستا ئىزىم بەدە لىت بېرىم مالاكەت لە كۆيىيە؟»

«زۆر نىزىكە، لىرە... كرىنشىنى مالى كىرشارۋقم.»

«دەيناسم، پىرەپىاۋىكى بەرپىزە. دەتوانم بلىم لە دۇستانى نىزىك و

خۆشەويستى مە. ئىككى پىرى ھەيە، زۆر جوانە.»

لىۋەكانى ياروسلاۋ ئىلىچ بە ھۆى دلەكوتىۋە دەلەرزى. داۋاى

قۇدكايەك و قەننەيەكى دىكەى كرد.

«خۆ لە كرىنشىنىت بە كرى نەگرتوۋە؟ ھەتمەن خۆت پىك و

راست لە خاۋەنمالەكەت بە كرى گرتوۋە؟»

«نا، لە كرىنشىنىم بە كرى گرتوۋە.»

«كامەيان، پەنگە من بىناسم.»

«مۆرىن، پىرەپىاۋىكى مەش چانىنىيە.»

«مۆرىن ... مۆرىن... راۋەستە... ئەھا، لە ھەسارى ئاخىرداى،

قاتى سەرىي، سەروۋى تابووت سەزەكە.»

«راست ئەۋىيە.»

«ئەرى... راحەت و خۆشە؟»

«تازە چوۋمەتە نىۋى.»

«ئەھا... تەنبا دەمويست بلىم ... يانى! ... ھىچ شتىكى نائاسايىت

نەدىۋە؟»

«ۋەللا...»

«یانی، به‌لئى .. ئەگەر لە دیوه‌که‌ت پ‌ازی بى و پ‌یت خو‌ش بى
باشه ... نه‌ده‌ویست ئەوه بل‌یم ... ده‌مویست ئاگادارت بکه‌مه‌وه، به‌لام
به پ‌یى ئەم پ‌یشینه تایبه‌تییه‌ی که له تۆدا ده‌یینم ... ئەم مه‌ش‌چانییه
چۆن پ‌یاویکه‌؟»

«به پ‌واله‌ت وا دیاره زۆر نه‌خۆشه.»
«به‌لئى نه‌خۆشه.. هه‌رگاوايه شتیکی تاییه‌تی سه‌رنجی
پ‌انه‌کشایى، ... قسه‌ت له‌گه‌ل کردووه‌؟»
«زۆر که‌م. زۆر م‌پ‌ومۆچ و زمان‌پ‌یس و ده‌م‌ش‌پ‌ه‌...!»
«ئه‌ها ...!»

یاروسلاو ئیل‌یچ که‌وته فکه‌روه. دواى که‌مى ب‌یده‌نگی کوتی:
«کابرایه‌کی به‌دبه‌خته!»
«پ‌یاوه پ‌یره‌که‌؟»

«به‌لئى، به‌دبه‌خته! سه‌ره‌پ‌ای ئەوه‌ش پ‌یاویکی سه‌یر و سه‌مه‌ره‌یه.
به‌لام ئ‌یستا هیچ کاریکی به‌ تۆ نییه‌... سه‌باره‌ت به‌وه‌ی که‌ بیر و
م‌یشک‌تم ئ‌الۆز کرد، داواى ل‌ی‌ب‌وردن ده‌که‌م. ته‌نیا ده‌مویست بزانه‌م ...»
«که‌لکه‌له‌یه‌کت له‌ م‌یشکی مندا ساز کرد. بل‌ی بزانه‌م چ باسه‌؟
دواى ئەوه‌ من م‌الم ئ‌یستا له‌و‌ییه‌، ده‌مه‌وی...»

«به‌لئى، ده‌ل‌ین ئەم کابرایه زۆر ده‌وله‌م‌ه‌ند بووه. ر‌ه‌نگه‌ بیست‌یت
که‌ تاجر بووه، به‌لام ئ‌یستا که‌وتۆته سه‌ر ساجی ع‌لی. له‌ توفان‌یکدا
زۆربه‌ی لۆتکه‌کانی که‌ پ‌ر بوون له‌ شتومه‌کی ئەو، هه‌موو بوونه
خۆراکی ئ‌اوی ده‌ریا. کۆم‌پانیاکه‌ی یه‌کجی ئ‌اوری تی‌به‌ربووه که‌ وه‌ک

دهلین ئهسپاردبووی به خزمیکی هه ره نزیکی خۆی. ههم کۆمپانیا سووتا و ههم خزه مه کهشی. دیوته چ پۆژه پهشییهکی گه وه پووی تیکردووه! دوايه دهلین مۆرین شیت بووه و له کهلهی داوه. دهترسان که به جارێ سهفی بیت. له راستیدا هیندی کاری سهیرسهیری کرد که هه موو گوتیان شیت بووه. له گه ل تاجرکی دیکه که ئهوی له سههر چۆمی و لگا لۆتکهی بوو که وته ململانی و مامه له، منیش وهک خه لکی پیم وایه شیت. دهلین کاری سهیری زۆر کردووه، ئاخهره کهی پۆژه پهشیکی دیکهش درگای پی گرت، به ده ختییهک که ده کرێ بلی ته نیا قهزا و قه ده ره.»

«چ پۆژه پهشییهک؟»

«دهلین له کاتی قهیرانی دیوانه بوونیدا دهیویست تاجرکی لاو بکوژیت که زۆریشی خوش دهویست. کاتی وهخو دیته وه، ئه وهنده له وه کاری خۆی نارهمهت ده بی که خه ریک بووه خۆی بکوژی. ئه وه له وه شتانهیه که باسی ده کهن. ئیدی بی خه بهرم دوايه چی کردووه. دهلین زۆر له میژه خه ریکی تاعهت و تۆبه کردنه ... واسیلی میخائیلو فیچ چی بووه؟ ئه م حه قایهت و چیرۆکانه ئالۆز و ماندوو یان کردی؟ ...»

«ئا، نا، تو خودا هه مووی بگیری وه ... گوته تۆبه ی کردووه ... به لام خو ته نیا نییه ...»

«نازانم، ده یانگوته نیا بووه. لانیکه م له وه کاره دا که س خۆی تی هه لئه قورتاندووه، به گشتی بیجگه له وهی باسم کرد شتیکی دیکه نازانم. مه گه ر ئه وهی ...»

«مه‌گەر ئه‌وه‌ی؟ ...»

«من ته‌نیا ئه‌وه ده‌زانم ... یانی ... نا، ئیدی هیچ نازانم ... ته‌نیا ده‌مویست ئاگادارت بکه‌م، ئه‌گەر شتیکی جیا له‌ عاده‌تی ئه‌وت دی، به‌ عه‌قلی خۆت ئاسایی و دروست نه‌بوو، ده‌بی تی‌بگه‌ی ئاکامی رۆژه‌په‌شییه‌کانی ئه‌وه.»

«زۆر سه‌یر به‌دینه، وه‌ک شتیک دوودله‌.»

«به‌لام واسیلی می‌خائیلۆفیچ، من پیم وانییه‌ وابی، ئه‌و چه‌رمه‌سه‌ری زۆر چه‌شتوو. ده‌بی دلێکی گه‌وره‌ و پر له‌ دلۆقانی هه‌بی.»

«له‌ قسان ده‌بی ئیسته‌ ئیتر شیت نه‌بی، ها؟ عه‌قلی ده‌بی ته‌واو

بی.»

«ئا، ئا! من بۆخۆم ده‌توانم زامنی بم. سویندیش ده‌خۆم، هه‌موو شتیکی دروسته‌. ته‌نیا کاریکی که‌ خۆشت دیتووته‌، زۆر غه‌ریب و دینداره‌. زۆریش زیت و وریایه‌، باشیش قسه‌ ده‌کات. ریک و پاست و له‌سه‌ره‌خۆیه‌. چه‌رمه‌سه‌ری رۆژگار و قوونه‌شه‌پیشی زۆر دیتوو. پیاویکی سه‌یر، زۆر چووته‌ ناخی کتیه‌وه‌.»

«کتیبی ئایینی زۆر ناخوینیته‌وه‌؟»

«با، با! له‌ راستیدا سو‌فیه‌.»

«چۆن؟»

«به‌لێ، سو‌فیه‌. ئه‌و قسه‌یه‌ له‌ به‌ینی خۆماندا بمینی، هه‌ر سه‌باره‌ت به‌و باب‌ه‌ته‌ ئیامیکی زۆره‌ له‌ ژیر چاوه‌دیریدایه‌. هه‌رکەس

دهچینه لای، ته و او دهکه و یته ژیر کاریگه ریه وه و شوینی له سهر
داده نی.»

«چ کاریگه ریه که؟»

«که یفی خوته، باوهر به قسه کانم دهکه ی یان نا ... ئەو عهینه
هیشتا نه هاتبوونه ئەم گهره که. ئەلکساندر ئیگناتلیویچ پیاویکی
ریژدار و نیوه به رده وه و ناسیاوه، پوژیک بو تیگه یشتن له مۆرین
له گهل ستوانیک دهچن بو لای. له درگا دهدهن. مۆرین درگا دهکاته وه
و به مۆره کردنه وه لیان دهروانی. (عاده تی ئەو وا بو، ههرکه
بیویستایی کاریک بو که سیک جیه جی بکا نیوچاوی تیکده نا و
مۆره ی لی دهکات، دنا خیرا کابرا ده نیریته وه.) دوايه به توو په ییه وه
گوتبووی: کاکه گیان چیتان دهوی؟ ئەلکساندر له ولامدا گوتبووی:
هونه ری توو دهبی به شیوه یه که بی، پیش ئەوه ی ئیمه کاره که مانت پی
بلین ئەو دهبی خه به ری هه بی. مۆرین گوتبووی: «دهی ئەگهر وایه
وهرن با بچینه ئەو دیوه.» ئەو قسه یه ی به ستوانه که گوتبوو که
کاری پی بو. ئەلکساندر ئیگناتلیویچ دریژهی باسه که ی بو
نه گیرامه وه. به لام کاتیک هاتبووه ده ری وه کوو **جاو** سپی
هه لگه رابوو. ههر ئەو پرووداوه به سهر ژنیکیش هاتبوو که له
کومه لگاشدا ریژیکی تاییه تی هه یه. ئەم خانمه ش وه که مه لافه ی سپی
رهنگی هه لبرزکابوو و فرمیسک له چاوانی دهباری و توانایی وته کانی
مۆرین سه رسامی کردبوو و له پیش بینیه کانی ئەو ترسابوو.»
«زۆر سه یره، به لام خو ئیستا له و کارانه ناکات ئیدی؟»

«گوتوویانه لهو کاره ناکات، به‌لام زۆر نمونه‌ی دیکه‌ی دینه‌وه!
 رۆژیکیان ئوستواریکی لاه که تاقه هومی‌د و ئاکامی بنه‌ماله‌یه‌کی
 گه‌وره بووه، شوخی به‌مۆرین ده‌کات. مۆرین پیی گوتبوو: «بۆ
 پیده‌که‌نی؟ ده‌زانی له‌ سێ رۆژی داهاتوودا چیت به‌ سه‌ر دی؟» دوايه
 مۆرین ده‌سته‌کانی وه‌کوو خاچ له‌ سنگی خۆی دانابوو و به‌م شیوه‌یه
 ویستبووی بلی که ئوستواره‌که ده‌مری.»
 «ده‌ی دوايه؟»

«من پیم خوش نییه باوه‌ر بکه‌م، به‌لام ده‌لین قسه‌که‌ی مۆرین
 هاته‌ دی. تیگه‌یشتی واسیلی میخائیلوفیچ. مۆرین به‌هره‌یه‌کی ئاوه‌های
 هه‌یه ... پیده‌که‌نی؟ ده‌زانم له‌ زانستدا شاره‌زاییت هه‌یه. به‌لام من
 باوه‌رم به‌ مۆرین هه‌یه، پیاویکی فیلباز نییه، پووشکینیش چیرۆکیکی
 ئاوا ده‌گێڕێته‌وه....»

«نا! ... من نالیم وا نییه ... پیم‌وايه گوتت به‌ ته‌نیا ده‌ژی.»
 «نازانم. پیم‌وايه له‌گه‌ڵ کچه‌که‌یه‌تی.»
 «کچه‌که‌ی؟»

«یانی باش نازانم، په‌نگه‌ ژنیشی بی. ئه‌وه‌نده ده‌زانم ژنیکی
 له‌گه‌له. من ئه‌وم دیتووه، به‌لام باشم سه‌رنج نه‌داوه‌تی ...»
 «ئاوا! زۆر سه‌یره ...»

ئه‌ردینۆف هه‌روا له‌ فکرا بوو. یاروسلاو ئیلیچیش که‌وتبووه
 مالی فکروه‌ه. به‌ دیتنی ئه‌و هاوڕێ له‌میژینه‌ی شایێ له‌ دل ده‌گه‌را. به
 گێرانه‌وه‌ی ئه‌و به‌سه‌ره‌هات و رووداوانه‌ش ئیدی هه‌ر مه‌پرسه،

ئەو ھەندەى دىكە كەيفى ساز ببوو. قەنەكەى دەكىشا و واسىلى
مىخائىلۆڧىچىش تەماشای دەكرد. بەلام لەپرێكدە دەرپەرى و
قەيافەيێكى سەيرى گرت و ھەك بليى دەبى شتيكى بير كەوتبيتهو.

«ئە ئاوا زوو كاتژميريك تنيەرى! خەريك بوو لە بيرم بچى...
واسىلى مىخائىلۆڧىچى خۆشەويست! من جاريكى دىكە سپاست دەكەم
كە ئەم دیدارە خۆشەم بۆ پێكەوت. بەلام ئيتەر مەجبوورم بەجيت
بيلم، دەتوانم بيم و لە ماله خنجيلانەكەت بتبينم؟»

«تکايە، پيى سەربەرز دەبم. منيش ھەركاتى وەختم ھەبوو ديم
بۆ لات و دەتبینم.»

«بەلئيت داوہ. خۆ بەلئنيەكەت لە بير ناچى؟ بەخير بيى،
شانازيەكى يەكجار گەورەيە بۆ من. نازانى ئيستا چەندە خۆشالم.»
پێكەوہ لە رېستورانەكە ھاتنە دەرەوہ. سترگيف كە بەپەلە دەھات
گەشت بەوان و بە ياروسلاو ئيليچى گوت ویرن ئيمەليى نوېچ
دەھات تۆ ببيني. ھەر لەو قسە و باسانەدا بوو عارەبانەكە بە دوو
ئەسپى توند و تۆلەوہ گەيشتە لايان. ئەسپى لاى راست زۆر جوان
بوو، ياروسلاو ئيليچ دەستی يەكی لە باشتريں ھاوړيان خوی
كوشى و چوو بۆ لاى عارەبانەكە. ھەروا كە بەرەو عارەبانەكە
دەرۆيشت، ديسانەوہ ئاوپرى داوہ و بە سەر ريزيكي بۆ دانا و
مالئاوايى ليكرد.

ئەردينوڤ زۆر ماندو ببوو. جەستە و پۆحى يەك لە يەكترى
خراپتر شەتەك ببوون، وا بىھيز بوو بە زەحمەت ھەنگاوى

هه‌لده‌هیناوه، هه‌رچۆنیک بوو گه‌یشته به‌ر ده‌رگا. درگاوانه‌که ئه‌ردینۆف و یاروسلاو ئیلیچی پیکه‌وه دیتبوو له‌ دووره‌وه به‌ سه‌ر ئه‌ردینۆفی حاڵی کرد بچی بو‌ لای و قسه‌ بکه‌ن، به‌لام ئه‌ردینۆف گوئی نه‌دایه و رۆیشت.

ئه‌ردینۆف **که** له‌ پليکانه‌کاندا ده‌رۆیشته سه‌رئ، بئ‌ئوه‌ی ئاگای لئ‌ بئ‌، خۆی تیکوتا **که** له‌ دیوه‌که‌ی مۆرین ده‌هاته ده‌رئ.

ئهو بوونه‌وه‌ره تیشکه‌لانه‌یه وه‌ک باپووشکه سووک و وه‌ک په‌مۆ نه‌رم بوو، به‌ توندی که‌وت به‌ دیواره‌که‌دا و گوئی: «خودایه له‌ تاوانه‌کانم ببووره!»

«هیچت لئ‌ نه‌هات! ببووره»

«نا ئاغا، سپاسی دلسۆزییه‌که‌ت ده‌که‌م ... وه‌ی خودایه گیان...»
ئهو پیاوه خریلانه‌یه به‌ هه‌ناسه‌برکئ و قۆخه‌قۆخ و به‌ دۆعا و پارانه‌وه و به‌ سه‌رنجیکی زۆره‌وه له‌ پليکانه‌کان رۆیشته خواره‌وه. ئه‌ردینۆف هاته‌وه یادی له‌ کاتی گوێستنه‌وه‌ی ماله‌که‌یدا ئهو پیاوه پیره‌ی دیتبوو. زۆر شه‌ژاو و ماندوو دیار بوو، **که** له‌ **خۆی** تینه‌ده‌فکری **که** رقی هه‌لده‌ستا و له‌ **خۆی** بێزار ده‌بوو. ورده‌ ورده‌ هینده‌ بئ‌ هیژ ببوو که‌ خه‌ریک بوو بکه‌وئ. دلی مرداره‌وه بووی له‌ زه‌ریایه‌ک فرمیسکی ناخیدا ده‌ست و پیتی لئ‌ ده‌دا.

خۆی خست به‌ سه‌ر ته‌خته‌که‌یدا **که** له‌وه پێش ریک‌وپیک کرابوو، گوئی راداشت. دوو شیوه هه‌ناسه‌کێشانی هاته‌ گوئ. دانه‌یه‌کیان قورس و نه‌خۆش، سیخه‌سیخی سنگی ده‌هات، ئه‌وی دیکه‌شیان

سووک و نارپیک. دهنگوت کاترینیش دلی گیراوه، وا دیار بوو کهسیکی دیکهش دلی گیرابوو وهک دلی ئهردینوڤ بهرهو ریځای خوښه ویستی وهک پهپووله لهو کهش وهه وایه دا هه لده خولا. جاری وا بوو خشه ی لیباس یان ههنگاوه کانی دههاته گوئ. ئه و دهنگانه تیکه لاویک بوون له شیرنایی و ئازار. ئاخره کهی غه لده غه لدیکی ههست پی کرد، دهنگی گریان و ئاه و ناله و پارانه وهی هاته گوئ. کاتیای هاته وه یاد که له بهرامبه ر پهیکه ره ی مریه می عه زادا چوکی دادابوو و ههردوو دهستی هه لپیکاوه به دهم گریان و هه نیسکدانه وه دهپارپته وه ... کاتیا ده بی چ گرفت و دهردیکی هه بی؟ ... بو کی دهپارپته وه؟ ... کامه ئه وینی ناکام دلی چرژاندوو و پماندوو یه تی؟ بوچی دلی ئه و بوو ته کانیای له بن نه هاتوو فرمیسی ئاگراوی؟...

کاتیا هه رشتیکی پی گوتبوو وهک زهنگوله له گویدا ده زرينگاوه و وهک موسیقا دهنگی ده داوه، ئه و رستانه ی به یادی ئهردینوڤه وه دهگوترا و ئه ویش به ریزه وه دووپاته ی ده کردنه وه، به تریه ی دل وهلامی ده دانه وه، دواپی چی ده بی! .. ئایا ئه وانه هه موو فکر و خه یال نه بوو؟ ... به لام زور زوو دواپین که رهت که کاتیای دیبوو هاته پیش چاوی که ئهردینوڤ کاترینی دیت زور مات و دلته نگ بوو. ئه وهنده مات و دلته نگ! دواپه هینایه پیش چاوی ئه م ماچه گهرم و شیرینانه ی لیوه کانی پی ته ر ده بوون، زمانیکی به لیویدا هینا و چاوه کانی بهست و ورده ورده خه و و خه یال له ئامیزیان گرت....

... له دووره وه کاتژمیږیکي گه وره زهنگی لیندا. زور درهنگ بوو. شهو به سهردا هاتبوو.

له پړیکدا که هیشتا له مهودای خه و بیداریدا بوو، ههستی کرد کاتیان هاتووه و به سهریدا نووشتاوه ته وه و به نازوه لئی دهروانی، نهو چاوانه ی ئاسمانی شینی پوژیکي سامالی به هاری ددرهوشانه وه. بهو پوخساره جوان و کراوه وه، بهو بزه شیرین و ناز تیزاوه وه، به خته وه ریبه کی بی بنی به یان ده کرد که وهک مندالیکي پاک و ساکار به سهر ئه ردینوڅدا دانه وییووه و ئه ردینوڅیش له خویشیانا نالاندی. کاتیا که وته دواندنې، قسه ی نهرمونیان، ئه ردینوڅ زانی که نهو موسیقایه ی که دلې دهلاوینی، هر نهو دهنگیه، بویه به ئیشتیا و به تامه زرویه وه نه فسه سی گهرمی نهو ژنه جوانه ی هه لدهمژی که وهک موغناتیس دلې راده کیشا، ههر دوو باسکی کرده وه و هه ناسه یه کی هه لکیشا و چاوه کانی کرده وه ...

هر به راستیش کاتیا بوو که به چاوی گریانای و به هه نیسکدان و په نگ په ریو و ترساو به سهریدا نووشتا بووه. شتیکی به ئه ردینوڅ دهگوت، دیار بوو داوای شتیکی لی دهکا، جارجار دهسته کانی لیک هه لده پیکا و جارجارهش بازوله پووت و سپیبه کانی به دهم وچاوی ئه ردینوڅدا دهیئا. ئه ردینوڅ گرتی و به رهو لای خو ی کیشای. کاتیا به له رزین و په نگ بزرکاو ییبه وه که وته سهر سنگی ئه ردینوڅ.

ئەردینۆڤ کە وەخۆ ھاتەو، دیتی کاتیانی لە ئامیزدایە و توند بە خۆیەو دەگوشی. گوتی: چیتە؟ کاترین بوو وا دەکە؟ خوشەوێستە کەم چ ئازاریکت ھەیە؟»

کاترین زۆر بە ھێوری کەوتە گریان. چاوەکانی داخست و سەری نووساند بە سینگی ئەردینۆڤەو، بە ھۆی لەرزینی عاساییەو تاکوو ماوەیەک نەیتوانی قسە بکات.

ئاخرەکە بە ھۆی گریان و فرمیسکەو دەنگی گیرابوو کەوتە قسە. گوتی: «نازانم، ناتوانم» جاری دووھەمیش دەنگی زۆر پوون نەبوو. «ھیچم لە بیر نییە چۆن ھاتوومەتە لای تۆ...» دوایە توندتر خۆی بە ئەردینۆڤەو چەسپاند، وەک ئەو ھێ خۆی لە شتیکی دوور بکاتەو. بە لەزەو و بە لیوہ ناسک و تەپانەییەو شان و دەستەکان و سینگی ئەردینۆڤی ماچباران کرد جیگای ھیندیک لە ماچەکانی تەپاییان پێوہ دیار بوو. دوایە ناھومیدانە کەوتە سەر ئەژنۆ و سەری خستە سەر ئەژنۆکانی ئەردینۆڤ.

ئەردینۆڤ خێرا شانی گرت و ھەلیستاند و لە پەنای خۆی داینا. ڕوخساری کاتیا وەک دیار بوو نوقمی سوورایی شەرمە و بە چاوەکانی لە ئەردینۆڤ دەپاراوہ کە چاوی لی نەکات. بزەییکی خەماوی لیوہکانی لێک کردبوو، وا دیار بوو کە خەریکە بکەوێتە ئابڵۆقە قەیرانیکی ناھومیدی تازەوہ. ترس و خۆفەکە بە گەپابوو. ئەمجار ئەردینۆڤ بە دلشکاوی بە جێی نەدەھیشت و پرسیارەکانی ئەو بە سەر یان بە سووکی و لام نەدەداو.

ئەردىنۆڭ پرسى: «پەنگە خۇڭت كىرىپ؟ يان خەۋى ناخۇشت دىيىپ؟ يان پەنگە خەتاي ئەۋەتتى تۆۋەتلى دى! تۆۋى ترساندۇۋە؟ ... قىسە دەپەۋىتى؟ ... لە ھۆش دەچى؟ .. يان پەنگە ئەۋەتسەكەنەي تۆ نايى بىيانىستى، پىي گوتۇۋى. ۋا نىيە؟»

كاترىن ھەرچۇنىك بوۋ تۈانى خۇي ئەھۋن كاتەۋە ۋەتتى: «نا، مەن خەۋم نەدىۋە، ھەر نەمتۈانىۋە بخەۋم، ئەۋ دەمىكە خەۋتۈۋە ... تەنبا جارىك بانگى كىردىم. لىنى نىزىك بوۋمەۋە، بەللام ئەۋ خەۋتۈۋە. قىسەم لەگەل كىردى، ۋەلامى نەدامەۋە، ۋا خەۋتۈۋە گۈيى لە ھىچ دەنگىك نەدەۋە. دىيارە پىسى لى قەۋماۋە، خۇدا فرىاي كەۋى! خۇڭىك سەير دىلى داگرتىۋە... دۇعام كىردى ... زۆرۈم دۇعا كىردى.»

«كاترىن! ئازىزەكەم! ھۆ ژيانى مەن! ... ئەمجارىش بە قەدەر دۈيىنىشەۋ ترساي؟»

«نا، ئەمجارەيان جۇرىكى دىكە بوۋ.»

«ئەي چۇناۋچۇن بوۋ، چى پۈۋى دا؟»

«ئەۋەي نەدەۋەۋى بىي، پۈۋىدا.»

كاترىن لەرزى ۋەك مىندالىكى ترساۋ تۈند خۇي نۇۋساند بە ئەردىنۆڭۋە. ئاخىرەكەي لەپىرىكدا كاترىن دەستى لە گىران ھەلگىرت ۋە گۈتى: «گۈيى بىدەيە، مەن خۇ لە خۇپايى نەھاتۇۋم بۇ لاي تۆ. خۇ مەن شىت نەبۇۋم كە دەلىم پەم لە تەنبايىيە... مەگىرى. بۇ خەم ۋە ئازارى خەلگى مەگىرى! ئەۋ فرمىسكەنەت ھەلگىرە بۇ پۇژەپەشى خۇت! فرمىسكت رەگىرە بۇ ئەۋ پۇژ ۋە ئەيامانەي تەنبا ۋە بىھادەمى ۋە

به دبه ختی ئه وکی گرتووی و که سیکیش شک نابهی خه مخورت بی...
گوئ بگره، تو هیچ گراویکت نییه؟»
«نا.. تو یه که مین دلدارى منى.»

سه رتاپای کاترین لیاو لپ بوو له زیږینترین هه ست و
سۆزه کان. ویستی قسه بکات. به لام خوئی راگرت و چاوی داخست
وله عهرزی پوانی و سوور هه لگه را. چاوه کانی له ژیر تنۆکه
فرمیسه که شه کانی و ده ک مرواری به مژۆله کانی وه بوون. زۆر
جوانتر دهره و شانیه وه. به شه رمیکی شیرین نازده وه له ژیره وه
چاویکی له ئه ردینۆف کرد و دیسانه وه پیلوه کانی دانه واند.

«نا، من یه که مین دلدارى تو نیم، ئه وه من نیم، نا، نا!» بزه یه ک
لیوه کانی ترووکاند. ئه و جار ئیدی پیده که نی. «نا، نا، ئه وه من نیم.
براله گیان! من دلداره بچکۆلانه که ی تو نیم.»

چاوی هه لیتا. له پریکدا نا هومیدییه کی پدهش به سه ر خویشیه که یدا
زال بوو و ته و او که و ته بهر ته و ژمی ئه و تاریکییه. ئه ردینۆفیش که
ئه وه ی دیت پوحمی بزووت، ئه و پوحمه ی **که** به ره مه می ئه و
چاره پدهشیان به بون **که** به سه ری هاتبوون، وای لی هات به
دله کوتیه کی دل ته نگیه وه له کاتیای دهروانی.

کاترین دهسته کانی ئه ردینۆفی توند گرت. به لیوه کرۆژه به سه ر
گریانه که یدا زال بوو و گوتی: «گوئ بگره، ده لیم چی؟...» ئه ی
سه رچاوه ی به خته وه ریم، جوان گویت لی بی! له نیو دلت دهرمه اوژه.
منت خویش بوئ، به لام به جوړیکی دیکه. ده زانی چۆن؟ ئه گه ر به

قسه م بکهی، زۆر گرفت و نه یامه تیت لی دوور ده که ویتته وه و له
 دهس دوژمنیکی به دخوش پرگارت ده بی و به جیگای دلداریک،
 خوشکیکت ده بی. ئه گهر پیت خوش بی، دیسان دیم بۆ لات و
 نازیشته ده کیشم. تاکوو هم له ئاشنایه تیت په شیمان نابمه وه. لیم
 حالیت؟ له م دوو پۆژهدا که نه خوش بووی، به جیم نه هیشتووی و له
 لات بووم. پیاوه تی بکه، من به خوشکی چکوله ی خۆت بزانه. خۆ له
 خۆپایی نییه، من تۆم به باری خۆم زانیوه. خۆ ههر له خۆوه نه بوو
 من له بهر خاتری تۆ له مریه می عه زرا ده پارامه وه! ئه وهنده بزانه
 قهت خوشکی ئاوات ناب، ئه ها دلداریک، ئیستاکه دلت دلدار و
 خوشه ویستیکی دهوئ، ده توانی هه موو دنیا بگه پیی، به لام قهت
 خوشه ویستیکی وهک منت گیر ناکه وئ. هه تاکوو هم وه کوو ئیستا
 تۆم ههر خوش دهوئ. تۆم خوش دهوئ له بهر پۆحی پاک و بی گهر د
 و نوورانیت. چونکه ههر له سه ره تاوه ده مزانی ده بیه پۆحی من و
 خاوه نمالی من (له خۆپایی نه بوو ده تو یست بیته کرینشینی ئیمه!) له
 بهر چاوه کانیشته، ههر جاریک چاو له من ده روانیت رازی دلت م پی
 ده لی، له بهر ئه وانه یه من خوشم ده ویی. ئه وکاته ی چاوه کانت له گه ل
 من قسه ده که ن، ده زانم له دلتدا چی ده گوزه ری. ههر له بهر ئه وه
 بوو ده مو یست له بهر خوشه ویستی تۆ روح و ژیانمت پیشکه ش
 بکه م. ههر بۆیه هیچ شتیک له وه چاکتر نییه دیل و غولامی که سیک
 بی دلی له نیو ده ستندا بی... به لام ئیدی ژیا نی من هی خۆم نییه و
 نازادی و پرگاریی خۆم ون کردووه. وه ره و من بکه به خوشکی

خۆت و ببه به برای من، تاكوو من دیسانه وه بتوانم ئەگەر ناپه‌حهت
بوویت و نه‌خۆشی یه‌خه‌گیرت بوو، **بیم و هاوده‌نگت بم و دلی تو**
بگرمه ده‌ستم. کاریکی وا بکه من به‌بی هیچ شهرم و په‌شیمانیه‌ک
بتوانم بیم و وه‌کوو ئیستا به درێژایی شه‌و له لات بم... گویت لی بوو
چیم گوت ئیدی؟ ئەو جو‌ره‌ی که چاو له خوش‌کیک ده‌که‌ی،
ده‌روازه‌ی دلت بو من بکه‌وه! تیگه‌یشتی چیم گوت؟ ...»

به‌ته‌ما بوو هه‌روا درێژه به‌ قسه‌کانی بدا، چاوکی له ئه‌ردینوڤ
کرد و ده‌ستی له سه‌ر شانی ئەو کوپه‌ جیله‌ دانا و ئاخه‌که‌ی
شه‌که‌ت و ماندوو که‌وته **سه‌ر سینگی ئه‌ردینوڤ.** وا ده‌گریا ده‌نگی
ده‌رنه‌ده‌هات، که‌وتبووه هه‌نيسک دان و هه‌ناسه‌به‌رکی. پوخساری
وه‌کوو ئه‌ستیره‌ی گه‌شی شه‌و ده‌ره‌وشاوه. ئه‌ردینوڤ له ژیر
لی‌وه‌وه‌ گوتی: «هه‌ی ژیا‌نی من! ...» ئەوه سه‌عاتیکه نه‌سیحه‌تی
ده‌کا!!!!

چاوی لی‌ل بوو و هه‌ناسه‌ی ده‌رنه‌ده‌هات.

«ئه‌ی به‌خته‌وه‌ریم! ...»

ئه‌ردینوڤ نه‌یده‌زانی چی بلی، له‌وه‌ی که ده‌یدیت ئه‌شق و
به‌خته‌که‌ی له شه‌قه‌ی بال ده‌دات و ده‌تاری، پشتی له‌رزی. باوه‌پی
نه‌ده‌کرد، دنیا‌ی پیش چاوی لی‌ل و تاریکی ده‌نواند.

«خۆشه‌ویسته‌که‌م! ... تیناگه‌م ده‌لیی چی؟ چیم پی ده‌لیی حا‌لی

نا‌بم، ئەقلم له ده‌ست داوه، دلمت هه‌شاند ...»

دەنگى گىرابوو، كاترين جار لەگەل جار زۆرتر خۆى بەووە
 دەكوشى. ئەردىنۆف ھەستا وەك ئەوھى دىيائى بە سەردا پووخاڧى،
 كەوتە سەر ئەژنۆ. قولپى گريانىك سينگ و گەرووى ئاخنيوو. دەنگى
 كە راست لە كانگاي دليەو ھەلدەستا، وەك تەلى كەمانىك لە بەر
 ھەست و داخوازي و خۆشەويستىيەو ھەلەرزى! ھەرچۆنىك بى
 گريانەكەى لە گەرووى خۆيدا خنكاند و وتى: «ئازىزەكەم تۆ كىي؟
 خۆشەويستەكەم لە كۆيو ھەي؟ لە كامە ئاسمانەو پووت كرده
 ئاسمانى من؟ دەليى لە خەودام، باوەر ناكەم كە تۆ ليرە بى...
 سەركۆنەم مەكە، لىم گەرى با قسە بكەم! ... تۆ كىي؟ دە تۆ كىي
 خۆشەويستەكەم! ... پريگاي دلى منت لە كۆيو ھەي؟ دەمىكە
 بوويە خوشكى من؟ ... ھەمو چىرۆكى ژيانتم بۆ بگيرەو. پىم بلئ
تاكوو ئىستا چۆن ژياوى. مالت لە كۆى بوو؟ يەكەم جار كىت
 خوشويستوو، شادى و خەمەكانت چى بوون؟ لە ولاتىكى گەرم و
 لە ژىر ئاسمانىكى ساف و بىگەردا ژياوى؟ كىت خوشويستوو؟
 بەر لە من كى تۆى خوشويستوو؟ بۆ يەكەم جار رۆح و گيانتم بۆ
 كى كەوتە گريان؟ ... دايكت ماو؟ ... ئەودەم كە منداڵ بووى،
 خوشى دەويستى؟ يان وەكوو من يەكەم نىگاكانت لە بىابانەكانى
 بىكەسيدا شرت و گوم بوو؟ ھەميشە ئاوا وەك ئىستە ژياوى؟ ئاوات
 و ئارەزوو ھەي بوون؟ چ خەون و خەيالىكت بە داھاتوو ھە
 دەبينى، كامە ئاوات ھاتۆتە دى و كامەيان **بۆتە بلقى سەر ئاو و**
بەنەو ھەكامى سەرى ناو ھەتەو؟ ... ھەمويانم پى بلئ! ... يەكەم جار

دلت بۆ کى کورکاندی؟ ... دلت دا به کى؟ ... ئیستا بۆ ئهوهی له دلتدا جیگیر بم دهبی چی بکه؟ ... پیم بلی خوشهویسته بچکولانهکه، چی بکه؟ گلینهی چاوم، سۆمای دیدهم، خوشکی چکوله، پیم بلی بزانم چی بکه و چۆن دهتوانم بیمه میوانی دلت!»

دیسانهوه دهنگی نووسا و سهری داخست. بهلام ههركه چاوی ههلینا، ترسیکی سهیر وشکی کرد و ههموو تووکی لهشی قرژ بوونهوه.

كاترین رهنگی مردووی لی نیشتبوو. لیوهکانی شین ههلهگهپابوون و چاوهکانی به مۆلهق وهستابوون. کاترین به زهحمهت ههستا و دوو ههنگاو چووه پیشهوه و یهک به خۆی قیژاندی و له بهردهم پهیکهره پیروژهکهدا کهوته سهر عهرزی. قسهی دهپهواند و بی هیژ کهوت. ئهردینۆف به ترس و لهرزهوه له سهر عهرزی ههلیگرتهوه و له سهر تهختهکه رایکیشا. نهیدهزانی چی بکا و وهک مقهبا له پهنایدا پاوهستا. دواى قهدهریک کاترین چاوهکانی ههلینا و ههستا و دانیشته و به دهوروبهری خۆیدا پوانی و دواتر دهستی ئهردینۆفی گرت تاکوو بهرهو لای خۆی رایکیشی و ویستی شتیکی پی بلی، بهلام دهنگی دهرنهات. ئاخهرکهی دایه قولپی گریان و فرمیسهکانی دهستی ئهردینۆفیان تهپر کرد.

كاترین به دهم بیئۆقرهیی دهرد و ژانهوه نالاندی و گوتی: «وهزعم باش نییه! وهی چهنده نهخۆشم، خهریکه دهمرم!»

ديسان ويستی شتيك بلى. بهلام زمانى بهسترا و تاقه قسهيهكى
 بۆ نهكرا. بهناهوميديهوه چاويكى له ئهردينوڤ كرد بهلام ئهردينوڤ
 له مهبهستهكهى نهگهيشت. ئهردينوڤ دانهوى تاكوو له قسهكهى
 حالى بى، ئاخهركهى بيستى كاترين زۆر ئارام و هيواش دهلى:
 «جادوو كراوم! نووشتهيان لى كردووم! تازه فهوتام!»

ئهردينوڤ سهرى ههلىنا و به نارحهتى و ترسهوه لى پوانى.
 بىرى له شتيكى هينده خراپ كردهوه كه تهزوو به لهشيدا هات.
 كاترين ديسان گوتى: «بهلى نووشتهيان لى كردووم، ئه
 ههتيوچه زۆله رهشى كردووم، ههر ئهويش ئه و پۆره رهشييهى به
 سهر هيناوم، چى بكه، پۆحم سپارده دهستى ئه و و پيم فروشت...
 ئهى تۆ بۆ هيندهم ئازار ددهى؟ خودا بتهخسى!»
 كاترين دهستى كرد به گريان.

دوايه ههر دهتگوت لهگهڵ خۆى قسه دهكا و گوتى: «دهلى
 ههركه بمرى دهگهريتهوه تاكوو پۆحيانهتى تاوانباركه لهگهڵ خۆى
 ببات... من بهشى ئهوم، پۆحم به و فروشتووه... ئه و من ئهشكهجه
 دهدات، كتيم بۆ دهخوينيتهوه... ها چاوى لى بكه. ئهمه كتبهكهيهتى!
 ...دهلى تۆ گوناخيكى گهرهت كردووه... ديوته، چاوى لى بكه ئيدى!»
 كتبهكهى دا به ئهردينوڤ، ئهردينوڤ نهيزانى ئه و كتبهى له كوڤه
 هيناوه، بهلام وهريگرت و خيرا كرديهوه. ئهمه له كتبى دوعا كردن
 دهچوو. بهلام نهيدهتوانى شهش دانگى بىر و زهينى خۆى كۆ كاتهوه

بۆیه کتێبهکهی له دهست کهوته خوارهوه و ئارام کاترینی کرده باوهش و ویستی ئارامی بکاتهوه.

گوتی: «بهسه ئیدی، ترساندوو یانی، بهلام ئیستا من له لاتم، خوشه ویسته کهم، ئهوینه کهم، نووری دیدهم. پالم ویده، مهترسه.» کاترین دهستهکانی ئهردینوۆفی گرتەوه و گوتی: «تۆ هیچ نازانی، هیچ! من دایم و دهرهم ئاوام! .. ههمیشه دهرسم ... دواپی دهچمه لای، بۆ ئهوهی دانیام کات سیحر و جادووم لی دهکا. جاری وایه کتێبه گهرهکهی ههلهدگریت و له بهر خۆیهوه دهخوینیتهوه، شتی و دهخوینیتهوه ترس و خوڤیان لی دهباری! من باش نازانم ئه و چی دهخوینیتهوه، جاری وایه هیچی لی تیناگهم. بهلام ترسه کهم دوو قات دهبی. له پیش چاوی من وا دیاره که دهلی ئه و نییه که قسه دهکات. بهلکوو بوونه وهریکی دزیوه که دؤعا دهخوینیت، وام لی دی که هیچ شتیک فایدهی نابێ و هیچ شتیک پیکوپیک نابیتهوه و شتیک له سه ر دلم قورسای دی دهکا و... هه ر له و کاته دایه که ههست به دهر د و ئازاریکی زۆر دهکه م!»

«دهی مهچۆ بۆ لای! بۆ دهچی بۆ لای؟»

«بۆ دیم بۆ لای تۆ؟ خوشم نازانم بۆ؟ .. پیم دهلی: دؤعا بکه! دؤعا بخوینه! من شهوی تاریک و ئهنگوسته چاو له جیگای خۆم ههلهدستم، هینده خهریکی دؤعا و پارانهوه دهبم تا کوو هیژ و تینیکم تیدا نهدهما بهلام ترس و خوڤ من به سه ر پیوه رادهگریت و ئیدی وام لی دی دهلی تۆفانیک هیژم بۆ دینی و بهدبهختیهکی

گه وره ئاواقام ده بى و كه سانى خراپ و چه وت ده يانه وي بمكوژن و
 فرشته و پياوچاكانيش پشتم تيده كه ن و له يارمه تى دانم خو
 ده بويرن... له و كاته دا ديسان وه له ترسانا دست ده كه مه وه به دوعا
 و پارانه وه تا واى لى دى په يكه رده مريه مى عه زرا دلى بوم
 ده سووتى و چاوم لى ده كا، بانگم ده كا، ده ستم به سهردا دىنى. گور
 و تينم پى ده به خشى و ورده ورده باستر ده بم. له په ناى ئه ودا دلم
 داناخوري و له به ده ختيش ناترسم، چونكه ئه و هيز و توانايى هه يه،
 شتيكى تايبه تى و گهرم وگور له قسه كانيدايه!»

«ئاخر له چ پوژده په شيبه ك ده ترسى؟ چاره په شيبى چى؟!»

ديسان كاترين پهنگى تيكچوو، ئه ردینۆف پى و بوو كاترين
 وهك مه ككوم به مه رگىكى لى هاتوو و ئيدى هيوای به هيج
 روحميك نه ماوه.

«من؟ كچىكى تووك ليكراوم، پوحي خوم كوشتوو. دايكم به
 له حنه تى كردووم! به ده به ختيه كهى من داوينى دايكى چاره په شيشمى
 گرت!...»

ئه ردینۆف ئارام و بيدهنگ گرتيه باوهش، كاترين داده چله كى
 خوى لى توند كرد.

به یادی پابردووی ناخۆشیی، ته‌زوویه‌کی سه‌یر به له‌شی
 کاتریندا هات و گوتی: «بۆ خۆم گلم به سه‌ردا کرد. ده‌میکه ده‌مه‌وئ
 قسه بکه‌م. به‌لام ئەو نایه‌لی. تکای لی کردووم بێده‌نگ بم، هه‌رچه‌ند
 ئەو به توورپه‌یی و سه‌رکۆنه‌کردنه‌کانی جارجاره هه‌موو ئازاره‌کانم
 زیندوو ده‌کاته‌وه، ئەو دوژمنی منه، قاتلی منه، شه‌وانه وه‌کوو ئیستا
 هه‌موو شتیکم دیته‌وه بیر... گوئی بگره، گوئی بگره! زۆر ده‌میکه ئەو
 به‌لایه پرووی داوه، زۆر له میژه، ئیستا له بیرمنه‌ماوه. هه‌ر ده‌لیی
 دوینیکه بوو، وه‌ک خه‌ویکی ناخۆش که دویشه‌و دیتیتم و به
 درێژیی شه‌و له سه‌ر دلم بارگرانی بکات، خه‌م و مه‌ینه‌تی کات و
 وه‌خت ده‌کوژئ ... وه‌ره پیشه‌وه، زۆرت‌ر خۆت به منه‌وه بنووسینه،
 هه‌موو پۆژه‌په‌شییه‌کانی خۆمت بۆ ده‌گیڕمه‌وه و ئەگه‌ر بتوانی
 سووکنایی دلم بده‌ی، ته‌واوی ژیا‌نمت پی ده‌به‌خشم، منیکی که دایکم
 تووک و نزا و به له‌عه‌ته‌ی کردووم.»

ئه‌ردینۆف ویستی بپه‌ڕیته‌ نیو قسه‌کانی، به‌لام کاترین وه‌ک
 پارانه‌وه ده‌سته‌کانی لیک هه‌لپیکا و تکای لی کرد له به‌ر
 خۆشه‌ویستییه‌که‌شیان بی، گوئی بۆ شل کا و بی‌پاوه‌ستان قسه‌ی
 دلی هه‌لپشت. ئەوه‌ی ده‌گیڕپاوه، چیرۆکی پۆحیکی خه‌موکی و خه‌م
 تیزاوو بوو. ئه‌ردینۆف باشی لی حالی بیوو، چونکه ژیا‌ن و
 به‌دبه‌ختی هه‌ردووکیان تیک هه‌لشیلا‌بوو. چونکه هه‌ر وشه‌یه‌کی
 ده‌یدرکاند، ئه‌ردینۆف سیمای دوژمنه‌ دیرینه‌که‌ی خۆی تیدا ده‌دیته‌وه.
 ئایا ئەمه هه‌ر ئەو پیره‌ پیاوه نه‌بوو هه‌موو جارێ ده‌هاته‌ خه‌ونی

مندالى ئەردىنۆڭشەۋە وئاۋا زولمى لەم ئافرەتە ھەژارە دەکرد و
بى بەزەبىيانە ئازارى دەدا؟

«... ئەمشەۋەش ھەروەك ئەۋشەۋە بوو. بەلام ئەمجارەيان لە
جەنگەلەكەدا توفان بەتەۋژمتر بوو، با ۋەك گورگ دەيلووراندا. .. قەتم
نەدىبوو ئاۋا توند باي بى، يان پەنگە لە پىش چاۋى من ۋا بووبى.
ئاخر ئەۋ شەۋە، شەۋى چارەپەشى من بوو... لە بەر پەنجىرەي
مالەكەمان دار بەروويەك لە پىشەۋە دەرھات، داريكى گەۋرە و بە
تەمەن بوو، كابرايەكى ھەژارى گەپۆك دەيگوت بە مندالى ديويەتى
ئەۋ دارە ھەر ئاۋا بالابەرز و جوان و گەشاۋە بوو. لەۋ شەۋە
شووۋمەدا، ئاخ، بەلى چاكەم لە بىرە ھەر دەلىنى دوينىكە بوو! ... لەۋ
شەۋەدا لۇتەكەكانى باۋكەم لە چۆمەكەدا تىداچوون و باۋكەم گەچى
نەخۇش بوو، بەلام ھەركە ئاگاداريان كەدەۋە بەپەلە چوۋ بۆ كۆمپانیا
تاكوۋ بەدەختىيەكەي بە چاۋى خۆي بىينى. من و دايكەم بە تەنيا
ماينەۋە. خەۋم دەھات، دايكەم خەمى باۋكەمى بوو. ھۆرەھۆر دەگريا،
ئاخ! چاك دەزانم بۆچى! چونكە تازە نەخۇش كەۋتبوۋ پەنگ بە
روويەۋە نەماۋو، پىي دەگوتەم كەنەكەي ئامادە بىكەم ... نىۋەشەۋ
بوو، لە پرىكدا دەنگىك ھات. من دەپەپىم، دايكەم قىژاندى و من
دەلەرزىم و چاۋم لى دەكرد، دوايە لەنتەرىك ھەلگرت و بە تەنيايى
چوۋم درگاگە بىكەمەۋە. ئا، خۆي بوو، زياتر ترسام، من ھەمىشە لەۋ
دەترسام، لەۋ پۆژەي فامم كەدۆتەۋە لىنى ترساۋم. **ھىشتا سەرى**

سپی نه‌ببوو، پيشيشی وهک قیری رهش وا بوو. چاوه‌کانی وهک دوو
پۆلوی ئاگر دایيسان، زۆر جار به دلوڤانییه‌وه چاوی لێ ده‌کردم.
لێ پرسیم: دایکت له مالییه؟
منیش وه‌لام داوه: "باوکم له مال نییه." و درگا چکۆله‌که‌م قایم
کرد.

وتی: خۆم ده‌زانم.
له‌پڕیکدا چاوی له من کرد، به‌لام به جوړیکی سه‌یر!...
یه‌که‌م جار بوو ئاوا لێی ده‌پوانیم. چهند هه‌نگاوێک کشامه‌وه،
به‌لام ئه‌و هه‌روا راه‌ستابوو.
پرسیم: «بۆ ناییتته ژووری؟»
گوئی: «قسه‌یه‌که‌م هه‌یه.»
لێ پرسیم: «بۆچی کاتی لێم پرسیت دایکت له مالییه، گوئی
باوکم له مال نییه؟»

من وه‌لام نه‌داوه، دایکم ترسابوو و لێی نزیک بووه. به‌لام ئه‌و
سه‌رنجیکی نه‌دایه. خوسابوو و له سه‌رمادا ده‌له‌رزى. بیست
کیلۆمیتەر به ژێر باران و توفاندا هاتبوو. له کوێوه هاتبوو، مالی له
کوێ بوو؟ نه دایکم ده‌یزانی، نه من. نۆحه‌وتوو بوو نه‌ماندیتبوو...
کلاوه‌که‌ی داگرت و ده‌سته‌کانی له گیرفانی ده‌رهینا. به‌لام له به‌ر
په‌یکه‌ره‌که‌ هیچ دۆعایه‌کی نه‌خویند و سلاویشی له که‌س نه‌کرد و له
په‌نای ئاوره‌که‌ دانیشت.

کاترین وهک ئه وهی مۆته که یه کی ترسینه ره له خووی دوور کاته وه، دهسته کانی به بهرچاویه وه گرت، به لام خیرا دهسته کانی دانا و درێژهی به چیرۆکی ژیا نی دا:

«به زمانی تاتاری له گه له دایکم قسه ی کرد. من له و زمانه تینا گهم. له وه پیشیش هر جار یک دههات، **منیان دهکرده دهروهه**. به لام له و شه وه دا ئه و دایکه هه ژاره م نه یویرا تاقه یه ک جار له گه له منداله که ی قسه بکات و من، من که له و کاته دا رق و توورپه یی به سه رمدا زال ببوو، که یفم ده کرد به بینینی ترس و دله پاوکی دایکی به دب ختم ... ده مدی چاوم لیده که ن و سه به رته به من قسه ده که ن. دایکم دهستی کرد به گریان. له پرێکدا دیتم چه قۆکه ی ده رهینا (ئه وه یه که م جاری نه بوو، زۆر له میژ بوو هه ره شه ی له دایکم ده کرد ...) من هه ستام و باوشم پێدا کرد. ویستم چه قۆکه ی له ده ست ده ربینم، ددانی له چیره وه ده برد و ویستی من له خووی دوور خاته وه، له سه ر سنگی دام، به لام نه ی توانی له دهستم رزگاری بی، من هه ستم کرد خه ریکه ده مرم، چاوم له ره شه وه هات و که وتم به سه ر عه رزیدا. به لام نه مقیژاند. دیتم که سنگ و که مه ری کرده وه و قۆلی هه لکرد و چه قۆکه ی پووبه پرووی من پاگرت و سینگی پروتی نیشان دام و گوتی: «لیده! ئه زیه تم کردی، تۆله ی خۆت بکه وه، کچه تیوه له خۆرازییه، سه ر له بهر که وشت ده نیم، زوکه ده ی!» من چه قۆکه م لی وه رگرت و فریتم دا، سه رم داخست و ده مم قووچاند. له ژیره وه بزه م ده هاتی. دوایه چاوه کانی دایکم دیت. به بویرییه وه مۆره م لی

کرد، توورپه‌بوونه‌که‌م لئ نه‌ده‌هات. دایکم په‌نگی مردووی لئ
نیشتبوو...»

ئه‌ردینوڤ هه‌روا گوی‌پایه‌لی ئه‌و چیرۆکه‌ بوو که هیچ پیوه‌ندی
به‌وه‌وه نه‌بوو، به‌لام ورده ورده یادی ئه‌و چیرۆکه تاله‌ ناخی
کچه‌که‌ی ئارام ده‌کرده‌وه. وه‌ک چۆمیک ده‌رژیته‌ ده‌ریاوه،
په‌ریشانی و دله‌راوکی ئیستای له‌ ناخی چاره‌په‌شییه‌که‌ی رابردوویدا
نوقم ده‌بوو.

«کلاوه‌که‌ی کرده‌وه سه‌ری و خوداحافیزی نه‌کرد. من
له‌نته‌ره‌که‌م هه‌لگرت و له‌گه‌ل دایکه‌ نه‌خۆش و بی‌جاره‌که‌م به‌ریمان
کرد. بی‌ئه‌وه‌ی قسه‌یه‌ک بکه‌ین، گه‌یشتی‌نه‌ درگای ده‌ره‌وه. درگای
ده‌ره‌وه‌م کرده‌وه و سه‌گه‌کانم رادا. کلاوه‌که‌ی له‌ سه‌ر هه‌لگرت و
سلاویکی لئ کردم. دوايه‌ کیسه‌یه‌کی له‌ گیرفانی ده‌ره‌تیا که له
چه‌رمی سوور دروست کرابوو، کردیه‌وه و هیندیک ئه‌لماسی گه‌شم
تیدا بینی. پئی گوتم: «له‌ شار، خۆشه‌ویستی‌کم هه‌یه و ده‌مویست
بیانده‌م به‌و. به‌لام کچه‌ جوانه‌که‌! تو خاوه‌نی ئه‌وان بی‌باشتره،
جوانی خۆت به‌وانه‌ برازینه‌وه، ها بیگره‌ چی لئ ده‌که‌ی که‌یفی خۆته،
پیت خۆشه‌ بیخه‌ ژیر پیتته‌وه.» من کیسه‌که‌م لئ وه‌رگرت و خسته‌مه
ژیر پامه‌وه. (به‌ ئه‌قلی خۆم پیم وابوو نابی ئه‌و به‌خته‌وه‌رییه‌ی به
نه‌سیب بی...) به‌ قین و بوغزیکه‌وه کیسه‌که‌م لئ وه‌رگرت و چاکم
ده‌زانی چی لئ بکه‌م. که‌ گه‌پامه‌وه بو وه‌تاغ، کیسه‌که‌م برد بو دایکم

و له سهر میزه کهم دانا. دایکم چه په سابوو، ده تگوت دوودله که قسم
له گهل بکا یان نا، زیاتر په نگی هه لبرکابوو:
- کاتیا ئه مه چیه؟

وتم: دایه ئه مه هی تویه، بازرگانه که بوی هیناوی، من له وه زیاتر
هیچ نازانم.

دایکم وهک هه وری به هاری فرمیسکی هه لوه راند و هه ناسه ی
که و ته ته نگه ژه.

پی گوتم: کاتیا ئه مه هی من نییه، هی کییه؟ حالی ده بی
کچه تیوه، هی من نییه!

... له بیرمه چون به ددانه چیرئ و به ناره حه تییه وه ئه و قسه یه ی
ده کرد. ئازای ئه ندای به دهم گریان ه وه وهک میوژوکه ده له رزی.
که می به زه ییم پیدایه ات. لیم ده روانی، ویستم خوم بخه م به سه ر
پیدا، به لام هیزی تووړه و تۆسنم هه له سوونی هیناوه.

گوتم: زور چاکه! ئه گهر هی تو نییه، بی گومان ده بی هی باوکم
بی. کاتیک گه راوه، کیسه که ی ده ده می و ده لیم: چه ند بازرگانیک
هاتبوون و ئه و گه نجه به نرخه یان لیږه له بیر چووه!
ئه و جار دایکم، دایکی به دبه ختم خراپتر گریا و دای به سه ر
خویدا!

به باوکت ده لیم که چ بازرگانگه لیک هاتبوونه ئیږه و خوازیاری
کامه شتومه کی بازرگانیی بوون. حه تمه ن بو باوکت ده گپمه

کچه تیوه دل مردوو! هه موو شتیکی بۆ دهگیرمهوه! ئیدی تۆ کچی من
نیت... تۆ ماری ... تۆ مهلعوونی!

من هه روا بۆ دهنگ راوه ستابووم، نه دهگریام ... ئاخ! دهتگوت
هه موو شتیکی له دلی مندا مردوو ... گه پامه وه بۆ دیوه که ی خۆم و
به دریژی شوه گویم بۆ دهنگ و گرمه ی توفان را داشت و له
دهروونی منیشدا توفانیک به رپا ببوو هه مه پرسه!

پینج پۆژ تیپه ری، ئیواریی پۆژی پینجه م گه راوه، رهش
داگه را بو، توو په و مات. گوتی له ریگا نه خوش که وتوو، به لام من
دهستیم دی که له مه لافه وه پینچ را بو. زانیم له ریگادا له گه ل
دوژمه که ی شه ری کردوو و له ده ده که ی گه شتم، شکیشم بۆ
چوو که دوژمه که ی ده بی کئ بی؟ لای خۆم هه موو شتیکی لیکداوه،
قسه ی له گه ل دایکم نه کرد و ئه ویش هیچی لی نه پرسی. باو کم هه موو
کرێکاره کانی بانگ کرد و گوتی کاری کارخانه پاگرن و بۆ
به ره ره کانی و ئاگاداری له مالی ئاماده بن... ئیمه ئاماده بووین و
بوو به شه وی. دیسانه وه شه ویکی بارانی به غورپه م. من
پهنجیره که ی وه تاغه که م کرده وه و دهگریام، دهتگوت دلم ئاوری
گرت. پیم خوش بوو له وه تاغه هه لیم و دوو که ومه وه. برۆمه
گۆشه یه کی دنیا، برۆمه سه رچاوه و کانگای رۆشنایی و توفان ... دلی
جیل و به گورم سه یر لینی ده دا. له پریکدا به و درهنگانی شه وه، نازانم
خه ونم ده دیت یان ئاواتم هاتبووه دی، دیتم که سیک له پهنجیره که
ده دا.

كه سيك گوتى: «بيكه وه!»

ديتم پياويك به تهناف هاتوته سهرى، خوى به پهنجرهكه مى مندا
هه لواسيوه، خيرا ئه و ميوانه بى وه ختم ناسييه وه. پهنجرهكه مى
كرده وه و ئيزنم دا بيته ژوورى. بى ئه وهى كلاوهكه مى له سهر لابات،
له سهر چوارپايه كه دانىشت. هه ناسه بركى بو، ماندوو بو. ده تگوت
وه شويى كه وتوون و ئه ويش ريگايه كى دريژى به هه له داوان بريوه.
من خزامه قوربنيكه وه و رهنگم په ريبوو. بى ئه وهى بزائم بوچى.

پرسى: باوكت له مالىيه؟

گوتم: به لى!

پرسى: ئه دايكت؟

گوتم: دايكيشم له مالىيه.

گوتى: ده بيدهنگ به و گوى بگره، حالى ده بى؟

گوتم: حالى ده بم.

گوتى: ئه وه چى بو؟

گوتم: له ژير پهنجرهكه دا فيتوو لى ده دن.

گوتى: دهى! كچوله جوانه كه ده تهه وى سهرى دوژمنيكت نه وى

كهى؟ ئه گهر وايه باوكت بانگ كه و پوحت بكه شه يتانيكى ئه به دى.

ئه گهر دلت رازى ده بى، بهم تهنافه ده ست و پيم بجه رينه. فرسه تيكى

باشه بو ئه وهى توله خوت بكه يته وه.

من بيدهنگ بووم.

گوتى: قسه يه ك بكه دهى!

گوتم: چیت دهوی؟

گوته: دهمههوی خوم له دهس ئه و ژنه ی که ئیدی خوشم ناوی
رزگار بکه م. دهمههوی مالئاوایی یه کجاره کی لی بکه م و دل و گیانم
بسپیترمه دهست خوشه ویسته تازه که م. تو! ئه ی کیژۆله ی جوانکیلانه
خوین شیرینه که م.

من پیکه نیم. نازانم چوناوچون توانیم له مه بهستی گلاوی تیپکه م.
گوته: «کیژۆله له باره که، ئه گهر وایه لیمگه ری با بچم سلاویک له
باقی دانیشتوانی مالی بکه م.»

من دهله رزیم و دهنگی ددانه کانم دههات. دوا ی که میک بیدهنگی
پشووم هاته وه سه ر خو و توانیم پیی بلیم: ها، بگهر، ئه وه
ئه لماسه کانت. له مه به و لاوه هه قه ت نییه دیاریم بو بیی... کیسه که م بو
فری دا، به و حاله شه وه درگا که م بو کرده وه و ئیزنم پی دا که بچیه
ژووره وه.

کاترین که میک راوه ستا و هه ناسه یه کی قوولی هه لکیشا، وه کوو
میوژۆکه دهله رزی، دهم وچاوی سوور هه لگه رابوو و چاوه کانی له
پشت په رده ی فرمیسه که وه ده ره وشانه وه. هه ناسه کیشانی به په له ی
کایه ی به سینگ و مه کی ده کرد و دوا یه دیسانه وه رهنگی په ری و
به دهنگی نه وی و پچرپچر دریژه ی پی دا:

«دیسانه وه من به ته نیا مامه وه. وا دیار بوو که توفان چوار
دهوره ی ته نیبووم. له پرێکدا دهنگی قیژه یه ک و دهنگی هه لاتنیکه
به په له م له هه ساریدا گوئی لی بوو، دوا یه ئه و قیژه و هه رایه م هاته

گوئ: کارخانه ئاوری گرتووه! ... من خۆم خزانه قوژبنیکهوه، هه موو
 رۆیشتنه دهرهوه. له مالايدا بيچگه له من و دايكم كهس له ژووریدا
 نه مابوو. دهمزانی دايكم نزيكه و مه رگيه تی، له و جيگايه يدا كه مرد
 سی رۆژ بوو كه راست نه ببۆوه و منی دل په قی بی به زهیی ئه وه م
 ده زانی! ... گویم له قیژهیه کی دیکه بوو... راست له ژیر وه تاغه که ی
 مندا بوو... دهنگی زریکه یه کی بی تین بوو.. وهک دهنگی مندالیک که
 خهویکی ناخۆش ببینی ... دوايه بینه دهنگییه کی ناخۆش. من مۆمه که م
 کوژانده وه. له حه یبه تا خوینم به سستبووی، دهم و چاوم به ده ست
 شار دبووه. **نهم دهویرا چاو هه لینم.** دیسانه وه دهنگ و هه رای
 جه ماعه تیک زۆر نزیك بوون، کریکاره کان له کۆمپانیا ده گه رانه وه. له
 پهنجیره وه سه رم کیشا و ته رمی باو کمم بینی له سه ر شتیکیان
 دانابوو، رایانده گویت. دهنگی دوو سی کریکارم گوئ لی بوو
 ده یانگوت: لاقی هه لخیسکا، له سه ر نه ردیوانه که وه **که وه ته نیو مه نجه له**
 که وه. ده بی شه یان پالی پیوه نابی... من خۆم خسته سه ر ته خته که م
 و وشک بووم و چاوه پروان مامه وه. به لام نه مده زانی چاوه پروانی کی
 یان چیم. قه ده ریک به حه په ساوییه وه مام. هیه نازانم، له بیرم نییه،
 هه ر ئه وه نده ده زانم گێژ بووم. سه رم قورس و چاوم له بهر
 دوو که ل هه لنه ده هات و خۆش حالیش بوو که خه ریکه ده مر م. له پریکدا
 دیت م که سیک شانی گرتم و هه لم ده ستینی. له بهر دوو که ل به حال
 ده ور و به رم ده دیت، ئه و بوو، سووتمان به هه موو جيگايه کیه وه دیار
 بوو. روویوشیکی دابوو به خۆیدا، ته واوی خۆله میشی ئاگر بوو.

گوته: «کیژه جوانه که به دواى تودا دهگه پام، ئیستا که منت مال ویران کردوه، پزگارم که، له بهر تو بوومه مهلعوونیکى شهیتانی، کهى له دهست ئهم شهوه نگرىس و چلکهنه پزگاریمان دهبی؟ ... رهنه پیکه وه دوعا بکهین باشتر بی.»

له و کاته دا ئه و پیاوه شاغییه دایه قاقای پیکه نین!

گوته: «رێگایه کم پیشان بده هه لیم و خه لکی نه مبین!

باسکیم گرت و رینوینیم کرد. کلێله کان له لای من بوون، درگای دیوکی تاریکم کرده وه و پهنجیره کهم نیشان دا. پهنجیره که رێگایه ک بوو به رهو باخه که. منى خسته ژیر باخه لیه وه و له پهنجیره که وه بازى دا. دهستی یه کترمان گرت و هه لاتین. هینده هه لاتین، تاکوو گه یشتینه جهنگه لیکى تاریک و خاموش. له ویدا راوه ستا و گوپی راداشت.

گوته: به شوینمانه وهن! کاتیا به شوینمانه وهن، کیژی جوان! به لام هیشتا له مهرگ دوورین. کیژو لای، له بهر ئه وین و به خته وه ریه کی بی پایان ماچم بکه.

پرسیم: بۆچی دهسته کانت خویناوین؟

گوته: سه گه کانتهم سه ر بری، جوانی گیان، ئاخر سه گه کانت ده وه رین... برۆین!

دیسانه وه هه لاتین، له پینچه لاوپووچیکی تهنگه به ردا ئه سپه که ی باوکم دیت، له غاوه که ی پچراندبوو له ته ویله رایکردبوو، ترسابوو بسووته!

گوتی: کاتیا وهره با پیکه وه سوار بین، خودا یاریده ی داوین.
 ناتهوئ سوار بی؟ له من دترسیی؟ من خودانهاس و کافر نیم.
 ئەگەر دتههوی له سهر سینگم خاچ دهکیشمه وه!

خاچیکی کیشا، منیش سوار بووم. منی توند دهنوساند به
 سینگی خویه وه و وهک ئەوهی خه و بینم هه موو شتیکم له بیر
 چۆوه. ههرکه وهخۆ هاتمه وه گه یشتبووینه په نای چۆمیکی گه وره. له
 ئەسپه که دابه زین و ئەو چووه نیو قامیشه لانه که و دیتم **که**
 لۆتکه یه کی هینا **که** شار دبوویه وه.

به ئەسپه که ی گوت: «مال ئاوا ئەسپه ره سه نه که! خاوه نیکی نوئ
 پهیدا بکه، خاوه نه که توی به ره لا کردووه،»

چوومه لای ئەسپه که ی باو کم و له باوه شم گرت و ماچم کردو
 دوايه هه ردوو کمان سواری لۆتکه که بووین، ئەو سه ولئ لیدا و خیرا
 له و که ناره دوور که وتینه وه. دوايه سه وله کانی له ئاوه که دهرهینا و
 له دهو روبه ری پوانی.

به دهنگیکی بهرز گوتی: «سلاو ولگا، هو دایکی من، ئە ی چۆمه
 سه رکیشه که! ئە ی سه رچاوه ی پوونی و پاراوی که هه موو مندا لانی
 خودا پاراو ده که ی! ئە ی دایکی من، هو په ره رینه ری من! له نه بوونی
 مندا ئاگاداری مال و خواستی من بووی، سهروهت و کالاکانی من
 هه روا سلا مه تن؟ ... ها! به لام ئە ی چۆمی له بن نه هاتوو، هه میشه
 پرئاو و خرۆشان! ئە گهر پیت خو شه ئەوه ی هه مه و نیمه لیم بستینه،
 به لام ئیزنم بده ئەم مروارییه پر به هایه م بگرمه ئامیز! ده ی تۆش

کیزۆله‌ی جوان، قسه‌یه‌ک بکه، شتیک بلّی! هو هه‌تاوی من بدره‌وشی!

بدره‌وشی و شه‌به‌قی ره‌شی شه‌و بدرپینه!

قسه‌ی ده‌کرد و پی‌ده‌که‌نی تاکوو دلخۆشی من بداته‌وه. من تاقه‌تی نیگای چاوه‌کانیم نه‌بوو. له‌ خه‌جاله‌تیدا ده‌توامه‌وه. قسه‌م هه‌ر بۆ نه‌ده‌هات. ئه‌و تیگه‌یشت.

گوتی: باشه! ده‌نگی کلپه‌ی خه‌م بوو - دیسانه‌وه گوتی: باشه، ناکرێ ده‌ست و یه‌خه‌ی رق و قین و نه‌فره‌ت بی، خۆشه‌ویسته‌که‌م، کچی جوان، خودا بته‌خشی! به‌لام به‌راستی ئه‌وه‌نده‌ت رق لیمه؟! یانی من ئه‌وه‌نده‌ نه‌فره‌تاویم؟

من گویم بۆ راداشتبوو. رق و توورپه‌یی ده‌روونمی ده‌چزانده‌. به‌لام ئه‌م توورپه‌یه، ئاگری ئه‌وین بوو. گوتم: رق‌م له‌ تۆ بی یان نا، پیوه‌ندی به‌ تۆوه‌ نییه! به‌لام بیرى لى بکه‌وه، تۆ له‌ کوێ ده‌تتوانی کچیکی وه‌ک من په‌یدا بکه‌ی، نه‌ترس و ئازا له‌ شه‌ویکی تاریکدا په‌نجیره‌ی وه‌تاغه‌که‌ییته‌ بۆ بکاته‌وه. من ته‌نیا له‌ به‌ر تاوانیکی گه‌وره‌ رۆحم به‌ تۆ فرۆشتوو. چی بکه‌م. دلم گرفتار بوو، نه‌مده‌توانی لغاوی بکه‌م... زۆر گریام... به‌لام تۆ وه‌ک دز و خوێری له‌ به‌ده‌ختی خه‌لکی خۆش‌حال مه‌به! به‌ دل و هه‌ستی کچیکی لاو پیمه‌که‌نه! ... گه‌رچی پیم ناخۆش بوو به‌لام ئه‌وانه‌م گوت و ده‌ستم کرد به‌ گریان. ئه‌ویش ئارام و بیده‌نگ چاوی لى ده‌کردم، نیگاکانی ته‌زووی ده‌خسته‌ له‌شم.

گوتی: کیزۆله‌ی جوان کوێ بگره!

چاوه‌کانی زۆر سه‌یر و نائاسایی دهره‌وشانه‌وه.

گوتی: ئه‌وه‌ی دهمه‌ه‌وئ پیت بلیم قسه‌یه‌کی خۆپایی نییه، تا ئه‌و کاته‌ی بته‌ه‌وئ به‌خته‌وه‌رم که‌ی ئه‌وه‌ هی منی، به‌لام ئه‌گه‌ر پوژیک بی ئیدی منت خۆش نه‌وئ، هیچ قسه‌ مه‌که، خۆت مه‌حتهل مه‌که، زۆر و زه‌به‌ندیکی ناوئ! ته‌نیا برۆ، که‌وانیه‌کانت تیکنی. چاوه‌ ره‌شه‌کانت زیت که‌وه و قامکی چکۆله‌ت ته‌کان بده، منیش خیرا هه‌رچییه‌کی لیم وهرگرتووی، ئه‌وین و ئازادییه‌که‌ت دهمه‌مه‌وه. به‌لام باش بزانه ئه‌و پوژه پوژی مه‌رگی منه، هۆ دل‌پفینه له‌خۆپازیه‌که‌ی من!

من دهمدی و هه‌ستم پی ده‌کرد هه‌ست و نه‌ستم به‌ بیستنی ئه‌و قسانه‌ خۆشحال و به‌که‌یف ده‌بی.

دله‌کوئتییه‌کی سه‌یر قسه‌کانی به‌ کاترین بری. به‌لام بیریکی تازه له‌ می‌شکیدا گوورا، هه‌ناسه‌یه‌کی قوولی هه‌لکیشا و بزیه‌کی هاتی و خۆی ئاماده‌ی قسه‌ کردن کرد. هه‌ر له‌و کاته‌دا نیگای چاوی تیکه‌لی نیگای تیژی ئه‌ردینۆف بوو که‌ ریک ده‌یروانییه‌ چاوی. کاترین ته‌زوویه‌کی پێدا هات، دوايه‌ ویستی درێژه به‌ قسه‌کانی بدا. به‌لام دهم‌و‌چاوی گه‌رم داها. وه‌ک ئه‌وه‌ی بلایی فی گرتوویه‌تی، خۆی دا به‌ سه‌ر بال‌نجه‌که‌دا. ئازاریکی بی‌پایان ئه‌ردینۆفی داگرتبوو که‌ وه‌ک ژه‌هریکی کوشه‌نده‌ ده‌روونی ده‌هه‌ژاند. ئه‌م ئیش و ئازاره به‌ وته‌کانی کاترین فراوانتر ده‌بو. خه‌ریک بوو می‌شکی ده‌ته‌قی. جاری وا بوو پیی خۆش بوو به‌ سه‌ر کاتریندا بگورینی و بلای: «بێده‌نگ به‌!» به‌لام

په‌شیمان ده‌بووه و ده‌یویست خو بخا به سهر پی کاتریندا و لئی
بپارێته‌وه که کاترین ئەو ئازارانه‌تم پێشکەش که. ئیدی هه‌موو
رابردووی کاترین لای ئەردینۆف ده‌شۆردراوه و کاترینیش ئەو
بیره‌وه‌رییه چال و به‌رزیا‌نه‌ی سهر‌ه‌تای ژیا‌نی به ئالۆز و تیکه‌ل و
پیکه‌ل بوون بیداتی و فرمیسکه‌کانی ئەو سهر‌ده‌مه که سالیانی‌که
وشک بوون، بیخاته سهر‌ پووی ئەردینۆف. به‌لام ئیستا‌که ئیدی
نه‌یده‌توانی بگری. چونکه دلی که‌یلی خوین بوو، ئیدی حالی نه‌ده‌بوو
که کاترین چی پی ده‌لی، له‌ راستیدا کاترین ده‌ترسا، ئیدی ئە‌وجار
ئە‌شقه‌که‌ی خوی سهر‌کۆنه ده‌کرد ولئی بیزار بوو. خوین به‌رچاوی
گرت‌بوو. خوین نه‌بوو، ئاسنی تواوه بوو که له‌ ده‌ماره‌کانیدا
هات‌و‌چۆی ده‌کرد. دیسانه‌وه کاترین سهر‌ی هه‌لینا و گوتی «ناخ،
ئە‌مه‌ گه‌وره‌ترین خه‌می من نییه، هیشتا ئە‌مه‌ گه‌وره‌ترین ئازاری من
نییه، نا، ئە‌مه‌ گه‌وره‌ترین خه‌می من نییه.» ده‌نگی کزه‌لۆک و پووی
تیک‌نابوو و چاوه‌کانی وشکاییان هات‌بوو، دیسان گوتی «نا، ئە‌مه‌ نییه!
هه‌موو که‌س ئە‌گه‌ر هه‌چ کوێ شک نه‌با، خودایه‌کی هه‌یه، من تاقه ئە‌و
په‌نایه‌شم نییه! به‌لام له‌م حاله‌دا بوونی ئە‌و هه‌چ ده‌روویه‌کم لئ
ناکاته‌وه. تووک و دوعای ئە‌ویش به‌ سهر ئە‌م نه‌خۆشییه‌یدا
دروویه‌کم له‌ له‌ش ده‌رنا‌هێنی. فریودان و فروشتنی روج و گیان و
دوايه ئە‌نجام دانی گونا‌حیکی گه‌وره و گران ته‌نیا بو ساتی
به‌خته‌وه‌ری چ با‌یخیکی هه‌یه! به‌لام هیشتا ئە‌وه‌ش هه‌چ، ئە‌مه‌ ته‌نیا
خه‌می من نییه! ئە‌وه گه‌وره‌ترین مه‌ینه‌تی من نییه! ئە‌م سهر‌گه‌ردانییه

هەر چه‌نده بئ‌پایانیش بئ، قه‌یناکه! گه‌وره‌ترین خه‌می من، ئەو خه‌مه‌یه رۆح و گیانی من ئەشکه‌نجه دهدا و بوومه‌ته هۆی سه‌رشو‌ری خۆم، به‌لئ ئەوه‌یه که من خراپه‌ بوونی خۆم خوش ده‌وی، من له‌م بئ‌شه‌ره‌فیه‌دا هینده به‌ خۆم ده‌نازم ده‌لئ‌ی کارئ‌کی یه‌کجار به‌رز و پیرۆزم ئەنجام داوه. ئەوه‌یه به‌دبه‌ختی، که دلم ناتوانی به‌ داخ بئ بۆ ته‌واوی خراپه‌کاریه‌کانی خۆی.»

دیسانه‌وه کاترین ته‌نگه‌نه‌فه‌س بوو، گریانیک له‌ گه‌روویدا په‌نگی ده‌خواردوه، هه‌ناسه‌ی گه‌رمی لیوه‌کانی وشک هه‌لده‌گه‌پان. سنگی به‌ دهم هه‌ناسه‌برکێوه سه‌یر هه‌لبه‌زدابه‌زی بوو. خه‌مئ‌کی دایمی له‌ گۆشه‌ی چاویدا هیلانه‌ی کردبوو. به‌لام به‌و حاله‌شه‌وه جوانیه‌کی سه‌یر له‌ رووی ده‌باری، خه‌ت‌وخال و چاو و برۆ و هه‌نیه‌ی هینده دل‌رفینئ‌ی و جوانکارییان لی ده‌باری که زه‌ینی ره‌ش‌بینی ئەردینۆف یه‌ک پئ وهرگه‌پا و ته‌نیا ئاواتی رفاندنی دلی ئەو کێژۆله شیرینه‌ بوو و هه‌ول بدات که هه‌موو شتیک فه‌رامۆش بکات و ئەو ئافره‌ته ته‌نیا به‌ دلۆقانی و ئەشقه‌وه هه‌ست پئ بکا. نیگا‌کانیان تیکه‌ل بوو، کاترین بزهی نیشته سه‌ر لیو، ئەردینۆفیش خۆی ده‌دیت که له‌ نیوان ئاو و ئاگر‌دایه‌...

ئەردینۆف هه‌ناسه‌یه‌کی هه‌لکیشا و که‌وته قسه‌ کردن، ده‌نگی ده‌له‌رزی، هینده له‌ کاترینه‌وه نزیک بوو هه‌ناسه‌ی یه‌کتریان هه‌سپ پیده‌کرد، ئەردینۆف گوئی: «په‌حمت هه‌بئ، په‌حم! تۆش به‌ نۆبه‌ی خۆت دیلت کردووم. من نازانم ده‌ردی تۆ چیه‌، به‌لام ده‌زانم و

دهشی بینم که پوچ و گیانی من ئارا و قارای لی هه لگیراوه. خه می خۆت فه رامۆش که! له شوین چووان مه چۆ، چیم پی ده لینی پیم بلی، ئه مپو فهرانم پی بکه، خیرا جیبه جیته ده کهم، له گه ل من به، مه هیله بمرم!»

کاترین لی ده پروانی و تهکانی نه ده خوارد. ویستی به پیتته نیو قسه ی ئه ردینۆقه وه. دهستی گرت به لام وشه و پرسته کان له بهردهستی هه لدهاتن، **بزهیه کی سهیر نه رم له سه ر لئوی شین ببوو.** **کهوا دیار بوو پیکه نینیکی جوانی له پشته.**

کاترین به دهنگی بهرزه وه گوتی: **«ئه وه ی بۆم گیراویته ته وه هه شتیکه له مشتیک.. ئازیزه کهم پیت خۆشه گویت لی بی؟ ده ته وه ی بیگریمه وه که چۆن یه ک سالی ته واو له گه لیدا ژیا م؟ به لام ناییم که یه ک ساله کهش ته واو بوو له گه ل هاوالهکانی رویشن بوو چۆمی و منیش که پی دهگۆتم دایه! به ته نیا مامه وه و چاوه پروانی بووم. یه ک دوو مانگی چاوه پروانی بووم. دوا ی ئه و ماوه یه پوژیکیان گهنجیکی بازرگانم دی. نیگاکانمان تیکه ل بوو و بیره وه رییهکانی ده وه ی مندالیم زیندوو بووه وه.**

دوا ی ئه وه ی گهنجه که که میکی قسه له گه ل کردم، له پریکدا گوتی: **«خۆشه ویسته کهم، من ئالیووشام، ده سگیرانی تۆم. له بیرته که مندال بووین، پیاوه پیرهکان له یهکیان ماره کردین؟ منت له بیر چۆته وه؟ له بیرته پیکه وه هاوولاتی بووین.»**

پرسیم: **«له شاره که ی خۆمان سه بارهت به من ده لین چی؟»**

ئاليووشا شله بزه يهكى هاتى و گوتى: «دهلّين تو بوويته خراپه كار. دهلّين تو داوين پاك نيت و له گهّل دز و ريگر دهستت تيگه لاو كرده و له گهّل ئه ويشدا دهژى.»

پرسيم: سهارهت به من دهلى چى و چيت ليم دهوى؟
ئاليووشا خوى قيت كرده و گوتى: منيش قسه يهكى باشم نه ده كرد، نا، ددانى خيتم پيدا نه دىناى. به لام له وهتى توّم ديوده ته وه، ته واو گوپاوم. ئاخ! تو منت مال ويران كرد! وهره و خوت بكره وه. هو گيانه كه م دلم لى وهرگره! كيژوله دل پفينه كه به ئه شقى منه وه شانازى بكه. من به تهنيا، خوم ئاغا و كوئخاى خوم، روح و گيانم له ئيختيارى خومدايه، من وهكوو ئه و كچه نيم كه رابردوى خوى كوشتبى، من روحى خوم نه فروشتووه، تهنيا يهك قسه ده كه م، روح و گيانى من بكره! هه رچه نده فروشيش نيه، به لام من به خوڤايبى ددهمى. هه رزان و تالان!

پيگه نيم. ئه ويش نه جاريك و نه دوو جار، بهلكوو جهندين جار ئه و قسانه ي پى كوتم. يهك مانگى ته واو له و ديه دا ماوه و بازرگانيى و هه واله كانى وه لانا. هه ر به تهنيا ده ژيا. به يانيهك پيم گوت: «ئاليووشا ئه مشه و دواى رورژاوا له لاي چومه كه چاوه پروانم به. پيگه وه ده چينه مالى تو، ئيدى له به دبختى و كولولى بيزار بووم.»
كه شه و داهات، شتومه كه كانم له بوخچه يهكى چكوله دا پيچاوه، جاريك شاد بووم، جاريكيش مات. له پريكداد ديتم كه ئه ربابه كه م له درگاهه هاته ژوورى. هه ر به خه ياليشمدا نه ده هات بيته وه.

گوتی: سلاو... زووکە با برۆین. ئیستا چۆم دەبیته تۆفانی، با
مەحتەل نەبین.

کەوتمە شوینی. زۆر دوور بوو، لۆتکەیهکی چکۆلەم دیت.
کەسیکی تیدا دانیشتبوو کە من زۆر باشم دەناسی و لە پوخسار و
پەفتاری وا دیار بوو کە مەحتەلی کەسیکە.

ئەربابەکەم گوتی: سلاو ئالیووشا. خودا ئاگادارت بێ! چیه؟
درەنگ کەوتوو و ئیستاش بەپەلهی بچی بۆ لای هاوڕیکانت؟ کورم،
دەمی من و خیزانیشم لەگەڵ خۆت ببە. ڕیگا دوورە و منیش لۆتکەم
ئامادە نەکردوو و ناتوانم بە مەلەش ئەو هەموو ڕیگایە بپیوم.
ئالیووشا گوتی: باشە، وەرە.

بە بیستنی ئەو قسەیه ئازای ئەندامم کەوتە لەرزین.
ئالیووشا گوتی: دانیشن! با گێژی ئەدا و هەموو دەتوانین بینه
تەلارە شینەکەیی من دانیشن.

سوار بووین. شەویکی تاریک بوو، ئەستێرەیهک بە درەوه
نەبوو. بایەکی توندی دەهات. شەپۆلەکان لرفەیان دەهات و ئیمەش
کیلۆمیتریک لە ویشکایی دوور کەوتبووینەوه. تاکوو ئەوکاتە هیچمان
قسەیه کمان نەکردبوو.

ئەربابەکەم گوتی: تۆفانە، تۆفانیکی سەختیشە، وەبیرم نایە ئەم
چۆمە تۆفانی وای بە خۆیهوه دیتبێ. چەند خولهکیکی دیکە بەفر
دەبارێ، باری ئەم لۆتکەیهش زۆرە و هەلگری سێ نەفەر نییه.

ئالیووشا گوتی: وایه، سئ نهفه زوره بۆ ئەم لۆتکەیه، وا دیاره
یه کێکمان زیادین.

ئالیووشا که قسە ی دەکرد، دەنگی وەکوو ژیی کەمان
دەلەرییەو.

ئاغاکەم گوتی: زۆر باشە، ئالیووشا، من لە منداڵییەو تۆ
دەناسم. من هاوڕێ و هاوایی باوکت بوم و پێکەو نان و نمەکی
یە کمان کردوو، ئیستا پێم بلێ بزانم تۆ ناتوانی لیڤرەو هەتا ئەو بەر
بە مەلە بی؟ یان ڕەنگە پێت خۆش بی لە خۆپایی خۆت بە کوشت
بدە ی؟

ئالیووشا گوتی: نا، من نارۆم، بەلام تۆ چی پیاوی دلێر؟ ئەگەر
تۆ خۆت فری دەیتە نیو چۆمەکە، دوو قۆلپ ئاو زۆرتر ناخۆی.

ئەربابەکەم گوتی: نا، منیش نارۆم، ئەو چۆمە من ناگەیی نیتە
وشکانی. کاترین گیان، گۆی بگرە، شەوێکی ئاوام لە بیرە. ئەو شەو
تەنیا شەپۆلەکان چکۆلە تر بوون و ئەستێرەکانیش دەدرەوشانەو و
مانگیش بە ئاسمانەو بوو. تەنیا دەمەهوی لیت بپرسم ئەو شەو
لە بیرە یان نا؟

گوتم: لە بیرمە.

گوتی: تۆش لە بیرتە ها؟ قەرار و بریارێک لە ئارادا نەبوو.
پیاویکی ئاشق بە کچیکی جوانی گوت: هەروەختیک لەو پیاو بە یازار
بوو، دەتوانی و ئازادە کە بە دلی خۆی بکا و بڕوا.

گوتم: ئەو دەشم لە بیرە.

دهیگوت: گیتژ و گالۆسم³، نه‌مده‌زانی مردووم یان زیندووم.
ئاغاگه‌م گوتی: ئه‌وه‌شت له‌بیره؟ زۆر چاکه، ئیسا یه‌کی‌کمان لی‌رده‌دا
زیادین، له‌و سێ که‌سه، وه‌ختی مردنی یه‌کی‌کمانه، خۆشه‌ویسته‌که‌م
بلی بزانه‌م له‌و دووانه‌مان کاممان ده‌بی بمرین، یه‌ک وشه‌ی زیادی
مه‌لی...!

من ئه‌و وشه‌یه‌م نه‌گوتبوو که ...»
کاترین قسه‌که‌ی ته‌واو نه‌کرد.
ده‌نگیکی قورس و به‌هه‌یبه‌ت له‌ پشت ئه‌وانه‌وه بانگی کرد:
کاترین!»

ئه‌ردینۆف داچله‌کی. مۆرین له‌ به‌رده‌رگا که‌ راوه‌ستابوو. شتیکی
له‌ خۆی هالاندبوو. ره‌نگ هه‌لبزرکاو و چاوده‌ره‌په‌ریو وه‌ک دیوانه
له‌وانی ده‌روانی. کاترین وه‌ک گه‌چ سپی سپی هه‌لگه‌را‌بوو. ده‌تگوت
وشک بووه، چاوی له‌ مۆرین ده‌کرد.

پی‌اوه نه‌خۆشه‌که به‌ ده‌نگیکی هیواشه‌وه گوتی: «کاترین، وه‌ره
بۆ لای من.» دوا‌یه له‌ وه‌تاغه‌که‌ چووه ده‌ری.

کاترین وا حه‌په‌سابوو هه‌ر له‌و جیگایه‌ی ده‌روانی. ده‌تگوت کابرا
پیره هه‌ر له‌وئ ماوه. به‌لام له‌پریکدا وه‌خۆ هاته‌وه و ئارام هه‌ستا.
ئه‌ردینۆف که‌وته یادی یه‌که‌مین دیداری که‌ له‌گه‌لیدا هه‌یبوو. کاترین
به‌ بزیه‌کی سارد‌وه‌وه گوتی: ئازیزه‌که‌م، سبه‌ینی ده‌تیینمه‌وه. له‌ بیرت

³ گالۆس: گیتژ، ته‌پ، ته‌مه‌بل

نه چى هه تا كويم گيړاوه ته وه. «كيژى دل پفين، له و دووانه مان يه كمان
هه لېږيړه، كاممانت خوښ ناي!» له بيرت دهې؟ ئەمشه ویش سهبر
كه، ده تواني؟

كاترين دهسته كاني له سهر شاني ئهردينوڅ دانا و به نه رميه وه
چاوى له چاوى برى.

ئهردينوڅ گوتى: «كاترين مه پو، ئه وندهى ديكه خوټ به دبهخت
مه كه! مۆرين شينته...»

له پشت تيغه ديواريه كه وه گورپه مۆرين بهرز بووه:
«كاترين. كاترين هه به و بزدهى سهر ليويه وه گوتى: «مه جبوورم
بروم، چى بكه م دهې بروم. پهنگه بشمكوژى! شه وخوش برا
بى چاره كه م! كه قهت له ديتنت تير نابم!»

سهرى له سهر سينگى ئهردينوڅ بهرز و نه وى ده بووه وه و
فرميسكى تازهش پوخسارى ئاودير ده كرد.

گوتى: ئەمه دوايين فرميسكمه كه ده پيژم. هاوپى شيرينه كه م!
خه مهكانت فه راموش كه. به ياني كه هه ستاى شاد و به كه يفتتر
دهې...»

ئهردينوڅى توند به خويه وه گوشى.

ئهردينوڅ له بهرده ميډا چوكى دادا و هه روا كه هه ولى دها
نه هيلى بروات، له ژير ليوه وه گوتى «كاترين، كاترين!»

كاترين پووى تيكرد، و به بزدهى ليوه وه سهرى بزواند و له
وه تاغه كه چوه دهره وه. ئهردينوڅ به دهنكى پيوه داني دركاكه دا

زانی که گه‌یشته وه‌تاغه‌که‌ی مۆرین. هه‌ستی راگرت و گوینی پاداشت،
پیره‌پیاوه‌که بیده‌نگ بوو یان په‌نگه دیسانه‌وه له سه‌ر خو چوو‌بی.
ئه‌ردینۆف گوینی له هیچ نه‌بوو. ده‌یویست بو‌خۆی بچی بو‌لای
پیره‌پیاوه‌که به‌لام هی‌زی پۆیشتنی نه‌بوو و بی‌هی‌ز و وه‌په‌ز که‌وته
سه‌ر جیگا‌که‌ی.

ئەردینۆڤ دواى ئەوھى لە خەو ھەستا، ھیشتا نەیدەزانى دەمژمىر چەندەھى، نەیدەزانى تارىكى ئىوارەھىە يان بەيانى زووە يان چەندە خەوتوو. **بەلام دەيزانى خەوتنەكەى كە خەوى نەخۆشى بوو.** دەستىكى بە دەم وچاويدا ھىنا تاكوو ترس و خۆفى شەوى پىشوو بتارىنى. بەلام ھەركە ويستى لە جىگاكدە ھەستى لەبەر ئىشى لەشى نەيتوانى. ھەروا كە وردەوردە تەزووى لەشى دەپەوى، بىرەوھرىيەكانىشى قوت دەبوونەو و لە وھبىرھىنانەوھيان داھىزرايوو. ھىندە بەو وەزەو وەپەز بوو كە ئىستا و شەوى رابردووى بۆ ليك نەدەبوو. لە خۆى پرسى: «ھەرنىستا نەبوو؟ ھەر ئەلەان بوو كە كاترين لە لای ئەو پويشت. چاوەكانى تەپ بوون، بلىي ئەو فرمىسكانە ھى دويى شەو بن يان تازەن؟ سەير ئەو بوو كە خۆشپىيەكى لە ئازار و ئىشى لەشىدا ھەست پى دەكرد قەت وا نەبوو، **خۆشى دەيزانى جەستەى ئەو خى لە بەر ئەو ھەموو ئازارەدا راناگرى.** بۆ سائىك ھەستى كرد خەرىكە دەمرى. چونكە ھەست و نەست و لەشى لەگەليان نەدەكرد، دەتگوت مېشكىشى شىواو، خۆى ئامادە كرد تاكوو وەك ميوانىكى ئازيز پىشوازى لە مەرگ بكات. وردەوردە لەشى بى ھىز و بى تىن بوو، ئەمجار دەتگوت

ئازای ئەندامی لەسەر سڤی ئاوره و پهنگه لهپړیکدا دوور کهوێتهوه و خامۆشی خامۆش بێت.

لهپړیکدا دهنگی گۆرانیی هاته گوێی، گۆرانییهک که له کات و ساتی لهش ساغیدا لهگهڵ پۆچی مرۆف تیکه لاو دهبی. له پهناي گوێیدا کاترین به دهنگی خۆش و بلاوینی گۆرانییهکی بهنیوبانگی دهگوتهوه. تۆنی دهنگی دهچووه سهری و دههاته خوارێ و دوايه پێک و ساف دهبوو. دهتگوت کاترین له قوولایی خوینینی دلیکی ترساو پهريشاندا لهگهڵ ئاواتیکی خنکاودا هاودهنگه. ئهوجار چههچهههیی بولبولی کاترینی دههاته گوێ که بهری ئهوينیکی ئاگراوییه و دهنگی خۆی لهگهڵ پاکی و ههستی دهروونی ئاشقیکی شهیدادا تیکهڵ دهکرد. بهلام ئهردينۆف شیخهري گۆرانییهکێ پێ باش نهبوو. به جیگای چیرۆکی ساده و بی تami گۆرانییهکه ئهردينۆف بوخوی وشهیی پهسندی خۆی دادهنا که گیرهوهی ههستی دهروونی خۆی و کاتیا بوو. ئهوه گۆرانییهی که کاتیا دهیگوت جاری وا بوو دوايين نالهیی ئهوينیکی هیواپراو بوو یان دهنگی شادی دلیکی ئاشق که زنجیرهکانی دهست و پێی دهپچراند و به دلیکی فراوانهوه خۆی دهخاته ئامیزی ئهشقهکهیهوه و یان سویندخواردنی دلداریک و شیرین شهرمیکی ئاوێتهی ئالی گۆنای گهش و جوانی و چپهیی پر له نازی خۆشهویستیک، یان ئاواتی وهدی نههاتووی کچیکی گۆشهگیر و لهخۆرازی، بهلام شاد و نهترس لهوهی که پازیکی له سهه زمانی

خەلكى نىيە و بە قاقا و پىكەنن چاوه مەستەكانى بە نازەوہ دەكاتەوہ.

ئەردىنۆڭ رانەوہستا تاكوو گۇرانىيەكە تەواو بى، ھەستا سەر پى و دواى كەمىك گۇرانىيەكە تەواو بوو.

كاترىن گوتى: «خۆشەويستەكەم، ئىستا بەيانى نىيە كە بلىم پۇڭ باش. درەنگانىكە، شەوت شادا! ھەستە و وەرە لاي ئىمە تاكوو من دلخۇش بىم. من و ئاڭاكەم چاوه پىتتىن. ھەردووكمان ئامادەين خزمەتكارى بىن ئەگەر قسەى كال و نەكولىوى پى گوتى، بە دلى مەگرە و رق ئەستور مەبە. لە دلە ئەوين و خۆشەويستىيەكەتدا بىنىژە، وەرە و قسەى باش و بەجى بكە.»

ئەردىنۆڭ لەگەل كاترىندا پۇيشت. زۇرى پى خۇش نەبوو دەچى بۇ لاي مۇرىن. درگاكة كراوہ، بزەيەكى گەشاوہ و زىرپىن وەكوو تىشكى گەشى پۇڭ بەخىرھاتتى پى گوت. تەنبا كاترىنى دەدەيت و ھەر دەنگى ئەويشى دەبىست، شادى و كەيف و نەشە لە دلەدا دەگەپا.

كاترىن گوتى: «لە ئاشنايەتى و دىدارمان دوو پۇڭ تىدەپەپى، ئىستا بەرەو كۇتايى شەوى دووھەم دەپوات، چاو لە ئاسمان بكە، ئەو رەنگى ئاسۆيە تەمەنى كچىكە! لە پىشدا ئەو سوورايى شەرمەيە كە گويى بۇ قسەى دل راداشتووہ و سوورايى شەرمى لە پوو پۇڭاوہ و دووھەمىش ئەو سوورايى تۇخەيە كە خويىنى ئەرخەوانى ھەنيەيەتى. توورە بوون، پق و قىن، وەرە كوپى باش، وەرە بۇ لاي

ئیمه، بۆچی له بهردهرگا که راوهستاوی؟ خوشهویستی و سهربهرزیت
فیدا بی، ئاغاش سلاوت لی دهکا.»

به پیکه نینه وه دهستی ئهردینۆفی گرت و برديه ژووری.

ئهردینۆف له بهر شهرم و هیا، نیگای چاوی له چاوی کاترین
دزی و سهری داخست. ههستی کرد کاترین هینده جوانه، ناتوانی
سه سه رهکی ته ماشای بکات. به راستی کاترینیش قهت ئه وهنده جوان
نه بوو. یه کهم جار بوو دهیدی شادی له پیکه نینیدا پهنگ دهخواته وه.
دهستی له نیو دهستی ئهردینۆفدا دهله رزی و ئه گهر ئهردینۆف
سه ری هه لێنایه دهیدی که بزه ی شادی و گه شه له رو خساریدا رهنگ
ئه داته وه.

ئاخره که ی کاترین وه دهنگ هات و گوتی: «پیره پیاو ههسته دهی!
به خیر هاتنی میوانه که بکه، میوان له جیگای برایه، ههسته، کابرایه کی
له خۆپازی و گالۆسه. سلاو له میوانه کهت که و ته و قه ی له گه ل بکه.»
ئهردینۆف دهتگوت تازه مۆرینی دیتوو، ترسیکی قوولی له
چاوهکانیدا خۆی دهواند. سهیر له ئهردینۆفی دهروانی. نیگای
چاوهکانی پر له خه م و شیتانه بوو که ئهردینۆف له گه لیدا ئاشنابوو.
مۆرین لیباسی ژیره وهی له بهردا بوو و له سه ر تهخته که پراکشابوو.
به لام جوان دیار بوو به یانی له ماله وه چۆته ده ری. مل پێچه
سووره که ی له ملدا بوو. کهوشی ده مپایی له پێدا. دیار بوو
ورده ورده له دهست نه خوشییه که ی پزگاری ده بوو، به لام هیشتا
زهرد و پهنگ په ریو بوو. کاترین له په نای مۆرین بوو دهستی

دادابووه سهر میزهکه و له ههر دوکیانی دهروانی. بزه له سهر لیوی دههبره. که یفی ساز بوو، دهتگوت دنیا به که یفی ئهوه.

مۆرین ههستا و له سهر تهختهکه دانیشته و گوتی: «ئێ، ئهوه تۆی، تۆ کرینشینی منی. سهر به رزم، ئاغا، کهوتیه زهحمهت، کایه م به تفهنگه که م دهکرد، ئاخر ههر نه مزانی تۆ له وێ، منیش ههروا...»

مۆرین نیوچاوانی تیکنه و نیگای چاوی له سهر ئهردینۆف هه لگرت «پۆژه رهشی ئه گهر بێ، خو له درگا نادا، وهک دز دیته ژووری. بروات هه بێ چه ند پۆژیک له مه و بهر خه ریک بوو چه قویه ک بکه م به زگی کاتیادا! نه خو شم، چی بکه م، ئاگام له خو م نییه! ئیستا خو ت هه موو شتیک ده زانی. دانیشه و میوانی من به.»

ئهردینۆفیش به سهر نه وه له مۆرینی روانی و گوێ بو قسه کانی شل کرد بوو. پیاوه پیره که له پریکدا گوراندی: «دانیشه، دانیشه دهی! کاتیا پێی خوشه دانیشی! چاکه ئیستا بوونه ته خوشک و برا؟ یه کتریتان خو ش دهوی!»

ئهردینۆف دانیشته و هیچی نه گوت.

پیاوه پیره که به پیکه نینه وه گوتی: «جوان چاو له خوشکه که ته که.» ددانه سپیی ریک و پیکه کانی دهره وشانه وه. «پراحت دانیشه ئاغا، خوشکت جوان نییه؟ وه لامم بده وه. چاو له کولمه کانی بکه، ده لێی گولی سووره. جوان ته ماشای بکه، له به رام بهر جوانیه که یدا سهری پیز دانه وینه. وا خو ت نیشان ده دلت بوی ده کورکیتی.»

ئەردىنۆڭ چاۋىكى لە مۆرىن كىرد. مۆرىن لەو نىگايە ھەلبەزىيەۋە،
توۋرپەيى و غەزەبىكى سەير لە دەروونى ئەردىنۆڭدا دەكوللا،
ھەستىكى نامرۇۋانە پىيى دەگوت لە بەردەم دوژمنەكەي خۇيدا
دانىشتوۋە. ئەم ھەستە چلۇنايەتى ئەو دىدارەي پوون دەكردەۋە.
ئەردىنۆڭ ۋەك ئىفلىجى لى ھاتبوو.

لە پشت سەريەۋە دەنگىك گوتى: «چاۋ لىكە....»
ئەردىنۆڭ ئاۋرپى داۋە.

كاترىن بوو دەيگوت: «چاۋ لىكە، لەگەل تۆمە. ئىستاكە پۇچى پىر
لە تاۋان و چەۋتيت ھانت دەدا، پەھمىك بە خۇشەۋىستىيەكەي خۇت
بكە!»

كاترىن ھەروا كە بزەي لەسەر لىۋو بوو لە پىڭدا لە پشتەۋە
دەستى خستە پىش چاۋى ئەردىنۆڭ و دوايە دەستى لابرە و
دەمۋچاۋى خۇي گىرت. بەلام دەيزانى سۈۋر و ئالى دەمۋچاۋى لە
كەلىنى قامكەكانىيەۋە دىارن و دەۋىست بىترس و دوۋدىلى لەگەل
نىگاي ھەردوۋكىان بەربەرەكانى بكا.

مۆرىن و ئەردىنۆڭ بە بىدەنگى چاۋيان لى دەكرە، ئەردىنۆڭ
دەگوت يەكەم جارە جوانىكى ئاۋا دەبىنى، مۆرىنىش زۆر ئاسايى لىي
دەروانى. لە پۇخسارى مردوۋىدا ھىچت لى بەدى نەدەكرە، تەنيا
لىۋەكانى شىن ھەلگەرابوون و كەمىك دەلەرزى.

كاترىن لە مېزەكە نىك بۆۋە. كىتەب و كاغەزەكانى ھەلگىرت و لە
سەر مېزەكەي دانا و جارجارە ھەناسەيەكى قوۋلى ھەلدەكىشا.

ده‌تگوت خه‌ریکه بخنکی. سینگى سپى و سۆل و دل‌پفینى، وه‌ک شه‌پۆلیک که خۆى بدا به که‌ناردا به‌رز و نه‌وى ده‌بۆوه. چاوى له عه‌رزى ده‌کرد و مژۆله قه‌ترانییه‌کانى وه‌ک خه‌نجه‌ریکی تازه و تیژ وا بوون، که به سهر گۆنایه‌وه ده‌دره‌وشانه‌وه.

ئه‌ردینۆف له ژێر لیوه‌وه گوتی: «ئه‌ی فریشته‌ی من!...» به‌لام نیگای کابرا پیره‌که زیتی کرده‌وه، که نیگای پر بوو له پیسی و نه‌فهرت.

ئه‌ردینۆف ویستی هه‌ستی. به‌لام هێزیکی سه‌یر و نادیار لاقه‌کانى به عه‌رزیه‌وه چه‌سپاندبوو. دانیشه‌وه و ده‌سته‌کانى هه‌لپیکا.. باوه‌رى نه‌ده‌کرد ئه‌وه‌ی ده‌بیینی خه‌ون نییه، پێی وا بوو خه‌ونیکی هاشه‌وپاشه و ناخۆشه به سهر مژۆله‌کانیه‌وه قورسایى ده‌که‌ن و سه‌یر ئه‌وه بوو که نه‌یده‌ویست خه‌به‌رى بیته‌وه.

کاترین پارچه‌ کۆنه‌که‌ی سهر می‌زه‌که‌ی کۆ کرده‌وه. درگای چه‌که‌مه‌جه‌که‌ی کرده‌وه و پوومیزییه‌کی تازه‌ی ده‌ره‌ینا که به هه‌وریشم و زیڕ و زیوه‌وه گۆلدۆزى کرابوو. به سهر می‌زه‌که‌یدا دا و له یه‌غدانه زی‌وینه‌که سێ پیکى زی‌وینی ده‌ره‌ینا و به نیگایێکی ساکاره‌وه ئه‌ردینۆف و مۆرینی بانگ کرد.

کاترین گوتی: «کاممان خه‌مى ئه‌وى دیکه‌مان ناخوین؟ هه‌رچی بن له‌گه‌ل مندا می‌هه‌ره‌بانن و ده‌بێ له‌گه‌ل من شه‌ر‌اب بنۆشن. من هه‌ردوکتانم خۆش‌ده‌وێ و هه‌ردووکتان بۆ من بران. ده‌ی ئه‌گه‌ر وایه هه‌مومان با به سلامه‌تى ئه‌شق و لێک تیگه‌یشتن بخۆینه‌وه.»

پیره‌پیاوه‌که به دله‌کویتیوه‌گوتی: «به‌لای وایه، با بنۆشین ژه‌نگ و ژاری ده‌روون مان به شه‌پاب بشۆینه‌وه. کاترین تیکه!»

کاترین له ئەردینۆفی پرسى: «بۆ تۆش تیکه‌م؟» ئەردینۆف بێ‌ئەوه‌ی قسه‌ بکات پیکه‌که‌ی برده‌ پێشه‌وه.

پیره‌پیاوه‌که ده‌ستی به‌رز کرده‌وه و گوتی: «که‌مى‌ راوه‌سته‌! وهرن با هه‌رکامی‌کمان ئاوات و ئاره‌زوویه‌کمان هه‌بێ و داوا بکه‌ین و ئەو ئاواته‌مان بێته‌ دی!»

پیکه‌کانیان له‌یه‌کتر دا و خواردیان‌وه.

کاترین به‌ مۆرینی گوت: «پیره‌گیان، ئیستا ئیمه‌ ده‌خۆینه‌وه‌! ئەگه‌ر به‌ دل‌ منت خو‌ش‌ده‌وێ با بنۆشین، به‌ سلامه‌تی ئەو پۆژه‌ خو‌شانه‌ی رابردوو بنۆشین! سلاو بنیرین بۆ سالانی رابردوو، ئەگه‌ر منت خو‌ش‌ده‌وێ بلی تاکوو بۆت تیکه‌م!»

پیاوه‌ پیره‌که‌ به‌زه‌ی هاتى و گوتی: «خۆشه‌ویسته‌که‌م! شه‌پابه‌که‌ت زۆر تونده‌ و تۆ ته‌نیا لیوه‌کانم ته‌پ ده‌که‌ی.»

دیسانه‌که‌ پیکه‌که‌ی برده‌ پێشه‌وه.

کاترین گوتی: «زۆر باشه‌! منیش چۆرێک ده‌خۆمه‌وه‌. به‌لام تۆ ده‌بێ هه‌موو پیکه‌که‌ بخۆیته‌وه‌! پیره‌پیاو بۆ ده‌بێ به‌ خه‌م و ده‌رده‌وه‌ درێژه‌ به‌ ژيان بده‌ین؟ بێر و ئەندیشه‌ی خه‌ماوی دل‌ و ده‌روونمان ده‌کوشی، بێر کردنه‌وه‌ یانی خه‌م خواردن، ده‌بێ بێ‌خه‌م رایی‌وێترین ئەوه‌ به‌خته‌وه‌ری و ژيانه‌، کاکی پیرى بنۆشه‌ و ئەو بێرانه‌ توور هه‌له‌.»

پىرەپىياۋ گوتى: «مەگەر تۆ خۆت خەمت زۆرە كە پىگچارە و دەرمانەكەى دەزانى؟ دەبا بنۆشىن، كاترىنى خۆشەۋىستىم من بە سىلامەتى تۆۋە دەخۆمەۋە! تۆ ئاغا گيان دەكرى لىت بېرىم ئايا تۆش خەمت ھەيە؟»

ئەردىنۆڭ بىئەۋەى چاۋ لە سەر كاترىن ھەلگىرى، لە ژىر لىۋەۋە گوتى: «ئەگەر خەمىش ھەبى، لە دلى خۇمدا راپىدەگرم.»
كاترىن گوتى: «پىرەمىرد گوتى لى بوو؟ منىش ماۋەيەكە لە ژيانى خۇم دەكۆلمەۋە. تاكوۋ ئىستا ھىچ بىرەۋەرىيەكەم نەبوۋە. لەپرىكدا ھەموو شتىكم ھاتەۋە ياد. ھەرشىتىكم بە سەرھاتوۋە لە سەرپاۋە لە پۇخ و گيانمدا زىندوۋ بوۋنەتەۋە.»

پىرەپىياۋكە گوتى: «زۆر چەتۈنە كەسىك لە راپىردوۋى خۇى تىر و پاراۋ بى. راپىردوۋ وەكوۋ شەراپىك وايە خوراپىتەۋە. راپىردوۋ كويى باشە؟ ۋەك لىباسىكى كۆن وايە، ھەر بۆ فېيدان دەبى.»
كاترىن بە پىكەنىنەۋە گوتى: «دەبى دوايە لىباسىكى تازە بىرىن.» دوۋ فرمىسك ۋەك ئەلماس بە سەر مژۇلىۋە دەدرەۋشانەۋە. «بە تەنبايى ناكىرى بژى ئەگەر بۆ ساتىكىش بى. دلى كچىكى گەنج زىت و وريايە، بەلام دلى تۆ بەۋ گەرمى و گورپىيەۋە لى نادا، تىدەگەى پىرەمىرد؟ ئا! ... چاولىكە! تىۋكى فرمىسكى من كەۋتە پىكەكەى تۆۋە.»

ئەردىنۆڭ بە دەنگىكى لەر زۆكەۋە، پرسى: «ئەرى تىچىۋوى، خەمى تۆ بەختەۋەرى و خۆشىيەكى زۆرى ھەلگرتوۋە؟»

پیره‌پیاوکه گوتی: «ئەباب، ڕەنگە تۆ لە ژیاڤتدا خاوەن بەختە وەراییەکی زۆر بی، تا کوو قسەیان لە گەڵ نەکردووی بۆچی خۆتێ تێ هەڵدەقورتینی؟» پیکەنینیکی تالیشی بە شویندا هات و تیژ و لەخۆرازیانە لە ئەردینوڤی روانی.

کاترین به دهنگیکی تیژ و ناخوشه‌وه گوتی: «به‌لئ، به پیتی نه‌و
 هه‌مووه خه‌مه‌ی چه‌شتوومه، به‌خته‌وه‌ریبه‌کی که‌میشم پی
 گه‌یشتووه. شتیک له‌پوانگی که‌سیکه‌وه زوره و له‌لای که‌سیکی
 دیکه‌وه که‌مه. هی‌وا هه‌یه‌دهیه‌ه‌وی هه‌موو شتیک بدورینی و
 شتیکیشی گیر ناکه‌وی، له‌ولاشه‌وه به‌عزی وهریشی‌ده‌گرن و هیچیش
 ناده‌...»

زۆر بە توندی لە ئەردینوڤی روانی و گوتی: «تۆ پیت ناخۆش نەبی! لیی گەڕی پیاویک ئاوا، یەکیکی دی بە جوړیکی دیکە. یە. کەسیک دەناسی کە ژیاکی کەیلی شیرنایی بی؟ .. پیرەمیرد پیکە کەت پیکە، پری کە! بە سلامەتی کچە خۆشەویستە کەت بخۆ، بخۆرە، بە سلامەتی کلفەتە جوانە کەت کە لە رۆژی هەوڵەو لە ژێر فەرمانی تۆدا بوو، تێکە و بخۆ!»

پیره‌پیاو که شه‌را به‌که‌ی هه‌لگرت و گوئی: «باشه، ده‌یخومه‌وه، به‌لام ده‌یی توش بخوئیه‌وه...»

کاترین گوتی: «راوهسته پیره میژدا! راوهسته قسه یه ک ده که م.»
کاترین ئانیسکی نایه سهر میژه که و به نیگای چاوه کانی دل و
چاوی پیره پیاوه که ی ده یسکنی. له روخساریدا دیار بوو به ته مای

بپاریکی سهیره ، خیرا و توند دهست و پلی تهکان دا. دهتگوت
 ئاوری گرتووه. هستیکی ناموی له ناخدا بوو. بهلام جوانیهکهی لهو
 ههلهشه بوونهی دهکالاوه. بزهیهک لیوهکانی کهمی لیک کردبووه و
 ددانه سپیهکانی به حال وهدر کهوتبون. زوو زوو ههناسهی
 ههلهکیشا و قورگی دهزووت. کهزیهکانی به سهر شانوملیدا بلاو
 ببوونهوه و ئهگریچهی به لای گوچکهیدا لول ببوونهوه، تکه
 ئارهقیکی وهک مرواری به لاجانگییهوه خوی دهنواند.

کاترین گوتی: «پیرهمیڤد! داهاتوی خۆم پی بلی، پیش ئهوهی
 بیر و زهینت مهستی ئه و شهرا به بیت، داهاتوی خۆم پی بلی!
 ئهوهش دهسته سپیهکانم، له خورا نییه پیت دهلین جادووگر، تو
 کتیب زور خویندوتهوه و ههموو زانسته شهیتانییهکان دهزانی. دهی
 پیرهمیڤد، چاوی لیکه و ههموو ئه و رۆژه رهشیانهی دینه سهر ریم،
 بۆم دهستنیشان که. بهلام درۆ مهکه! ههروچۆنیک دهیزانی پیم بلی.
 کهکهت بهختهوهر دهبی؟ لیلی دهبووری. بهردی سارد و گهرمی له
 سهر ری لادهبهی، پیم بلی بزانه داهاتوی من ئاسایش و ئارامی
 تیدا دهبی، یان وهک چۆلهکهیهک دهبی به درێژایی تهمهمن له نیو
 خه لکی خیرۆمه نددا سهرگهردان و ئاواره دهبم. به شوین پیگهی
 خۆمدا دهگه ریم؟ دلی گه نجم تا کهی ئاوا گهرم وگور و بهتین دهبی؟
 به درێژایی تهمهمن دلی من به تنیا دهبی یان هاوده میکی بۆ پهیدا
 دهبی. هاوده می پهیدا دهکات که بۆ ئه و لی بدا و شاد و خه می له گهل
 دابهش کات. دهسگیرانی جاره رهشی من له ژیر کامه ئاسماندایه و

لهوبه‌ری کامه ده‌ریا و جه‌نگه‌ل‌دایه؟ منی خو‌ش ده‌وی؟ زوو لی‌م ماندوو ده‌بی؟ تو بلی وەفادار بی؟ پیره‌مێرد ئەوه‌شم پی بلی. ئایا من و هاو‌ده‌مه‌که‌م زور پیکه‌وه ده‌بین تا‌کوو به کتێبه‌کانه‌وه سه‌رقال بین و پیکه‌وه ژیان به‌رینه سه‌ر؟ پیره‌مێرد که‌ی ده‌بی سل‌اوی ئاخ‌ریت لی بکه‌م و سا‌غی و سل‌امه‌تیت بو به ئاوات بخوازم و مال‌ئاواییت لی بکه‌م؟ که‌ی ده‌بی سپاسی ئەو نان و نمه‌ک و خوا‌رده‌مه‌نیانه‌ت بکه‌م و ده‌ست‌خو‌شی ئەو چیرۆ‌کانه‌ت بکه‌م که بو‌ت گێ‌راومه‌ته‌وه؟ جوان گو‌ی بگره، راستییه‌که‌ییم پی بلی، درۆ نه‌که‌ی، زانسته‌که‌تم بو ئاشکرا بکه‌.

دل‌ه‌پا‌و‌کی کات‌رین تا‌کوو در‌کان‌دی دوا‌یین وشه‌ش هه‌ر به‌رده‌وام بوو و له‌پ‌ر‌یک‌دا قسه‌که‌ی بری. چاوه‌کانی زیت ببو‌نه‌وه و **لی‌وه له‌ری** **پیکه‌وت**. قسه‌کانی باش نه‌ده‌چوو‌وه سه‌ر یه‌ک. ده‌نگی ره‌گی گ‌ریانی پی‌وه دیار بوو به سه‌ر می‌زه‌که‌دا دانه‌وی و به زیتی و وریاییه‌وه چاوی بریه چاوه‌کانی پیره‌پیاوه‌که. ده‌نگی ترپه‌ی دل‌ی ده‌بیست‌را. ئەردینۆف ده‌یویست بر‌وات. به‌لام مۆ‌ره‌یه‌کی پیره‌پیاو له سه‌ر جی‌گای خو‌ی ویشکی کرد.

ئەو نی‌گایه‌ی که ئەردینۆفی ده‌له‌زان‌د و توند‌ترین تو‌وره‌ییه‌کانی داده‌مر‌کان‌د، بو‌خو‌ی مه‌کو‌ی بو‌غز و قین و ش‌ری و در‌پیه و بر‌ای خراپه‌یه.

هه‌رکه کات‌رین بێ‌ده‌نگ بوو، پیره‌پیاوه‌که به بزه‌یه‌کی خه‌ماوییه‌وه ناچار بوو ته‌سلیم بی. یه‌ک‌بین که کات‌رین قسه‌ی ده‌کرد پیره‌پیاوه‌که

چاوی لئ نه‌ترووکاندبوو، ئیستا دلئ پیاوه‌که شکابوو، چونکه کاترین زۆر وشه و پرسته‌ی خه‌ماوی و ئازاری به‌یان کردبوو.

پیره‌پیاوه‌که گوتی: **هه‌ی بالنده‌ی بیچکۆله، ده‌زانی که په‌روپۆت هه‌یه،** به‌هیوای فرین په‌روبالئ خۆت ده‌سووتینی، ده‌ته‌وئ به‌یه‌کجاری هه‌موو شتیک بزانی. تییکه! خیرا پیکه‌که‌ی من پر بکه‌ تاکوو من به‌سلامه‌تی و سه‌روه‌ری ئازادی بینۆشم. ئه‌گه‌ر نه‌خۆمه‌وه‌ ره‌نگه‌ نه‌توانم چاوچنۆکان و چاوپیسه‌کان له‌ ده‌ورو به‌ری ئاواته‌کانم دوور بکه‌مه‌وه. **شه‌یتان زۆر قه‌وی و به‌توانایه‌ و تاوان و گونا‌حیشی نزیکه‌ و هیچ دوور نییه.**»

پیکه‌که‌ی هه‌لگرت و خواردیه‌وه. تاکوو زۆرت‌ری ده‌خوارد‌ه‌وه‌ زیاتر ره‌نگی ده‌په‌ری. چاوه‌کانی وه‌کوو دوو سکلی ئاوریان لئ هاتبوو و له‌ ته‌بدا ده‌سووتان. ره‌نگی روخساری سه‌یر په‌ریبوو که نیشانه‌ی قه‌یرانیکی مه‌ترسیدار بوو.

شه‌راه‌که‌ زۆر توند بو، پیکیکی چاوه‌کانی ئه‌ردینۆفی لیل کردبوو و خوینیشی هینابووه‌ جۆش و سستی کردبوو. به‌و حاله‌شه‌وه‌ هه‌ستا تاکوو شه‌راه‌ی دیکه‌ بخواته‌وه. به‌لام نه‌یده‌زانی چی ده‌کات. ره‌نگه‌ وای ده‌زانی به‌و هه‌ستانه‌ مه‌ستی و ده‌کووتیکه‌ی داده‌مرکی. به‌لام خوینی ده‌ماره‌کانی خیراتر که‌وته‌ گه‌ریان. سه‌ری له‌ گێژ‌ه‌وه‌ هات و هه‌رچه‌نده‌ هه‌ولئ ئه‌دا ئاگای له‌ خۆی بی به‌لام زۆر باش نه‌یده‌زانی که‌ چی راده‌بری.

پیره‌پیاو زۆر به توندی پیکه‌که‌ی کوتا به میزه‌که‌دا و گوراندی:
«تییکه کاترین کچه‌تیوه هیندهم بۆ تیکه تاکوو دهمرم! ئەم پیره‌پیاوه
له خه‌ویکی ئەبه‌دیدا نوقم که و خۆتی له دەس پزگار که. به‌لام وهره
با پیکه‌وه بخۆینه‌وه. ئەی تو بۆ ناخۆی؟ پیت‌وايه من نازانم؟»

ئەردینۆف وه‌لامی کاترینی نه‌بیست. دواي ئەوه مۆرین خۆ
نه‌یه‌یشت کاترین قسه‌که‌ی ته‌واو بکات. وه‌ک شیتیک نه‌یده‌توانی خۆی
راگری. ده‌ستی کاترینی گرت. په‌نگی په‌ریبوو، چاوه‌کانی وه‌ک
پۆلووه ئاور ده‌سووتان و ده‌کوژانه‌وه. لێوه سپی هه‌لگه‌راوه‌کانی
ده‌له‌رزین. به‌ تیکه‌ل‌پیکه‌لی ده‌ستی کرد به‌ قسه‌ کردن:

«ده‌سته چکۆله‌کانتم بده‌یه جوانی گیان، ده‌ستم بده‌یه تاکوو
داهاتوت بۆ پروون بکه‌مه‌وه. ئیشی من جادووگه‌رییه، کاترین تو
هه‌له‌ت نه‌کردوه، دلی زیرینت درۆی له‌گه‌ل نه‌کردووی. چونکه له
راستیدا من سی‌حرباز و جادووگه‌ری دلی تۆم. ریک‌وپاست
راستییه‌کان به‌یان ده‌که‌م بۆ دلی ساکار و خوش‌باوه‌ری تۆ، تۆ ته‌نیا
شتیکت له‌ بیر چووه، من ده‌توانم راستییه‌که‌یت پی بلیم. به‌لام ناتوانم
هیچ زانست و فکریک بده‌م به‌ که‌س. بیرتیژی به‌شی کچان نییه. له
رێگای بیستنه‌وه راستییه‌کان وهرده‌گرن. چونکه تیناگه‌ن. ئەگه‌ر
دل‌یشیان ده‌ریای فرمیسک و ئارامی بی، له‌ سه‌ریاندا ماریکی
کوشه‌نده‌ی تیدایه. ئەگه‌ر به‌ ته‌نیاش بن ده‌توانن رێگای خۆیان
بدۆزنه‌وه. وه‌ک مار به‌ نێو به‌دبه‌ختییه‌کاندا ده‌خوشین و جاری وایه
به‌ دیتنه‌وه‌ی رێگا و جاری واشه له‌ رێگای جوانی خۆیان‌وه

سهرکه وتوو دهبن. چونکه به تاقه نیگایه ک دهتوانن پوچی پیاوان مهست بکهن. جوانی هیژ و توانایی تیکدهشکینن و دلیکی که له ئاسن و ئاگر بی دوو له تی دهکا. دتهوئی بزانی خه م و ئازارات له پیش دهبی یان نا؟ ئازار و مهینه تی پروو ناکاته کهسانی خوڤاگر. مرووقی به هیژ و به وره به دبختییان زوره، مهینه تی و ئازار دهیانتهوئی له ژووریکه بیدهنگدا به فرمیسک و خوین حه مام و شی وکول بکهن! که م کهس دهنگی پیاوانی بیستوو! خانمه گیان تووشی خه م و پوژده پشهیت وهکوو نه خشی سهر لم وایه، باران دهیشواته وه و هه تاو وشکی دهکاته وه. "باش" پهرته وازه ی دهکات. بیت خوشه بزانی که سیک دهبی تووی خوشبوئی؟ تو نایته کلفهت و ژیردهسته ی خوشه ویسته کهت. به لکوو به پیچه وانه وه ئه و دهبیته ژیردهسته و دیلی تو، توش ئازادییه که ی به ربهست دهکه ی. ئه گهر بشت هه وئی خوشت بوئی ناتوانی. ئه و تووئیکه که تو دهیچینی و به خته وه ریکیش دی و دهیرنیه وه. کهچه که م، هۆ کورپه قژ زیرینه که م، تنوکی فرمیسکه کهت که وته نیو پیکه که مه وه و بی ئه وه ی ئاگات لی بی که قسه ت دهکرد دهیان فرمیسکی دیکه شت هه لوه راند. له شه وئیکه دریزدا که ناھومیدی پروت تیدهکا و مهینه تی به سهردا دهباری، ئه م فرمیسکانه ههر دین و زیاتر دهبن. له و شه ودها ئه م تاقه فرمیسکه ت دینه وه یاد که ئه وده م فرمیسکی که نه ناس و غه ربه. ئه وده م ئیدی دهبیته تنوکه فرمیسکی که ژه هراوی و قورس. ئه م تاقه فرمیسکه سینگی سپیت تاکوو سهر دلت دهسووتینی و هه موو شه وئی خه م و

به دبەخەتی تاكوو دهمه و به یان له سهەر جینگاکهت جینگلت له گه‌ل لی
دهدا و تاكوو ها‌تنه‌وه‌ی شه‌و زه‌ینتی پێوه سه‌رقال ده‌بی. ... هانی
کاترینی خۆشه‌ویست دیسانه‌وه بۆم تێکه و وه‌ره و که‌لێن و کولێنی
زانستی من پڕ بکه و ئیدی قسه‌ی خۆپایی مه‌که.»

دهنگی ده‌له‌رزی. وه‌ک ئه‌وه وابوو گریانیک ده‌ست له یه‌خه‌ی
بکاته‌وه. بۆی تی کرد و به‌ له‌ز و تامه‌زۆرییه‌وه سه‌ری پێوه‌نا و توند
پێکه‌که‌ی دا به سه‌ر می‌زه‌که‌دا. ئاور له چاوی ده‌باری. گو‌راندی:
«خۆزگه هه‌موو که‌سی چۆنی پێ خۆش بوو هه‌روا بژیا‌یی. به شو‌ین
چوواندا مه‌چۆ. دیسان شه‌ر‌اب تێکه! تێکه با که‌له‌م ته‌م کا! با له ژیر
باری شه‌ر‌ابدا کو‌وپ بم و رۆح و گیانم بکه‌مه خه‌لووز! ئه‌م پیره‌می‌رده
با له شه‌ویکی درێژ و بی‌کو‌تایی و بی‌خه‌به‌ری بگاته خه‌ویکی
ئه‌به‌دی! زۆرم خوار دۆته‌وه.. ژیا‌نیکی جو‌راو جو‌رم بووه! ئه‌م کالایه
له‌می‌ژه له لای تاجر ماوه‌ته‌وه و ئیستا ده‌یه‌وه‌ی بی‌فرۆشی و له کو‌لی
بیته‌وه. که له کاتی خۆیدا بازرگانه‌کان به هه‌یچ نرخیک نه‌یان‌ده‌فرۆشت!
خو‌ین‌به‌های ئه‌م کالایه خو‌ینی دو‌ژمن بوو له ئاخ‌ریدا ته‌نانه‌ت ده‌بوو
له خو‌ینی خۆشی مایه‌ دانی، کاترین تێکه!»

ده‌ستی بی‌هێز بوو. هه‌ناسه‌ی قورس و گران و سه‌ری به‌ لادا
ده‌هات. جا‌ریکی دیکه مو‌ر‌ه‌ی له ئه‌ردینۆف کرد. به‌لام چاوه‌کانی
ورده‌ورده قورس ده‌بوون و پیل‌وه‌کانی دایان‌ده‌پۆشی. ته‌واو
داهیزرابوو. ر‌ه‌نگی مردووی لی نیشتبوو. وا دیار بوو دیسان به‌ ته‌ما

بوو قسه بکات دهجوولاه و له پړیکدا فرمیسیک له مژوله کانیوه
خللور بوونهوه و به گونایدا هاته خوارهوه.

ئهردینوڅ ئیدی خوی پی رانهگیرا و وهرهز ببوو. ههستا و به
لاته لات له کاترین نزیک بووه و دهستی گرت. به لام کاترین
ته ماشاشی نه کرد. دهتگوت له بیرى چوتهوه ئهردینوڅ لهوئ
دانیشتووه، ههر دهتگوت قهتی نه ناسیوه.

دوايه وا دیار بوو کاترین ههر دهتگوت له ویش نییه و تهواو
حه په سابوو. له په نای پیره پیاوکه دا به مهستی کهوته سهر عهرزی.
قوئی له پیره پیاوکه هالاندبوو و سهیر ته ماشای ئهوی ده کرد. وهک
شتیک ههر نه شیزانی ئهردینوڅ دهستی گرتووه. له پړیکدا تیژ چاوی
بریه ئهردینوڅ و بزهیه کی تال که می لیوی له یه کتر ترازاند. دوايه
زور به هیواشی گوتی: «برو ئیدی، تو مهست و خراپی، ئیدی تو
میوانی من نیت!...»

دایه پرووی کردهوه پیره پیاوکه و هه ناسه ی له سینگیدا حه پس
کرد و گویی له هه ناسه ی راگرتبوو و له ژیر چاوهوه له ده می
دهروانی.

توورپه یی و ناهومییدی زور گهرووی ئهردینوڅیان دهکوشی.
دهستی کاترینی گوشى و گوتی: «کاترین! کاترین!»

کوشینی دهستی کاترین وهخوی هیئاوه و سهری هه لئنا. به لام
پوخساری ئساوینیه ی پق و توورپه یی و نه فرهت و گالته پی کردن
بوو که تهواو ئهردینوڅی داخوړپاند.

دوايه به ئاماژه پيرهپياوه بيهۆشهكهى نيشان دا و ئهردينوڤ هه موو پق و توورپهى دوژمنهكهى خوڤى له نىگاي سارد و تىژى كچهكه دا ديه وه.

ئهردينوڤ خوڤى پى رانهگىرا و گوتى: «دهتكوژى!» به لام خىرا تهگبىرىكى تال و خراپى هاته زهينه وه وهك ئه وه وا بوو كه شهيتان چرپاندبىتى به گوڤيدا كه ئه م بىروكهيه بابتهى كاترينه ...

گوتى: «جوانى گيان! هه رئيستا له و تاجره ده تكىرم، ئىستا كرىاره كه ده بى خوڤى برىژى بو ئه و كاره، ئه و خوڤنه ده بى برىژى! ...»

پىكه نىنىكى تال كه ئهردينوڤى هه لده قچاند به سه رلىوى كاترينه وه ديار بوو. ئهردينوڤ خوڤى به سه ر پىوه نه ده گرت و ده ستى به دىواره وه گرت و خه نجه رىكى كو نهى هه لگرت. په ريشانى و په نگه يه كه م جارىش بوو دوودلى، له چاوانى كاتريندا په نگى ده داوه و ئهردينوڤ پى و وا بوو كه سىك ده ستى گرتووه و ده بىاته پيشه وه تاكوو ئيشه شىتانه كهى بگه يه نيته ئه نجام. خه نجه رى له كىلان ده ركيشا. كاترين بى ئه وهى هه ناسه بكيشى و بجوولنى، له وى ده روانى.

ئهردينوڤ چاوڤىكه له پيرهپياوه كه كرد. وا ديار بوو پياوه پيره كه ئارام چاوڤىكه هه لىنا. له و نىگايه يدا بى رىژى و گالته جارىت هه ست پى ده كرد. چاويان له چاوى يهك

بېرى. ئەردىنۆڭ رەق پادەستابوو، ۋاى ھەست كرد پېكەنېنى پياۋە
 پىرەكە ھەمو دەمۋچاۋى داپۇشىۋە. دەنگىكى سەير ئەۋ دىۋەى
 دىكەى لەراندەۋە. ئەردىنۆڭ لەرزى و خەنجەرەكەى لە دەست كەۋتە
 خوارەۋە. كاترىن قىژاندى، دەنگوت خەۋنى ئالۋزى دىۋە و داچلەكيۋە.
 مۆرىن لە پرىكدا ھەستا و بە شەقىك خەنجەرەكەى فرى دايە
 گۆشەيەكى دىۋەكە. كاترىن رەق و راست پادەستابوو چاۋى
 قوۋچاند و نىۋچاۋى تىكناۋو. **دۋايە دەمۋچاۋى بە دەستى بە**
چاۋيەۋە گرت و يەك بە خۋى قىژاندى و گوتى: «ئاليۋوشا!
 ئاليۋوشا!»

تەپ كەۋت بە سەر ەرزدا.

مۆرىن كاترىنى لە باۋەش گرت و تاكوۋ ھىزى تىدا بوو بە
 خۋيەۋە كۈشى. بەلام كاتى پوخسارى كاترىن لە سىنگى مۆرىندا
 داپۇشرا، ئىدى مېرومۋچى بە پوخسارى مۆرىنەۋە نەما و
 پېكەنېنەكەى ھىندە زۇلانىە بوو كە ئەردىنۆڭ لە داخانا لەرزى،
 بىشەرەمى ئەۋ پېكەنېنە پەردەى لە **سەر گلاۋى وپىسى و**
دەستدرىژى ئەۋ پىرەپياۋە لادا.

ئەردىنۆڭ لەبەر خۋيەۋە گوتى: «كچەتيۋە گىژ و نەفامە!»

ئەۋەى گوت و بە پەلە چۈۋە دەرەۋە.

سبهینی کاتژمێر ههشتی بهیان که ئهردینۆف درگای مالی یاروسلاو ئیلیچی کردهوه (ههلبهت خوشی نهیدهزانی بۆ چوووه بۆ ئهوی) که مۆرینی لهوی دیت سهیر چهپهسا، دهتگوت به عهززهوه داکوتراوه. مۆرین باش خۆی به سهڕ پیوه رانهدهگرت. که یاروسلاو ئیلیچ زۆری لی دهکا و دادهنیشی. یاروسلاو ئیلیچ ههڕکه ئهردینۆفی دیت له خوشیانا قیزانیدی. بهلام شادییهکهی زۆری نهخایاند. سههرهگیژهی گرتبوو. نهیدهزانی چ بکا و چ دهکا، له لای کورسییهکهوه دهچوووه پهناي میزهکهوه و دهگهراوه و دهستی تیکهڵ دههات. خۆی باش دهیزانی که قهنهکیشان له لای میوان جوان نییه و بی‌پیزی پی‌کردنه، بهلام ئهوهنده نارههت بوو که بهردهوام ههڕ دهیکشا و مژی زۆر قوولی لی دها. دهتگوت مهحتهل بوو که سیک به زۆر لیی بستیتی.

ئهردینۆف ئاخههکهی مهجبوور بوو بچیتته وهتاغهکه. چاویکی له مۆرین کرد و خیرا پووی وهرگیرا. وهک دوینی شهو پیکه‌نینیکی ناحهز و دیزه دیسان پوخساری پیره‌پیاوهی داگرت. ئهردینۆف له داخانا ته‌زووی پیداهات. ورده‌ورده پیره‌پیاوهکه ئاسایی بوو وهک دوژمن لیی نه‌ده‌روانی. وهک پیزیک سه‌ری بۆ دانه‌واند.

ئەو پەفتارە کەمى ئەردینۆفیشی هینایەو سەر خۆ. بەتایبەتی کە دەبویست ئاگاداری ئەو وەزەش بێ، هەربۆیە بە سەرنجەو پوانییە یاروسلاو ئیلیچ. بەلام یاروسلاو ئیلیچ هەروا شلەژابوو.

یاروسلاو ئیلیچ گوتی: «فەرموو دۆستی ئازیزم واسیلی میخائیلۆفیچ، بەخێر بێ، ژوورەکەمت نوورانی کرد.» بە دەست گۆشەیهکی وەتاغەکەى نیشان دا، بەلام وەک چەوەندەر سوور هەلگەرابوو و بە هۆی ئەو شلەژاوی و دەستتیکەل هاتنەیهو تەواو خەجالەتی دایگرتبوو. بەتایبەت لەو پرقی هەستابوو کە بەو کەلەک و کۆلەکەیان زانیبوو. بە توورپەییەو کورسییەکی هینا.

ئەردینۆف گوتی: «یاروسلاو ئیلیچ من مزاحیمتان نەبووم؟ تەنیا دەمویست یەک دوو خولەکنیک»

یاروسلاو ئیلیچ گوتی: «تکایە شتی وا بۆ دەلێی واسیلی میخائیلۆفیچ، تۆ چۆن مزاحیمی؟ ... ئیستیکانیک چایی دەخۆیتەو؟ هۆی کورە!»

دواوە بە مۆرینی گوت: «جەنابیشت ئیستیکانیک چای دەخۆیتەو؟»

مۆرین بە سەر گوتی بەلێ. یاروسلاو ئیلیچ خێرا ئەمری بەو کورە کرد کە هاتبوو ژوورەکەو: «سێ چایی دیکە.» دواوە لە پەنای ئەردینۆف دانیشت وەک سەگیکی خۆمالی سەری بەرەو چەپ و راست دەسووراند یان جارێ تەماشای ئەردینۆفی دەکرد و جارێکیش چاوی لە مۆرین دەبڕی. کەشیکی ناخۆش بوو. هیچی بە

فکر نه ده گه یشته. **ئەردینۆڤیش به نۆبەى خۆى مات و گيژ بوو.** يەك جار كه ميک پيکه وه هەردووکیان قسەیان کرد ... مۆرین بیدەنگ بوو و به سەر نجه وه لێى دەروانى، پيکهنى و ددانه کانی دەرکه وتن.

ئەردینۆڤ ئاخەرەکهى گوتى: «هاتووم پیت بلیم که به هۆى هیندى پووداوى ناخۆشه وه مهجبوورم وه تاغه کهم بگۆرم و...» یاروسلاو ئیلیچ په پیه نینو قسەکانى ئەردینۆڤ: «بپروات هەبى، ئەمۆ به یانى که ئەم کابرا پیره منى له و بپیارهى تۆ ئاگادار کردوه، زۆرم پى سەیر بوو. به لام...»

ئەردینۆڤ گوتى: «ئەو، بپیاره کهى منى به گوێى تۆ گه یاند؟» به نارەحه تیه وه له مۆرینى پوانى. مۆرین بو ئه وهى بتوانى به دزییه وه پيکه نى، دهستى به ريشيه وه گرت.

یاروسلاو ئیلیچ گوتى: «به لى، رهنگه من هه له م کردبى، به لام ریکوراست پیت ده لیم و قهولى شه ره فیشته ده ده مى که له قسهى ئەم پیره پیاوه به ریزه دا چکۆله ترين بى حورمه تیه ک به تۆ نه کراوه.»

یاروسلاو ئیلیچ سوور هه لگه را، به لام زوو به سەر تووره بوونى خۆیدا زال بوو. مۆرین له دلدا به نارەحه تى میوان و خانه خوی پیدەکه نى و هه نگاوێكى به ره و پيشه وه هه لئناوه و دوايه به ریزه وه روو به ئەردینۆڤ دانه وى و گوتى: «به لى، قوربان ئیمه سه باره ت به جه نابت قسه مان ده کرد. هه لبه ته بوخۆت باش ده زانى که من و ئەو کچهى که له مالى مندايه، ئەگەر وه ک رابردوو به ته نیا بمینینه وه زۆر

راحت تر و بی‌قره‌ترین. هیچ قسه‌یه کیشمان نه‌ده‌کرد ... به‌لام جه‌نابی
 ئه‌رباب خؤ باش ده‌زانی ئه‌و چ ده‌ردیکی هه‌یه، بؤخؤ که‌م‌وزوړ
 دیتووته. به‌لام سه‌ره‌رای هه‌موو ئه‌و گیر و گرفتانه ئیمه‌ته‌نیا
 داخو‌ازیه‌کمان هه‌یه، ئه‌ویش ئه‌وه‌یه که بتوانین بی‌ده‌ردی سه‌ر ژیان
 به‌رینه سه‌ر به‌لام ئه‌رباب بؤخؤ قازی به و لیکى بده‌وه، ده‌بی
 بگرین و لیت بپارینه‌وه؟ چی ده‌فه‌رمووی وا ده‌که‌ین!»

مورين دهستيکي به ريشيدا هينا.

ئەردىنۆڭ تىكچووبو.

یاروسلاو ئیلیچ گوتی: «بهائی، بهائی، له وه پیش پیم گوتبووی
ئاغای مۆرین ناساغه، C'est le mateur. یانی ... دهمویست به
فهپرانسهیی قسه بکه، بهلام به داخه وه فهپرانسهیی باش نازانم ...
یانی ...»

«به لى...»

«يانى به لى ئىدى ...»

ئەردىنۆڭ و ياروسلاو ئىلىچ پرويان لە يەكتىرى كرد و بىئەۋەى
لە جىڭاى خۆيان ھەستىن، ۋەك پىزگرتىن لە يەكتىرى كەمى سەريان
دانەۋاند. دوايە ھەردووكيان بۆ ئەۋەى وا نىشان بدەن ناپەھەت نىن،
پىكەنىن. ياروسلاو ئىلىچ لە پىش ئەردىنۆڭدا زۆر باش بە سەر خۆيدا
زال بوو و گوتى: «مىن وردەكارىيەكانم لەو پياۋە بەپىزە پرسى و
ئەۋىش پىپى گوتىم نەخۆشى ئەم ئافرەتە ...»

یاروسلاو ئیلیچ پەنگە بۆ ئەوەی پەریشانی خۆی بشاریتەو
چاویکی ماناداری لە مۆرین کرد.

«بەلێ، ئەو ژنە نەخۆشە لە لای منە...»

یاروسلاو ئیلیچ سەرەرای ئەوەی زۆر وردبین بوو بەلام هیچ بە
سەر خۆی نەهێنا.

«ئافرەتییکی نەخۆش کە لە لای تۆ دەژی ... زۆر باشە، دەزانی
کە ئەو ژنە نەخۆشە. ئاغاى مۆرین ئەمڕۆکە پێی گۆتم کە خۆی و
ئەو ژنە چەت دەخەنە سەر کاری خۆیندەو و لیکۆلینەو و کانت. تۆش
واسیلی میخائیلۆڤیچ ئەو بابەتە پربایەختە لێ شارەدبوومەو.»
«کامە بابەت؟»

«کێشەى تەفەنگە کە.»

یاروسلاو ئیلیچ زۆر ئارام و لەسەرەخۆ ئەم وشانەى بەیان کرد
و تۆسقالیک گری گومانای لە دەنگیدا هەست پێ نەدەکرا.

دواىە درێژەى بە قسەکەى خۆى دا و گوتى: «بەلام من هەموو
شتیک دەزانم، هەمووی بۆ گێراومەتەو، واسیلی میخائیلۆڤیچ،
جەنابت پەفتاریکی زۆر نەجیبت هەبوو، لێبوردن زۆر باشە، بە
شەپەفم من فرمیسکم لە چاوی ئەم کابرا پیرەدا دیت.»

یاروسلاو ئیلیچ دیسان سوور هەلگەرا، چاوهکانی دەدرەوشان و
لەسەر ئەو کورسییەى دانیشتبوو کەمى ئەم لا و لای کرد.

مۆرین گوتى: «ها، بەلێ قوربان، من یانی ئیمە، من و ئەو
ژنە، بە خودا هەمیشە دۆعامان بۆ کردووی!»

یاروسلاو ئیلیچ ھەروا لە مۆرینی دەروانی، تەواو گەرم
داھاتبوو.

مۆرین لە درێژەدا گوتی: «ئاغا، تۆ خۆت باش دەزانی، مندالیکی
ساف و سادە و نەخۆشە. خۆشم بە ھەزار ئەللاقۆیسەن خۆم بە
سەر پیوھ راگرتووھ.»

ئەردینۆف خێرا پەرییە نیو قسەکە یەوھ: «بەلام من تەواو
ئامادەم، بەسە ئیدی، تکات لی دەکەم. ھەر ئەمڕۆکە با کارەکە تەواو
کەین. ئەگەر رازی بیت، ھەر ئیستا ...»

مۆرین گوتی: «نا ... یانی .. ئاغا ئیمە بە بوونی تۆ خۆمان بە
بەختەوھەر دەزانین (مۆرین بەپێژەوھ سەری بۆ ئەردینۆف دانەواند).
بەلام قوربان ئەمە ئەو تەوھرە نییە کە من دەمویست قسە لی سەر
بکەم. دەبی شتیکت پی بلیم. ئەم ژنە بە رەچەلەک بە من دەگاتەوھ،
ئەویش زۆر دوور، خزمایەتیەکی دەرەجە ی پانزەدەھەم .. یانی ...
ئاغا لە گەفت و زمانی ئیمە بێزار مەبە ... ئاخر ئیمە بیسەواد و
نەخویندەوارین ... ئەو لە مندالییەوھ ھەروا بووھ، بۆخۆت دیتووتە.
مۆخی سەری نەخۆشە! ئەو کچیکی مووژیکە کە لە لیپەواردا ژیاوھ
و لەگەل لۆتکەوانەکانی چۆمی ولگادا گەورە بووھ. مالاھەیان ئاور
دەگرئ، ئاغا دایکی لە نیو ئاوردا سووتا. باوکیشی سووتا، ئەوانەت
بۆیە پی دەلیم رەنگە ئەو ھەزار شتی دیکە ی پیوھ نابێ ... من کارم
پی نییە، ھەرچی دەیلێ با بیلێ. سەرۆکی نەشتەرگەری مۆسکو
چاوی لی کردووھ. بۆ ئەوھ ی ماندووتان نەکەم و تەواوی کەم، ئاغا

دهبی بلیم میشکی کار ناکات... من پیی رادهگه، پیکهوه دهژین و شوکری خودا دهکهم و چاوم له لوتف و کهرهمی خودایه. من ههمیشه ههولم داوه زوری له گهل نهلیم.»

ههست و قهیا فیهی ئهردینوڤ خهریک بوو دهگۆرا. یاروسلاو ئیلیچ به نارچهتییهوه ههر جارهو یهکیانی چاو لی دهکرد.

مۆرین سهری بادا و دیسانهوه دهستی پی کرد: «بهلام ئاغا.. نهشم دهویست ئهوت پی بلیم، ئهم کچه ئاوری کردوتهوه. سهیر حهشهریهه. وهک توفان ههر دهمهوه له سههر مهزاجیکه. ههمیشه زیت و وریایه، ههمیشه دهبی دۆستیکی باشی ههبی، ئهگهر درۆم نهکردبی، دهبی بلیم: دهبی دایمه ئاشق بی. ههر ئهوه ههوایه شه شیتی کردوه. من به گیرانهوهی چیرۆک و حهقایهت کهمی ئارام کردوتهوه ... یانی .. بهلی چاکم دامرکاندوه! زور باشه! ئاغا، من چاکم دیت ..»

مۆرین سهری لار کردوهوه و به قۆلی کراسهکهی پیشی ویشک کردوهوه و گوتی: «دهم درێژیم کرد. بمبووره. ئاغا، من زور چاکم دیت ئهوه ئاشقت بووه، تۆش ... دهمویست بلیم قوربان ههلبهت بهرێزیشان له پرووی ئیشقهوه دهتویست له لای بمیتیهوه ...»

یاروسلاو ئیلیچ له مۆرینی دهروانی. ئاشکرا بوو که ئهوه تیکهله و پیکهلییهی پی خوش نهبوو.

ئهردینوڤ پی خوش نهبوو و به زوری خوێ پاگرتبوو.

«ئاغا، نا، نه مدهو یست ئه وه بلیم. من له راستیدا مووژیکیکی ساکار و بی گری و گوڵم! ... ئاخر ئیمه خه لکانیکی نه خوینده وارین ئاغا... ئیمه هه موو نوکه ری ئیوهین (مۆرین سه ری دانه واند) ئیمه هه میسه دوعاتان بو ده کهین. ئاخر قوربان مه گهر ئیمه چیمان دهوی؟ نان و له ش ساخی! به لام ئاغا ئیستا ده بی چی بکهین؟ ئایا ده بی له سیداره م بدهن؟ کلاوی خۆت بکه قازی، کیشه که زور ساده یه. ئه گهر ئه م ژنه بیته قه حبه یه ک، ئه وده م ده بی چی بکهین؟ ئاغا ببووره، قسه که م هیندئ ناشیرین بوو، گوئی مه ده یه، ئاخر مووژیکیک له گه ل ئاغا یه ک قسه ده کات، قوربان جه نابت گه نجیت، به که یف و قیت وقوزیت، ئاغا گیان ئه ویش ههر گه نجه، ده ی مه گهر بو گوناخ کردن شتیکی دیکه ش پیویسته؟ چاولیکه، ئه و کچیکی جوانی خرپنه ی سوورکاره یه و منیش پیریکی فیدار... به لام ئه گهر جه نابت لی ره ته شریف بر وا، من ده توانم به چیرۆک هیوری که مه وه. به لی، به لی، من ده توانم ئارامی که مه وه. ئه گهر ئه و کاره بکه ی، نازانی چه نده ت دوعای خیر بو ده کهین و سپاسی خودا ده کهین. نا، ناتوانم بلیم چه نده ت دوعا به ری ده کهین! ئه گه ریش خۆشت بوئ ههر ژنیکی مووژیکه و ناگۆردی. بیچاره یه که، له شوین و مه کانی خوی هه لاتووه. ئه مه له قه ده ر تودا نییه، به لی ئاغای من، ئه و ژنیکی مووژیکیه... تو نازانی ئه گهر له بهر بهر ییشتان بی، شوکور و سپاسی خودا ده کهین، خیر بیته ڕیتان!»

مۆرین وهک ڕیژلینان ته واو نووشتاوه و پیشیشی به قوڵی کراسه که ی وشک کرده وه.

یاروسلاو ئیلیچ ھەپەسابوو، نەیدەزانی چی بلی. ئاخەرکە ی بۆ ئەوەی ناپەرھەتی خۆی بشاریتەوہ گوتی: «واسیلی میخائیلوڤیچ تۆ چۆن توانیت دلت لەو فەقیرانە کرمی بی؟ بەلام بە جوړیکی دیکەم بیستووہ، گوتیان تۆ خۆت نەخۆش بووی ...»

فرمیسک لە چاوی یاروسلاو ئیلیچدا قەتیس مابوو، بە ناپەرھەتی و پەریشانییەکی زۆرەوہ چاوی لە ئەردینۆڤ دەکرد. ئەردینۆڤ گوتی: «بەلی.» دواوە بەپەلە بە مۆرینی گوت: «چەندەت پی قەرزدارم!» مۆرین گوتی: «ئاخر قوربان، گەرەم، بۆ وا خراپ بیر دەکەیتەوہ، پیت وایە ئیمە کین؟ ئیمە لەوانە نین کە مەسیحیان فرۆشت بە قرۆشیک! ئاخەر بۆ دەبی ئیمە بی حورمەتیت پی بکەین؟ عەیبە، ئیمە کە ی و سەبارەت بە چی بی حورمەتیمان پی کردووی؟» یاروسلاو ئیلیچ کە بە ئەرکی خۆی دەزانی مۆرین حالی بکا کە رەفتاری ناشیرین و سووکایەتی پی کردنە گوتی: «نا، وا نابێ، ئەردینۆڤ ھاوپی، بەلام ھەرچی بی کرینشینی تۆ بووہ. وەرەگرنتی کریکە بۆ ئەو زۆر ناخۆشە.»

مۆرین لە درێژەدا گوتی: «چاویکە ئاغا، جاریکی دیکەت لی دەپرسم سەبارەت بە چ شتیکی ئیمە سووکایەتیمان بە تۆ کردوہ؟ خودا دەزانی ئەوەندە لە خزمەت بەرێژتاندا بووین کە خۆمان ماندوو بووین. بڕۆ ئاغا، بڕۆ، مەسیح لیت ببووڕی! مەگەر ئیمە کافرین، بی دینین؟ تۆ بۆخۆت پیت خۆش بوو لەگەڵ ئیمەدا بژی، لە چیش و خۆراکی ئیمە بخۆی و بخەوی و ئیمە پیمان ئیراد نەبوو، لە بەر

جه نابيشت قسه يه كيشمان نه ده كرد. به لام شهيتان چاوساخت بوو، به داخه وه من نه خوښ كه وتم، ئه و ئافره تهش نه خوښ كه وت، ده ي چي بكه ين، خه تامانه؟ كه س نه مابوو كه خزمه تت بكا، سهره پاي ئه وه، ئيمه زور دلمان خوښ بوو... ئيستاش كه يفي خوته... ئيمه هر دوعاي خيترت بو ده كه ين و سپاسگوي خوداش ده بين.» مورين ديسانكه به پريزه وه سهر ي دانه واند.

له خوشيانا ياروسلاو ئيليچ دهستي كرده گريان.
به دهنگي بهرز گوتي: «بهراستي گه وره و به پيزي! تو پوحي ميوانگريي ولا تي پووسي!»

ئهردينوف به قينيكه وه سهرتاپاي ياروسلاو ئيليچي هه لسه نگاند.
مورين فيزيكي لي دا و له سهر قسه كه ي ياروسلاو ئيليچه وه گوتي: «قسه كه ت جوانه قوربان، ميوان لاي ئيمه بايه خي له هه موو شتيك زورتره. (له راستيدا مورين له و كاته دا هه موو پيشي خو ي له ژير چه نه دا به ده ست داپوشيبوو) من ده مويست تكات لي بكه م كه هر له لاي ئيمه بمينيته وه.»

به ده م قسه كرده وه پووي كرده ئهردينوف: «وه لا ده بي بمينيته وه. خراپ نيه، تو بمينه وه، پوژييك، دوو پوژ بمينه وه، من هيچ نالييم. ئه و ژنه ش نه خوښه، چي بكه م. ئه گه ر به ته نيا بوايه م، ئه و ده م ده تزاني كه چون ئاگاداريم ده كردى، ئاوا ليم مه پوانه. زور چاك له عودت ده رده هاتم. چون؟ ... خوم ده زانم... به خودا له لاي ئيمه

دهمینیه وه، تۆ خودا بمینه وه، له بهر ئه و سوینده گهرهش بی لای
ئیمه بمینه وه.»

یاروسلاو ئیلیچ گوتی: «هر به راست هیچ ریگه چارهیه ک نییه؟
یانی...» قسه که ی خۆی تهواو نه کرد.

ئهر دینۆف هه له ی کردبوو که به قینه وه چاوی له یاروسلاو ئیلیچ
کردبوو. ئه م پیاوه زۆر سه نگین و به شه ره فه. له و کاته دا ئهر دینۆف
زۆر ته نگاو بوو. بۆ ئه وه ی قسه نه ییته وه سه ری و هه موو شتیک
بگوتری، یاروسلاو ئیلیچ مه جبوور بوو له دلدا پیکه نی. له راستیدا
ئه گهر له گه ل ئهر دینۆف ته نیا بوایه ت، نه یده توانی له قاقاکیشان خۆی
ببویژی. ئاخو دۆستایه تییه که یان زۆر گهرم بوو و به دل پیده که نی.
ئه وده م دوا ی ئه وه ی که زۆر چاک پیده که نی، دهستی ئهر دینۆفی
ده کوشی و تهواو دلنای ده کرد که زۆری خوش ده وی و لای
ده بووری. هه لبه ت ئه وه هه مووی هه له ی گه نجیتییه، که ئه و لای
ده گوزهری. به لام هه ستناسکی ئه و مه جبووری ده کرد خۆی لای
ببویژی. و نه یده توانی بیرو پای خۆی به دل فراوانییه وه به یان کات و
خۆشی بۆ نه ده شار دراوه.

مۆرین دیسانه وه گوتی: «ریگه چارهیه ک، ئاغا (پوخساری مۆرین
به هۆی په رته وازه یی قسه کانی یاروسلاو ئیلیچه وه تیکچووبوو) به و
هه موو بی ئه قلییه ی مووژیکی منه وه گوی بگره بزانه ده لیم چی. (دوو
هه نگاو هاته پیشه وه) ئاغا تۆ زۆرت شت خویندۆته وه.
هۆشمه ندییه که ت که می له حه د لای داوه، ئه و جۆره ی که به رووسی

دهلین و له لای ئیمه‌ی مووژیک باوه، که‌سیکی وه‌ک به‌پیزت که
هینده به‌هۆشه و بیرتیژ بی دهلین دیوانه و شیت بووه...»
یاروسلاو ئیلیچ به‌ توورپیه‌وه په‌پیه‌ نیو قسه‌کانیه‌وه و گوتی:
«به‌سه ئیدی!»

ئەردینوڤ گوتی: «من ده‌رۆم» و له وه‌لامی ریزگرتنی یاروسلاو
ئیلیچدا که ئیدی نه‌یده‌توانی هه‌روا بیده‌نگ دانیشی، گوتی: «سپاست
ده‌که‌م، زوو زوو دیم بۆ دیدهنیت، خوداحافیز»

مۆرین گوتی: «خودات له‌گه‌ل بی، قوربان، خوداحافیزت بی ئاغا،
فه‌رامۆشمان نه‌که‌ی ... سه‌رمان لی هه‌لینی ... ئیمه‌ی مووژیکیش ...»
به‌لام ئەردینوڤ ئیتر نه‌یده‌بیست، چونکه‌ تیژ پویشته ده‌ره‌وه.
نه‌یده‌توانی خۆی راگرێ، ده‌تگوت له‌ سه‌ریان داوه. هه‌ست و
خوستی لی برابوو، که‌وتبووه هه‌ناسه‌برکی. به‌لام هه‌ستی به‌وه
ده‌کرد که سه‌رمایه‌کی سه‌یر سنگی ده‌کوشی. زۆری پی خوش بوو
بمری! له‌ داخانا لاقی ده‌له‌رزی. له‌ ژیر دار کاجیکدا دانیشت. بی‌ئه‌وه‌ی
گوێ بداته‌ ئه‌و جروجانه‌وه‌رانه‌ یان وتی وتی ئه‌و پرسیارانه‌ی که
خه‌لکی لێیان ده‌کرد.

له‌ پریکدا له‌ نیو ئه‌و مقومقو و ده‌نگه‌ده‌نگه‌دا، ده‌نگی مۆرینی
ناسی.

ئەردینوڤ سه‌ری هه‌لینا. پیره‌مێرده‌که‌ له‌ به‌رده‌میدا راوه‌ستابوو.
پوخساری په‌نگ‌په‌ریو و خه‌والوو بوو. ئه‌مه‌ هه‌ر ئه‌و پیاوه‌ نه‌بوو که

له لای یاروسلاو ئیلیچ گالتە ی پی دەکرد. ئەردینۆف هەستا، مۆرین باسکی گرت و لەو قەرەبالغییە بردیە دەری.

مۆرین لە ژێر چاوهوه لێی دەروانی و گوتی: «دەبی شتومەکه کانت خر کهیتەوه. ئاغا خەم مەخۆ. هیشتا جەحیلی، بۆ دەبی ئاوا خەم بخۆی؟»

ئەردینۆف وەلامی نەداوه.

مۆرین گوتی: «ئاغا، بەو قسانە تیکچووی، رقت هەستاوه؟ بۆ؟ شتیکی ئاساییه هەرکەس له سەر خۆی بکاتەوه.»

ئەردینۆف گوتی: «من ناتناسم، هەر پێشم خۆش نییه ئاگاداری راز و نههینییه کانت بـم، بەلام ئەو، کاتیا ...»

ئەردینۆف بە غورپرەم فرمیسکی هەلوهراند و بە پشتی دەستی وشکی کردنەوه. رەفتاری، تیروانینی، لەرزینی، رەنگبزرکاوی لیوهکانی، هەمووی نیشانهی شتی بوون.

مۆرین نیوچاوانی تیکنا و گوتی: «من لەوه پێش پیم گوتبووی ئەو هیندیک شیتۆکهیه. چۆناوچۆن و لەبەرچی؟ ... بۆ دەتەوێ چی بکە؟ من هەر ئاوا خوشم دەوێ. زۆرتر له خۆم خوشتر دەوێ و بە هیچ کهسیکیشی نادەم، حالی بووی؟»

چاوهکانی ئەردینۆف زیت بووهوه.

دوايه پرسى: «بەلام بۆچی؟ ... من بۆچی وەك مردوووهکانم لێ هاتوو؟ .. بۆچی دلم هینده ئازارم دەدا؟ بۆچی وا بە ناشیرینی لەگەڵ کاترین جوولامهوه و لێی توورە بووم؟»

«بۆچی» مۆرین شله‌بزه‌یه‌ک گرتی و باویشکیکی دا.

دوايه گوتی: «بۆچی؟ من چووزانم! دلی ئافرهت به قه‌د ده‌ریا پان‌وبه‌رینه. خه‌مت نه‌بی ئه‌و شتانه‌ت هه‌موو دیتته ده‌ست .. ئه‌ری ئاغا! ئه‌وه راسته که ئه‌و ده‌یویست له‌گه‌ڵ تۆدا هه‌لگیرئ، یانی ئه‌و رقی له‌م پیاوه پیره بوو. پپی وایه پیره هه‌رچییه‌کی بووه و به‌که‌لک هاتوه، ئه‌و که‌لکی پیویستی لی کردووه. به‌لام ئیستا تۆی خوش‌ده‌وی یان ته‌نیا به‌ته‌مای گۆرانیکارییه. سووری دیوه و سه‌مای له‌بیر چۆته‌وه! به‌لام من له‌گه‌لیدا شه‌ره‌چه‌له‌حانی و چه‌نه‌وه‌ری ناکه‌م. ئه‌گه‌ر رۆحی ئینسانیشی بوئ، بۆی په‌یدا ده‌که‌م. له‌خۆپارزییه، ده‌یه‌ه‌وی ئازاد بی، به‌لام نازانی چۆن له‌و ئازادییه‌ی به‌هره‌وه‌رگرئ. هه‌ر بۆیه‌ی وا باشه هه‌موو شتی‌ک وه‌ک خۆی بمینیتته‌وه. ها! وا باش نییه ئاغا؟ هیشتا تۆ زۆر گه‌نجی، دلت گه‌رمه‌ و له‌زۆر شت حالی نیت. وه‌ک کچیک وای که به‌ته‌نیا ماییتته‌وه و به‌سه‌ری په‌نجه‌به‌روات و به‌پته‌خۆی بته‌کینی. به‌لئ، ئه‌زموونت نییه، نازانی که‌ دلئکی بی‌هیز و سست ناتوانی هانده‌ری خاوه‌نه‌که‌ی بی له‌رێگا رۆیشتندا. خاوه‌نی دلئکی ئاوا، ئه‌گه‌ر هه‌موو شتی‌کی بده‌یه‌ی، ده‌گه‌ریتته‌وه و هه‌موویت ده‌داته‌وه، ئه‌گه‌ر حوکه‌م‌تیشی بده‌یتته‌ ده‌ست، ده‌گه‌ریتته‌وه و له‌نیو پۆتینه‌کانتدا خۆی ده‌شاریتته‌وه ... به‌لئ ته‌نانه‌ت بۆ خوشاردنه‌وه هه‌ر دیت و چکۆله‌تر ده‌ییتته‌وه، ئه‌گه‌ر ئازاری بده‌یتی، به‌ده‌ور خۆیدا زنجیری تازه‌ ده‌هۆنیتته‌وه. ئازادی بۆ دلّه‌ بی‌هیز و ترسه‌نۆکه‌کان نییه ... من ئه‌وانه‌ت بۆیه‌ پی ده‌لیم چونکه‌ تۆ زۆر جه‌حیلێت و هیشتا

به قوون درگات نه كرده توه! تو حقت چييه به سهر منه وه؟ وهره برؤ لاچؤ! تو، يان يه كيكي ديكه فهرقيان چييه بؤ من؟ ههر له پوژى هه وه له وه دهمزاني ئاواي لى دى. ده بوو له پوژى هه وه له وه دهمم له گهل بكردايه، نا، نا، نه گهر چاكه ي ئه وم بوئ، ده بى كارى وا بكه م؟ خوت باش دهمزاني، جارى وايه مروفت توورپه ده بى و خوين بهرچاوى ده گري و خه نجهر هه لئه كيشتى. يان هه لمه ت ئه با بؤ دوژمنيكي بى هووش و ددان له قورقورچاكه ي ده گيريني. به لام ئه گهر خه نجهريك بخه نه نيو ده سته وه و دوژمنه كه ت به ره و پرووت سينگى بكا ته وه، تو هه لدي!

گه يشتنه هه ساره كه! كابراي تاتاري له دووره وه مؤريني ديت و به رق و بيزارييه وه له ئه ردينوڤى روانى، كلاوه كه ي له سهرى داگرت وه ك ريز لى گرتنيك.

مؤرين هه راي كرد: «دايكت له مالى ئيمه يه؟»
«به لى.»

«پيى بلئ يارمه تي ئاغا بدات تا شتومه كه كانى كو بكا ته وه، تووش ياريدى بده، زووكه!» له پليكانه كان وه سه ره كه وتن.
ئه و پيريژنه ي كه له مالى مؤرين بوو و دايكى درگاوانه كه بوو، به بؤله بؤل هه موو شتومه كه كانى ئه ردينوڤى له بوخچه يه كي گه وrehدا پيچابؤوه.

مؤرين گوتى: «پراوه سته، دهمه وي شتيكت بؤ بيتم ...»

چوو ده‌یوه‌که‌ی خۆی و هاته‌وه و بالنجیکی هینا که به پەشم و هەوری‌شم گول‌دۆزی کرابوو. هەر ئەو بالنجە‌ی که کاتی نه‌خۆشییه‌که‌ی کاترین خستبوویه ژیر سه‌ری و مۆرینیش پێی دا.
کاترین ئەم بالنجە‌ی بۆ ناردووی و هه‌لیگره و برۆ به‌ سلامه‌ت..
له‌شت ساغ بێ... به‌لام ئاگات له‌ خۆت بێ که نه‌یی به‌م ده‌وروبه‌رده‌ا
هه‌روا ئاسان پزگاریت نابێ...»

مۆرین وه‌ک باوکی‌ک زۆر به‌ ئارامی ئەو ئامۆژگارییه‌ی کرد.
ده‌تگوت پێی خۆش نییه‌ ئەردینۆفی لێ بره‌نجی، به‌لام دوا‌یین نیگای
له‌ خه‌نجه‌ری‌ک زۆر تیزتر بوو و به‌ پ‌ق و توورپه‌یه‌وه‌ درگا‌که‌ی
پێوه‌دا.

دوای دوو کاتژمێر ئەردینۆف گه‌یشته‌بووه‌ مالی ئیشپیس ئالمانی.
ئیشپیس که‌ دیتی گوتی: «ئاه!» دوا‌یه له‌ ئەحوالی پرسیبو که‌ زانی
«باش نییه‌» به‌لێنی دا خۆی ئاگاداری بکا. ئیشپیس به‌ کرێنشینه‌که‌ی
گوت هه‌شتا راگه‌یانندی به‌ کرێدانی ماله‌که‌ی دانه‌ناوه «به‌لام ئەم‌پ‌و‌که‌
ده‌مویست داینیم. چونکه‌ به‌و حیسابه‌ی که‌ کردبووم پێش‌کری‌که‌ت
له‌م‌پ‌و‌دا ته‌واو ده‌بوو.» ئیشپیس هه‌له‌که‌ی قۆزته‌وه‌ و باسی‌کی
سه‌باره‌ت به‌ کاردروستی و ئەمانه‌ت‌داری ئالمانه‌کان به‌یان کرد.

هەر ئەو پ‌و‌ژه‌ ئەردینۆف نه‌خۆش که‌وت و له‌ جێدا که‌وت. هه‌تا
سی مانگ نه‌یتوانی له‌ جی راست بێته‌وه‌.

رده‌ورده‌ که‌وته‌وه‌ سه‌ر پێ، که‌م‌که‌م له‌ ماله‌وه‌ ده‌چوو ده‌ری.
ژیان و گوزه‌رانی له‌و ماله‌دا ئارام و بێ‌ده‌ردی‌سه‌ر بوو. کابرای

دواى شهش مانگ ژيان و گوزهرانى ئەردىنۆڧى لە پېش چاو بوو، لە گەلېدا هەلەستا و دادەنېشت. لىي ماندوو دەبوو، جەحىلايەتى و هەزار بېر و خەيال ئىش و ئاكارى ئەمجارەى وەرد دانەوہى ميژووى كليسا بوو. ئەويش بە شيوہىەكى كۆنەپەرستانە گەلەلەيەكى لاوازی ئامادە کردبوو. تازە لىي حالى ببوو كە چ كار و بەرنامەيەكى دارشتوہ. بۆيە خەريكى گۆرانكارى بوو و لە پەناشيەوہ ليكۆلینەوہى دەکرد. دوايە لەو چوارجيوہ فكرە كۆن و ناتابەيە ھاتە دەرەوہ. بەبى ئەوہى بيناي بيريكى نوڧى لە سەر دامەزرىنى، سەير گۆرابوو. ژيانى سوڧيگەرى و شيخايەتى باوہر بە قەزا و قەدەر و ئا لەو جورە فكرانە ئازاريان دەدا و ئەويش دەكەوتە پارانەوہ و لاڵانەوہ.

خزمەتكارى خاوەنمالەكە پيرىژنيكى ڤووسى بوو كە بە لەفزيكى شيرينەوہ دەيگىراوہ كە ئەو كابرە كرېنشينە چۆن ئەوندە لەو كليسادا دەماوہ و بىئەوہى ماندوو بى، خەريكى دۆعا و پارانەوہ دەبوو و يەكسەر خۆى ڤادەكيشا.

لەگەل ھيچ كەس دەردى دلى نەکردبوو. بەلام زۆر جار كاتى ئىواران كە **زەنگى كليسا ئىوارە بوونى ڤادەگەيانە**، ئەو دەھاتە ئەو جىگايەى كە زەمانىك لە پەناى كاتيدا بە ئەژنۆوہ دانېشتبوو و گوڧى دابوہ ترپەى دلى. دادەنېشت و دەستى ھەلەدەپىكا و دەكەوتە بېر و خەيال بۆ ژيانى ڤەبەنى خۆى. لە ڤرىكدە دەكۆلى وبارانەى فرمىسك ئاراقاراي لى ھەلەدەگرت. ڤۆح و گيانى دەھەژا و ھەموو ئەشكەنجەكانى ئەشقى لا زىندوو دەبۆوہ.

چه قوچۆ و ئازاری دهچیشته و ههستی به پهرهسهندن ئازاری
 ئهوینهکهی دهکرد. نه کاتژمێرێک و نه دووان و نه سییان،
 ئهردینۆف وهک مردوویهک له سههر کورسیلهکه دادەنیشته و دهمی
 دهبووه تاقي چرا. ههموو شتیکی له بیر دهچۆوه. دنیا و دهووبهري
 خۆی و دهروونی تیکرماوی فهرامۆش دهکرد و لێی بێزار دهبوو و
 ورد و بێدهنگ دهگریا و جاری وا بوو بێ ئهوهی ئاگای لێ بێ،
 دهینالاند و دهیگوت: «کاترین! خوشکه ته نیاکه م، کاترین!»

بیر و خهیاڵیکی سهیر تۆقینه ر دایگرتبوو. پۆژ له گهڵ پۆژیش
 گه وره تر و گه وره تر دهبوو. خه ریک بوو پهلوپۆ ده رکا و لێی
 وه راست بگهڕێ که پۆچی کاترین ساخ و سلامه ته، به لام مۆرین
 راست دهکات و حهقیه تی که بلی ئه و «دلیکی مردوو، ههستیکی
 سست و بێ وره ی ههیه.»

وا دیار بوو پازی سه ره به مۆری ژیا نی کاترین مه جبووری
 کړدبوو دهسته و نه زه ری مۆرین راوهستی و له ژیر فه رمانیدا بێ،
 به لام ده بی کاترین ئاگای له تاوان و جه نایه ته کانی خۆی نه بی. بۆیه
 وهک کۆتریکی پاک و بێ گه رد دهسته مۆی دهستی مۆرین بووه.
 مۆرین و کاترین چی یه کترین؟ ... دهتکوت دلی ها ته ده ری سه به رته
 به و زو له می که له و کچه به سه ته زما نه ی ده کرد. چاوه ترس
 تیزاوه کانی ئه و کچه جه حیل له ی ده دهیت که چۆن به ره و پێگای مان و
 نه مان و تێدا چوون ده روا که به ئه نه قه ست بۆی دانراوه. دهیدیت که
 چۆن بی به زه بیانه ئه شکه نه چی ده دن و له ولا شه وه به (ههست و دل

مردووی) بانگ دهکهن. که چۆن به هیچی دهزانن و کهږ و کویریان کردووه و بزۆزی و زیت و وریاییه‌که‌ی به شیتۍ و نه‌خۆشی داده‌نین و بال و په‌ری‌ئو پوچه‌ ئازاده‌یان قرتاندووه و ئیستا ناتوانی به‌ره‌و ژیانیکۍ ئازاد و دلخوای خوی بفری.

ئەردینۆف تووڤه و تووڤه‌تر بوو (له پاستیدا ئالمانییه‌کان قه‌ت عه‌زیه‌تیا‌ن نه‌کردووه) پۍ خۆش بوو که ته‌نیا و سه‌رگه‌ردانه و هه‌تا ده‌توانی له‌و کووچه و کۆلانه‌دا بخولیت‌ه‌وه.

له ئیواره‌ی رۆژیکۍ به‌هاریدا که له کۆلانه چۆله‌کاندا ده‌خولاه ، یاروسلاو ئیلیچی دیت.

یاروسلاو ئیلیچ سه‌یر کز ببوو، خه‌م و ته‌م له قوولایی چاوه‌کانیدا دیار بوو. سه‌یر تیک‌شکابوو. وا دیار بوو زۆر گرفتاره و به‌هه‌له‌داوان به‌ شوین کاریکه‌وه‌یه. لیباسه‌کانی قورپای بوون و به‌ درێژایی عه‌سر و ئیواره‌ی تکه‌ی باران به‌ سه‌ر لووتی درێژ و باریکیه‌وه‌ ته‌که‌ی ده‌هات. ریش هاتوو به‌ سه‌روقتی ئالۆزکاوه‌وه هه‌ولۍ ده‌دا ئەردینۆف نه‌ییبینی، ئەو رەفتاره هه‌له‌شه‌یه‌ی ئەردینۆفی زیت کرده‌وه. هه‌رچه‌ند ئەردینۆف زۆری پۍ خۆش بوو که له ده‌س رۆحم و دل‌خۆشی دانه‌وه‌کانی، خۆی پزگار کات، به‌لام له‌ خۆگێل‌کردنه‌که‌شی دلگیر بوو. پۍ خۆش بوو یاروسلاو ئیلیچ وه‌ک رابردوو ساده و ساکار و هه‌له‌شه و که‌میکیش بۍ‌ئەقل بۍ، چونکه ئه‌گه‌ر وابۍ ، که‌س له ده‌ستی نا‌ره‌نجۍ و هیچ با و فیشیکیش ناکاته خۆی. ئەوه‌ش شتیکۍ ناخۆش نییه که که‌سی‌کمان له به‌ر گێژ و

ياروسلاۋ ئىليچ گوتى: «گوى بگرە، لەم بەينەدا گروپىكى دزيان پەيدا كردوۋە! بەلى كاكە گيان، گروپىك گىرفان بې، لات و چەقۇكىش و دز و درۆزن ... چەند كەسىكىان لى گرتوون و بە شوين ئەۋانى دىكەشەۋەن، بەلام ئەمە ئىدى بە فكىرى شەيتانىش ناگا خاۋەنمالەكەت لە بىرە؟ پياۋىكى دىندارى لەخواترسى ماقوول! ...»

ئەردىنۇف پرسى «دەى دوايە؟»

ياروسلاۋ ئىليچ گوتى: «لە پوۋى ئەم كابرايەۋە رەفتارى ھەموو خەلكى ھەلسەنگىنە، ئەم پياۋە سەرۋكى گروپەكە بوۋە! سەيرە، باۋەر دەكەى؟»

ياروسلاۋ ئىليچ كەۋتبوۋە دلەكوتى و پەلەپەل، دەتگوت ۋەشۋىنى كەۋتوون. ھەر بەراستى ھەموو مۇۋقايەتى ئاۋا ھەلدەسەنگاند. نەيدەتۋانى بە جۇرىكى دىكە بىر بىكەتەۋە، سىروشتى ۋا داپىژرابوو.

ئەردىنۇف بە ھىۋاشى گوتى: «ئەۋانى دىكە چى؟ ئەى مۆرىن؟»
ياروسلاۋ ئىليچ گوتى: «ئەھا، مۆرىن، مۆرىن! ئەۋ پىرەمىردە پياۋچاكە ... بەلام راۋەستە، تۆ زەينى منت پوون كىردەۋە ...»
ئەردىنۇف پرسى: «مەگەر چى بوۋە؟ يانى ئەۋىشىيان لەگەل بوۋ؟»

دىلى ئەردىنۇف كەۋتە تەپەتەپ و بىئۇقرەيى.

ياروسلاۋ ئىليچ زۆر بە زىتى لە ئەردىنۇفى پۋانى و كەمى چاۋەكانى تەنگ كىردەۋە (ئەمە ۋەك تىفكرىنىك بوۋ) و گوتى: «نا، نا،

قسەى سەیر دەکەى تۆش! مۆرین نەیدەتوانى لەگەڵ ئەوان بى،
چونکە سى مانگ پيش ئەو ڤووداوه لەگەڵ لولاتيشانى خيزانى لەوى
ڤۆيشتبوون... من ئەو قسەيەم لە درگاوانەکە ... بيست ئەو پياوه
خريالانە تاتارييهکە... لە بىرتە؟»